

ಹರಿಪ್ರಸಾದ್

ಸ್ವರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷಾ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ

KAS 2016 PRE-CUM-MAINS BATCHES

**NEW BATCH STARTS FROM
SEPT. 27, 2015 SUN @ 10 AM**

ಕನ್ನಡ
ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ
ಬೋಧಿಸಲಾಗುವುದು

ಸ್ವರ್ಧಾರ್ಥಿಗಳೇ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ನಂತರ ಮುಖ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅವಧಿ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ (2 ರಿಂದ 3 ತಿಂಗಳು) ಇರುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿದ್ದು, ಸಿದ್ಧತೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 6 ರಿಂದ 8 ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ವಿಷಯದ ವಿಸ್ತೃತ ಮತ್ತು ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕೂಡ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮನಗೊಂಡು ಮುಂಬರುವ KAS ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ, (Prelims cum Mains) ತರಬೇತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಆಸಕ್ತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಈ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

**New
Pre-cum-Mains
Batch from
Sept. 27
2015**

FREE UPDATES ON CURRENT EVENTS @

www.ambitionias.com

6, 4th Cross, 5th Main, B/h. Hampinagar Post Office,
(Next to SBM), Vijayanagar 2nd Stage, Bengaluru-104

Ph: 080-23354445, 9740472728, 9482013522

G. HARI PRASAD
DIRECTOR

ಯೋಜನಾ

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2015

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ

₹ 10

ಸಕ್ಕಮ ನಗರಗಳು - ಮುನ್ಸಂತ್ರದತ್ತ

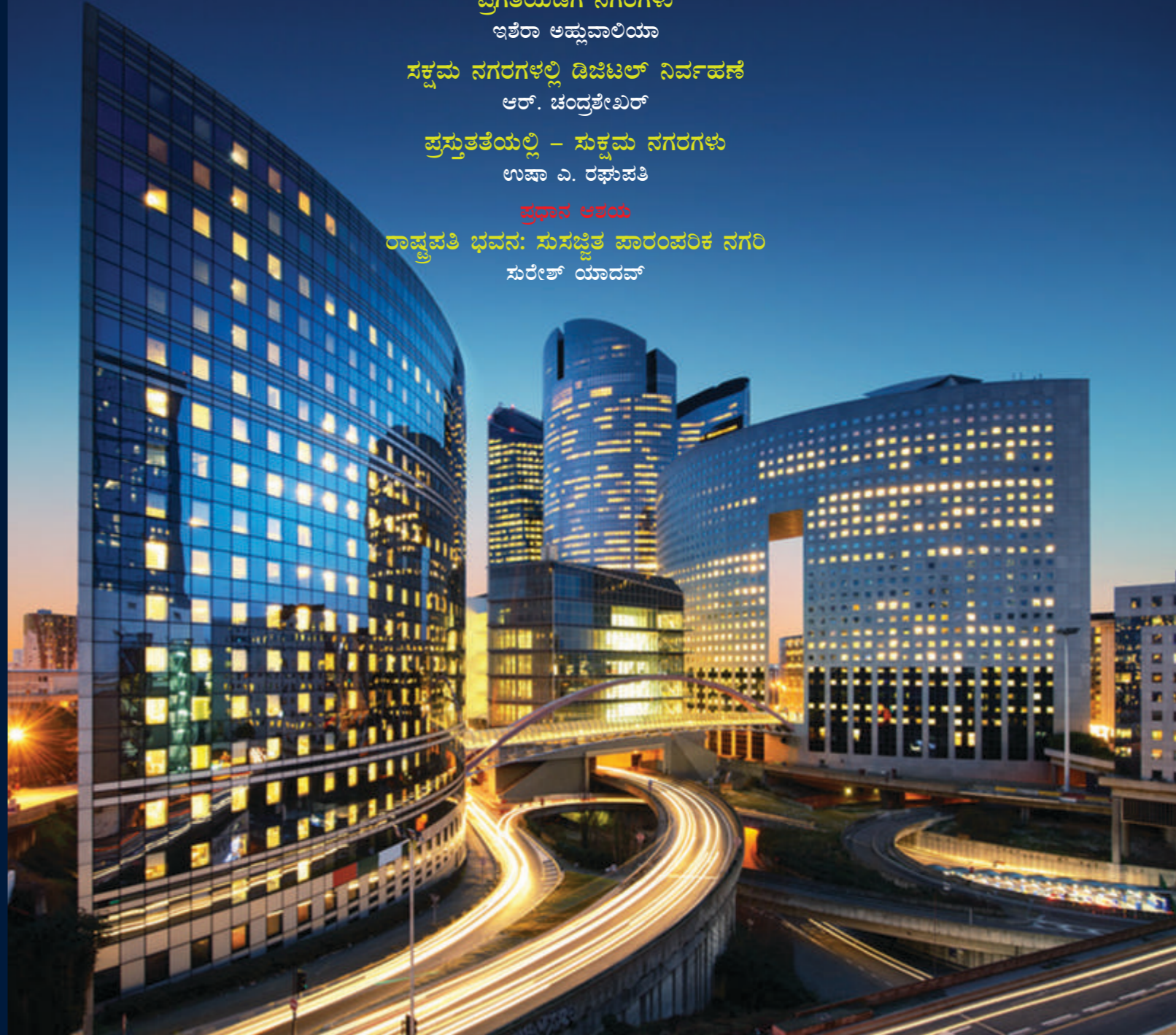
ಸ್ಕಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ: ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ
ಆರ್.ಬಿ. ಭಗತ್

ಪ್ರಗತಿಯೆಡೆಗೆ ನಗರಗಳು
ಇಶೇರಾ ಅಹ್ಲವಾಲಿಯಾ

ಸಕ್ಕಮ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ನಿರ್ವಹಣೆ
ಆರ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್

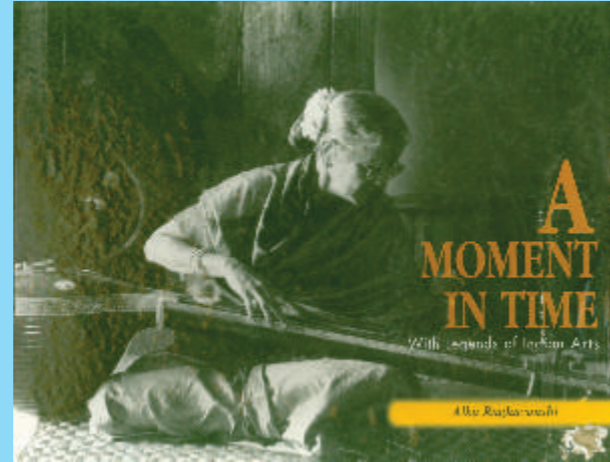
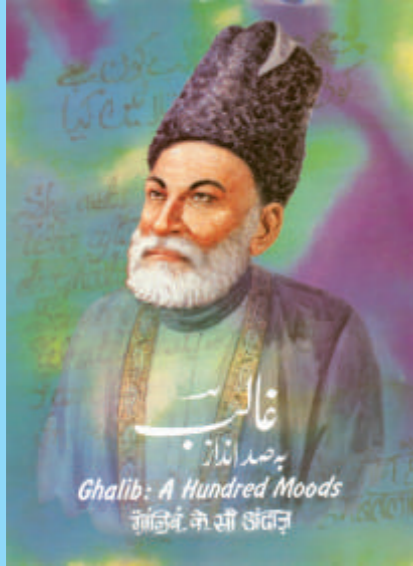
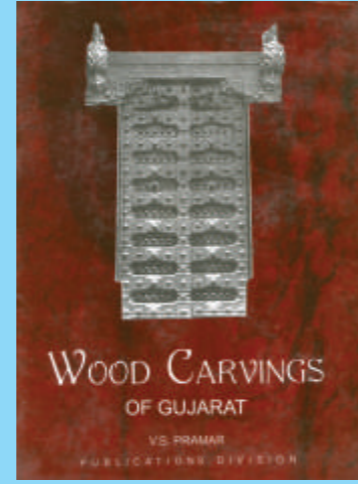
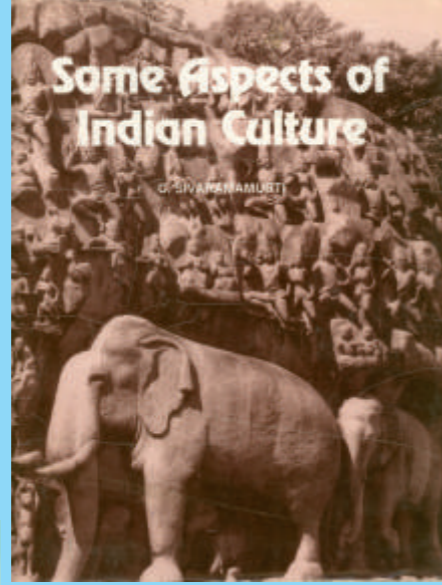
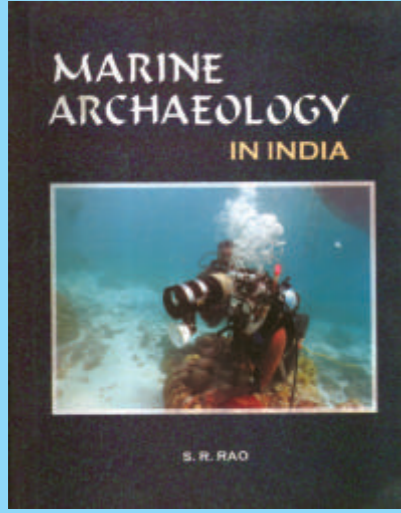
ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯಲ್ಲಿ - ಸುಕ್ಕಮ ನಗರಗಳು
ಉಷಾ ಎ. ರಘುಪತಿ

ಪ್ರಧಾನ ಆಶಯ
ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನ: ಸುಸಜ್ಜಿತ ಪಾರಂಪರಿಕ ನಗರಿ
ಸುರೇಶ್ ಯಾದವ್

JEWELS

FROM
PUBLICATIONS DIVISION

For further Details Please Contact:

Yojana (Kannada)

1st Floor, 'F' Wing, Kendriya Sadana, Koramangala,
BENGALURU - 560 034

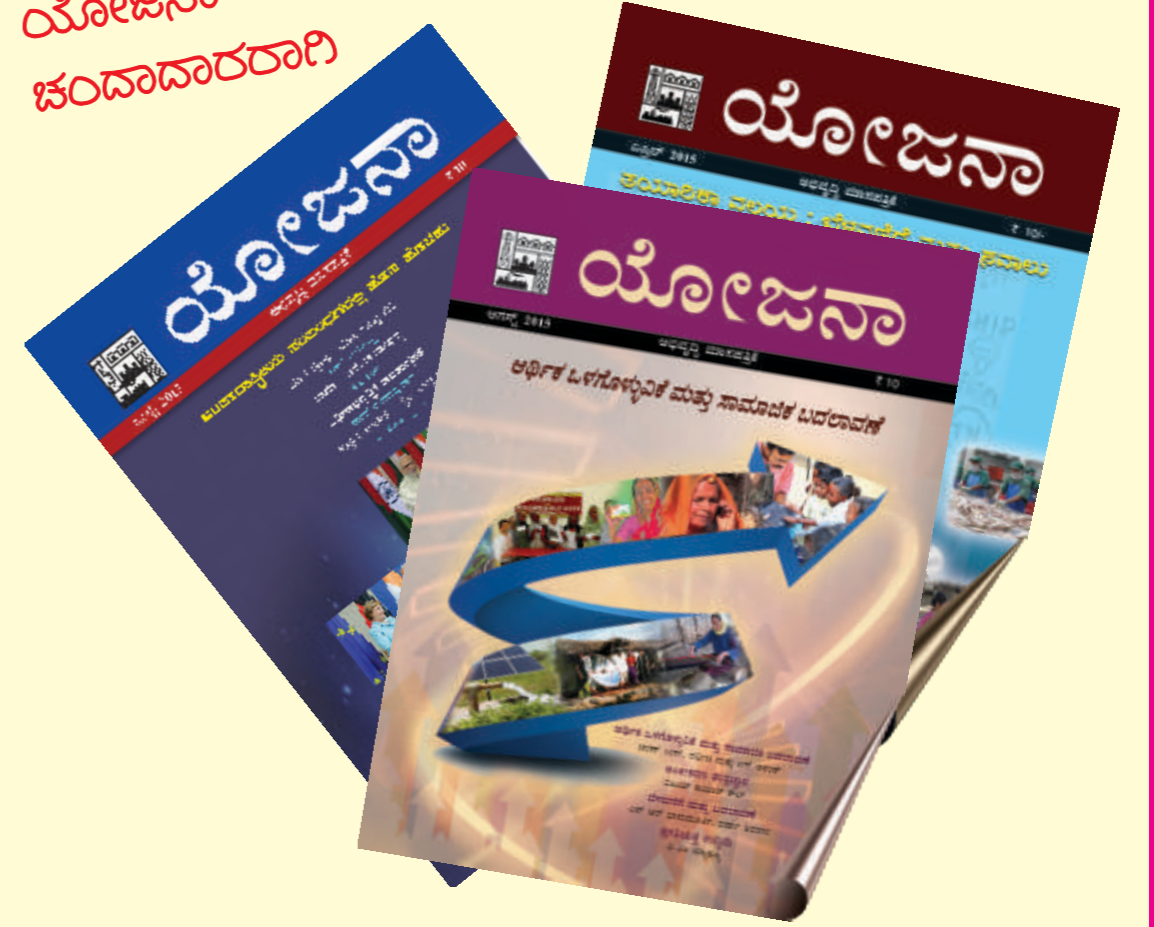
Ph.: 080-25537244 e-mail : yojanakannada@yahoo.com

PUBLICATIONS DIVISION
MINISTRY OF INFORMATION & BROADCASTING
GOVERNMENT OF INDIA

e-mail : dpd@sb.nic.in, dpd@hub.nic.in
website : publicationsdivision.nic.in

ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಗಾಗಿ...
ಯೋಜನಾ - ಕನ್ನಡ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ
ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ

ವಿಳಾಸ

ಯೋಜನಾ - ಕನ್ನಡ

ಮೊದಲನೆ ಅಂತಸ್ತು,

'ಎಫ್' ವಿಂಗ್, ಕೇಂದ್ರೀಯ ಸದನ,
ಕೋರಮಂಗಲ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 034.

☎ : 25537244

e-mail : yojanakannada@yahoo.com

ಪತ್ರಿಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಲುಪಲು
ಚಂದಾದಾರರು, ಅಂಚೆ ಪಿನ್‌ಕೋಡ್ ಒಳಗೊಂಡ
ತಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ವಿಳಾಸ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಚಂದಾ ವಿವರ

ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ	ರೂ. 100/-
ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ	ರೂ. 180/-
ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ	ರೂ. 250/-

ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಮನಿ ಆಡರ್- ಎಂ ಓ ಮೂಲಕವೇ
ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮ. ಎಂ ಓ ಕಳಿಸಿದ
ಒಂದು ವಾರದ ಒಳಗೆ ನಮ್ಮ ಕಛೇರಿಯನ್ನು
ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ವಿಳಾಸ-ವಿವರಗಳನ್ನು
ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಲಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯ ಸಂಪಾದಕಿ
ದೀಪಿಕಾ ಕಚ್ಚಲ್

ಹಿರಿಯ ಸಂಪಾದಕಿ
ಬಿ.ಎಸ್. ಮೀನಾಕ್ಷಿ

ಸಂಪಾದಕಿ
ಬಿ.ಕೆ. ಕಿರಣ್ಣಯ್ಯ

ವಿಳಾಸ
ಯೋಜನಾ - ಕನ್ನಡ,
ಪ್ರಕಾಶನ ವಿಭಾಗ,
ಸಮಾಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಸಚಿವಾಲಯ,
ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ,
ಮೊದಲನೆಯ ಅಂತಸ್ತು, 'ಎಫ್'ವಿಂಗ್,
ಕೇಂದ್ರೀಯ ಸದನ, ಕೋರಮಂಗಲ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 034.
ದೂರವಾಣಿ : 080 - 25537244.
E-mail : yojanakannada@yahoo.com

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಸಂಪಾದಕೀಯ	2	ಸ್ಮಾರ್ತ್ ನಗರಗಳಿಗೊಂದು ದಿಕ್ಕೂಚಿ	30
ಸ್ಮಾರ್ತ್ ಸಿಟಿ: ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ	3	* ಎ.ಕೆ. ಜೈನ್	
* ಆರ್. ಬಿ. ಭಗತ್		ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ಮಾರ್ತ್ ನಗರಗಳು	38
ಪ್ರಗತಿಯೆಡೆಗೆ ನಗರಗಳು	7	* ಆರ್. ಕೆ. ಬಾಸಿನ್	
* ಇಶೇರಾ ಅಹ್ಲವಾಲಿಯಾ		ನಗರ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ	41
ಸಕ್ಷಮ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ನಿರ್ವಹಣೆ	13	* ಕಲಾ ಸೀತಾರಾಮ್ ಶ್ರೀಧರ್	
* ಆರ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್		“ಪುರ” ವಿನೂತನ ಕಲ್ಪನೆ	46
ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಕ್ಷಮ ನಗರಗಳು	17	* ಎಸ್. ಸಿದ್ದರಾಮಪ್ಪ	
* ಉಷಾ ಪಿ. ರಘುಪತಿ		ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಗರಿ	49
ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನ: ಸುಸಜ್ಜಿತ ಪಾರಂಪರಿಕ ನಗರಿ	21	* ನಾಗರಾಜ್ ನವೀಮನೆ	
* ಸುರೇಶ್ ಯಾದವ್		ನಿಮಗಿದು ತಿಳಿದಿದೆಯೇ?	51
		ವಾರ್ತಾ ವಿಶೇಷ	52

ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ : ಗಜಾನನ ಪಿ. ದೋಪೆ

ಯೋಜನೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಜನಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಲು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಚರ್ಚೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಯೋಜನಾ ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಾಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಸಚಿವಾಲಯದಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದರೂ, ಯೋಜನಾ ಕೇವಲ ಅಧಿಕೃತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಹಿಂದಿ, ಅಸ್ಸಾಮಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಬಂಗಾಲಿ, ಮಲಯಾಳಂ, ಮರಾಠಿ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಒರಿಯಾ, ಪಂಜಾಬಿ ಮತ್ತು ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಚಂದಾ ವಿವರ	
ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ	100.00
ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ	180.00
ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ	250.00

ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು
ಮನಿಯಾರ್ಡರ್
ಮೂಲಕವೇ
ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿರಿ.

ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಡಿಮಾಂಡ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಕಳಿಸುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು
PUBLICATIONS DIVISION, MINISTRY OF
I & B, GOVERNMENT OF INDIA ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ
CHENNAI ನಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯವಾಗುವಂತೆ ಪಡೆದು ಅದನ್ನು
ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

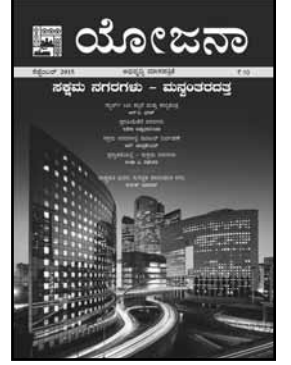
ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಲೇಖಕರವು. ಅವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ.
ಯೋಜನಾ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಯಥಾರ್ಥತೆ ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
ಚಿತ್ರಗಳು ಸಾಂದರ್ಭಿಕ.

ಮುಖ್ಯ ಸಲಹಾಕಾರ ರೇಖಾಭಿಲಾಷಿ

ಸಕ್ಷಮ ಭಾರತದತ್ತ

ಸುಕ್ಷಮ, ಸಕ್ಷಮ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬುದು ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಕ್ಷಿಪ್ರ ನಗರೀಕರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಜನರು ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಇಂಧನ ಲಭ್ಯತೆ, ಸಾರಿಗೆ, ನೀರು, ವಸತಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶಗಳಿಗೂ ತೀವ್ರ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ನೀತಿ ನಿರೂಪಕರು ಸತತವಾಗಿ ಪರಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಒಂದೆಡೆ ದಕ್ಷ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರವಾದ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೃದ್ಧಿ ತರುವ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಉಂಟು ಮಾಡುವ 'ಸಕ್ಷಮ' ನಗರ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವೆಂದು ಮನಗಾಣಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಸತತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಉದಾರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನ ಸುಧಾರಣೆಗಳು, ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಪಾರಂಪರಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ. ಇದೇ ವೇಳೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಯ ಗುರಿಯೂ ಕಡಿಮೆ ಸವಾಲೇನಲ್ಲ. ವಿವಿಧ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ನಗರೀಕರಣ ಎರಡೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಮನಾಗಿ, ಪೂರಕವಾಗಿ ನಡೆದಿರುವುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ನಗರ / ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಉದ್ಯೋಗ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಜೀವನಾವಕಾಶ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರು ನಗರಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಗಳಿರದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅಸಮತೋಲನತೆಯನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಗರಗಳು ಹೆಣಗಾಡುತ್ತಿವೆ. ಬಹುತೇಕ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಯುಕ್ತ ಸೇವೆಗಳ ಕೊರತೆ ಎದ್ದು ರಾಚುವಂತಿದೆ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತರು - ಬಡವರ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕೂಡ ಕಳವಳಕಾರಿ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.

ಕೃಷಿರಂಗ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಎನ್ನುವುದು ನಿಜ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ - ಜಿಡಿಪಿಯ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕೊಡುಗೆ ಎಂಬುದೂ ಅಷ್ಟೇ ನಿಜ. ನಗರ, ಪಟ್ಟಣಗಳು ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಚಾಲಕಶಕ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಹಾಗೂ ಸೇವಾ ನೀಡಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಲಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ.

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ಷಮ ನಗರ - ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಮಿಷನ್, ನಗರಗಳಲ್ಲಿನ, ಸ್ವಚ್ಛ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ, ಶೌಚ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ದಕ್ಷ ನಗರ ಸಂಚಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ, ಸದೃಢ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಕೈಗೆಟುಕುವ ದರದಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಲಭ್ಯತೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದೆ. ದೇಶಾದ್ಯಂತ ನೂರು ಸಕ್ಷಮ ನಗರ - ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಸರ್ಕಾರದ ಗುರಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಷಮ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಧಾರಿತ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಉದ್ದೇಶವೂ ಸೇರಿದೆ. 2015-16 ರಿಂದ 2019-2020ರ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನೂರು ನಗರಗಳನ್ನು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಇಂತಹ ಸಕ್ಷಮ ನಗರ - ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು, ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನಗರದ ಬಡಜನರು ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಿವೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಮಹೋನ್ನತ ಉದ್ದೇಶದ, ನಗರ ಪುನರುತ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಪರಿವರ್ತನೆ ಅಟಲ್ ಮಿಷನ್ (ಅಮೃತ್) ಸಕ್ಷಮ ನಗರ-ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ. ಸಕ್ಷಮ ನಗರ ಮಿಷನ್ ಮತ್ತು ಅಮೃತ್‌ಗಳ ಯೋಜನಾ ಗಾತ್ರ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 48,000 ಕೋಟಿ ಹಾಗೂ 50,000 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳಷ್ಟಿದೆ.

ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನಾ (ಪಿಎಂಎವೈ) ಅಡಿ, ಮುಂದಿನ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕೊಳಚೆಗೇರಿ ನಿವಾಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೈಗೆಟುಕುವ ದರದ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ. ಬದುಕುಳಿಯಲು ಹರಸಾಹಸ ಪಡುತ್ತಿರುವ ಬಡವರಿಗಲ್ಲಾ ಇದೊಂದು ಉತ್ತಮ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಲಿದೆ.

ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮ ಮತ್ತು ದಕ್ಷ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ, ಸೇವಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಂತರ ನಿವಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೊರ ದೇಶಗಳ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ನಗರಗಳ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಕ್ಷಮ ನಗರ - ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕೌಶಲಪೂರ್ಣ ಮಾನವ ಶಕ್ತಿಯ ಅಪೂರ್ವ ಬಲವಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ಮುಂಧೋರಣೆ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಆಡಳಿತ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿವಾರಣೆ ಮೂಲಕ ಭಾರತ ಸಕ್ಷಮ ಯುಗಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುವ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಕ್ಷಮ ಜಗತ್ತನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. □

ಸ್ಮಾರ್ತ ನಿಲ: ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕಂಡ್ರ

* ಆರ್. ಬಿ. ಭಗತ್

ಶ್ರುತ್ಯೋದಿಗಿಗ

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಮತ್ತು

ಅದರಲ್ಲಿ ಅಮೃತ್

ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೂ

ನಶ್ರತಿ ಶೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ

ಯೋಜನೆಗಳಿಗೂ

ಹಲವು ಮಂದಿಗೆ

ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಬಹುದು.

ಆದರೆ 2011ರ

ಜನಗಣತಿ ಶ್ರುಕಾರ

ಬಡವರು ಮತ್ತು

ಕೊಳಗೇರಿ ನಿವಾಸಿಗಳು

65 ದಶಲಕ್ಷ ಮಂದಿ ಇದ್ದು,

ಅವರ

ಹಿತರಕ್ಷಣೆ

ಆಗಬೇಕಿದೆ.

ಅಧಿಕಾರ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿರುವ ನಗರಗಳಿಂದ ಮಾನವ ನಾಗರಿಕತೆ ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇತಿಹಾಸತಜ್ಞರು ಹಿಂದೂ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ನಗರ ನಾಗರಿಕತೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆನಂತರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪಾಟಲಿಪುತ್ರ (ಪಾಟನಾ) ವೈಶಾಲಿ, ಕೌಶಾಂಬಿ ಮತ್ತು ಉಜ್ಜಯಿನಿ ಮತ್ತಿತರ ಸ್ಥಳಗಳು ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ನಗರ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಹಲವು ನಗರಗಳಿದ್ದವು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುವುದಾದರೆ ಆಗ್ರಾ ಮತ್ತು ಶಾಜಹಾನ್‌ಬಾದ್ (ದೆಹಲಿ) ಮತ್ತಿತರವು. ಭಾರತದ ನಗರ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದು ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. (ಆ ಬಗ್ಗೆ ರಾಮಚಂದ್ರನ್ 1995, ಶರ್ಮಾ 2005 ಮತ್ತು ಚಂಪಕಲಕ್ಷ್ಮಿ 2006 ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ).

ಸ್ಮಾರ್ತ ಸಿಟಿಗಳ ಕಲ್ಪನೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ನಾವು ನಗರಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಜನದಟ್ಟಣೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಹಲವು ರೀತಿಯ ಕೌಶಲ್ಯ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಿಯ ಜನರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ವೇಷ ಭೂಷಣ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಈ ನಗರ ಹೆಗ್ಗುರುತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿರುವ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಅನ್ವೇಷಣೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ,

ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ, ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ ಹಲವು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ನಗರಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ, ನಗರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಳ ಸ್ತರದ ಈ ನಗರದ ಕ್ರಮಾಗತದಲ್ಲಿ (ಸಣ್ಣ ನಗರ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳು) ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ಎಲ್ಲ ಹಂತದಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಎಂದರೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮೆಗಾ ಸಿಟಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣಗಳವರೆಗೂ. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ನಗರಗಳು ಕೇವಲ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅವು ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ನಡುವೆ ಕ್ರಮಾಗತವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಫಲವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚುವ ಸ್ಥಳಗಳಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿವೆ. ಈ ನಗರಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳು ಎಲ್ಲ ನಗರ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳ ಪ್ರಗತಿಗೂ ಪೂರಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳು ಮಾಹಿತಿ ವಿನಿಮಯ, ಬಂಡವಾಳ, ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಸಾಗಾಣೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಲಸೆ ಮತ್ತಿತರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಹಲವು ನಗರಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿವೆ, ಅವು ತನ್ನದೇ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೂ ಸ್ಮಾರ್ತ ಆಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡವು. ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಮಾರ್ತ ಸಿಟಿಗಳ ಕಲ್ಪನೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ,

* ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ವಲಸೆ ಮತ್ತು ನಗರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮುಂಬಯಿ. Email : rbbhagat@iips.net

ಸಮಕಾಲೀನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಆಗಾಧ ವಿಸ್ತರಣೆಯಿಂದಾಗಿ ನಗರಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡು ಅವು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಿವೆ.

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳ ಕಲ್ಪನೆ 1980ರ ದಶಕದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ಅದು ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಹಾಗೂ ವಿಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿತು. (ಅಂತೋ ಪೌಲೋಸ್ ಮತ್ತು ವಕಲಿ 2012). ಟೌನ್‌ಎಂಡ್ ಹೇಳುವಂತೆ “ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಹಳೆಯ ನಗರಗಳು ಕಾಂಕ್ರೀಟ್, ಗಾಜು ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಹೊಸ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮತ್ತು ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ನದ್ದೇ ಕಾರುಬಾರು. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಹೊಸ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸಿದ್ದು, ಅವುಗಳು ಇಡೀ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಅನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ನೋಡದೆ ಭಾಗಭಾಗವಾಗಿ ನೋಡುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೂ ಇದೆ.” ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಆಗಿರಬೇಕೆಂಬ ವಾದವೂ ಇದೆ. ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳು ಜನರು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಬೇರೆಯವುಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದು. (ಶೆಲ್ವನ್, ಜೂಕ್ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾ 2015). ಜಾಗತಿಕ ಐಟಿ ಕಂಪನಿ ಐಬಿಎಂ

ಯೋಜನೆಯ ದಾಟಿ ಹೀಗಿದೆ. “21ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ನಗರಗಳು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಗರಗಳ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಗುಣ ನೇರವಾಗಿ ಅವುಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವ ಜತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳೇನು, ಅವುಗಳು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಭಿನ್ನತೆ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆ ಇರಬೇಕು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಗರಗಳು ಗೋಚರಿಸಬೇಕು ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳು ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. (ಐಬಿಎಂ - 2012). ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೂಲಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಯ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು. (ಅಂಜೆಲಿಡಾ-2014, ಟೌನ್‌ಎಂಡ್-2014). ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಜನರು ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶವೆನ್ನಬಹುದು. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಜನರನ್ನು ನಾವು ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬಹುದು. ಯಾರು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಮತ್ತು ಮುನ್ನೋಟ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಆದರೆ, ಅವರು ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದೆ ತಮಗೆ ತಾವೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುವವರು, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿ ಜೀವನ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡು ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೂ ನೆರವಾಗುವವರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶಗಳೇನಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೇಲಿಹಾಕಿದ ನಗರಗಳೂ ಅಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ಜನರ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸಿ ಜನರು ಮತ್ತು ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವಂತಹ ಪಟ್ಟಣಗಳು. ಅದೇ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಗರಗಳು ಜನರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತವೆ, ಜನರು ನಗರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಹೇಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ನಗರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಬಡವರ ಮೇಲೆ

ವಿನಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅರಿವಿರಬೇಕು. (ಅಲ್ವಿನೊ 2015) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಿಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಗರೀಕರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನರ ಭವಿಷ್ಯ ನಾವು ನಿರ್ಮಿಸುವ ನಗರಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಅದೇ ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ನಮ್ಮ ನಗರಗಳ ವಿನಾಸವನ್ನು ಬದಲಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದೊಂದು ದಶಕದಿಂದ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ನೀತಿ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸೋಣ.

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳ ಯೋಜನೆ

2005ರಲ್ಲಿ ಜೆಎನ್‌ಎನ್‌ಯು ಆರ್‌ಎಂ(ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಗರ ನವೀಕರಣ ಯೋಜನೆ) ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಒಂದು ದಶಕದ ನಂತರ 2015ರಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅಮೃತ್(ಅಟಲ್ ನಗರ ನವೀಕರಣ ಮತ್ತು ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಯೋಜನೆ) ಎಂದು ಮರುವಿನಾಸಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ನರ್ಮಾ ಯೋಜನೆ ಹಿಂದಿನ ನಗರ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿತ್ತು. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಡಿಪಿಯ ಮೂರನೇ ಎರಡರಷ್ಟು ಭಾಗ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ನಗರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚಿನ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳಾದ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅಮೃತ್ ಯೋಜನೆ ಹಳೆಯ ನರ್ಮಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಗರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ. ನರ್ಮಾ ಯೋಜನೆ ನಗರಗಳ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಭಾರೀ 1916-ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹಲವರು ಟೀಕಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ

ನಗರಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಒಂದು ಸವಾಲಿನ ಕೆಲಸ.

ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 2015-2016 ರಿಂದ 2019-2020ರ ನಡುವಿನ ಐದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನೂರು ನಗರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಆಧರಿಸಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿಯ ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಸದಾ ಬದಲಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿಗೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಗರಗಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಆದ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಪರಿಹಾರಗಳೆಂದರೆ ಇ-ಆಡಳಿತ, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಸೇವೆ ಹಂಚಿಕೆ, ಅಪರಾಧಗಳ ವಿಡಿಯೋ ಚಿತ್ರೀಕರಣ, ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಮೀಟರ್ ಅಳವಡಿಕೆ, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ವಾಹನ ಸಂಚಾರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹೀಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಯೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಲ್ಯೂಶನ್‌ಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಕೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ವರಿತ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಅಂಶಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಪ್ರದೇಶ ಆಧಾರಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಪುನರುಜ್ಜೀವನ (ನಗರ ನವೀಕರಣ) ಗೊಳಿಸುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ನಗರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹೊಸ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹಾಗೂ ಹಸಿರು ವಲಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಗರಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆಯೂ ಸೇರಿದೆ. ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಳಸುವ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿಗಳೆಂದರೆ ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಪೂರಕವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಪಡೆ ರಚಿಸಲಾಗುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಪಡೆ ಕಂಪನಿಗಳ ಕಾಯ್ದೆ 2013ರಡಿ ಒಂದು ಕಂಪನಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲಿದೆ. ನಗರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ನೂರು ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿ ಸಲಹಾ ವೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುವುದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರ್, ಸಂಸದರು, ಶಾಸಕರು, ಮೇಯರ್, ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಪಡೆಯ ಸಿಇಒ, ಸ್ಥಳೀಯ ಯುವಜನತೆ, ನಾಗರಿಕರು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ತಜ್ಞರು ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಜನರಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿ ಭಾಗಿಯಾಗಲು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಜನರ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಐಸಿಟಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಮೊಬೈಲ್ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಪಡೆ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಜನರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಆರಂಭಿಕವಾಗಿ 194 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡಲಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವೂ ನೀಡಬೇಕು. ಭವಿಷ್ಯದ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳ ಅನುದಾನ ಅವುಗಳ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿವಿಧ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮತ್ತು ಸಲಹಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೆರವು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು ಬ್ರಾಂಡ್‌ಆಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಹಾರ, ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಕರಕುಶಲ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕ್ರೀಡಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಪೀರೋಪಕರಣ, ಜವಳಿ ಮತ್ತಿತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗುವುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು ಉತ್ಪಾದನಾ ತಾಣಗಳಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಆಡಳಿತ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಲಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರ ಜೀವನದ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಲಿದೆ.

ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ 500 ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೃತ್ ಯೋಜನೆ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅಮೃತ್ ಯೋಜನೆಯಡಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ಒಳಚರಂಡಿ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ತ್ಯಾಜ್ಯ ಶುದ್ಧೀಕರಣ, ನಗರ ಸಾರಿಗೆ, ಹಸಿರು ತಾಣ ಹಾಗೂ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಅಂಶಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಈ ಅಮೃತ್ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ನಗರಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆ - ಸ್ಯಾಪ್ ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು, ರಾಜ್ಯಗಳ ಪಾಲು ಈ ಸ್ಯಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಯಾಪ್ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ನಂತರ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಸೇವಾವಲಯ ಮಟ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ - ಸ್ಲಿಪ್ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಮೃತ್ ಯೋಜನೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿನೂತನವಾಗಿದ್ದು, ನಗರ/ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ದೂರದಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ತರುವುದರ ಬದಲು ಸಮಗ್ರ ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕೊಳಚೆ ನೀರು ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಮರುಬಳಕೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪೂರಕವಾಗಿ ನಗರಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ನೆರವಾಗಲಿವೆ. ಅಮೃತ್ ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು, ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿ ಮಿಷನ್ ಯೋಜನೆ ಪ್ರದೇಶ ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಎರಡೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ

ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಅವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಾಯಕಪಾತ್ರ ವಹಿಸಲಿದೆ. (ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ smartcities.gov.in; www.amrut.gov.in ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು)

ಸವಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳು

ಭಾರತದ ಪ್ರಸಕ್ತ ನಗರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿನೂತನ ಅಂಶ ಎಂದರೆ ಇದು 7935 ನಗರ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಮೂರು ಬೃಹತ್ ನಗರಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಮುಂಬೈ, ಕೋಲ್ಕತಾ ಮತ್ತು ಚೆನ್ನೈ ಇವು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾದವು, ಮತ್ತೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಧಾನಿ ದೆಹಲಿ ಆನಂತರ ಎರಡನೇ ಶ್ರೇಣಿಯ ನಗರಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ಹೈದರಾಬಾದ್, ಅಹಮದಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ಪುಣೆ ಈ ಎಂಟು ನಗರಗಳ ಅಂತರ ಸಂಪರ್ಕ ಹಾಗೂ ಅವಲಂಬನೆ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಂಶಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ನಗರ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳಾಗಿರುವ ಇವುಗಳು ದೇಶ ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಲು ನೆರವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ, ಈ ನಗರಗಳು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಕಾರಣ ಅವುಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲುಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ

ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಲಿದೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮಾನತೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ನಗರ, ನಡುವಿನ ಅಂತರ, ನಗರಗಳ ನಡುವಿನ ತಾರತಮ್ಯ ದೇಶದ ನಗರಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಅಡತಡೆಗಳಾಗಿವೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿ ಮತ್ತು ಅಮೃತ್ (ಅಟಲ್ ನಗರ ನವೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣಾ ಯೋಜನೆ) ಯೋಜನೆಗಳ ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ, ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಗರಗಳನ್ನು ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ. ಅಮೃತ್ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ 500 ನಗರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಆ ರೀತಿಯ 4041 ನಗರ ಪಟ್ಟಣಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ, ಈ ಎರಡೂ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡದ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಅಂದರೆ 3894 ನಗರ ಪಟ್ಟಣಗಳಿವೆ. ಬಹುತೇಕ ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿದ್ದು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ಸೇತುವೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಈ ನಗರೀಕರಣ ತೊಡಕಾಗಬಹುದು. ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಅಮೃತ್ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೂ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಹಲವು

ಮಂದಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ 2011ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಬಡವರು ಮತ್ತು ಕೊಳಗೇರಿ ನಿವಾಸಿಗಳು 65 ದಶಲಕ್ಷ ಮಂದಿ ಇದ್ದು, ಅವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಆಗಬೇಕಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ನೋಡುವಂತಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನೋಡಬೇಕಿದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅವುಗಳು ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಅಂತರವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅಂತರ ನಗರ ನಡುವಿನ ಸಮನ್ವಯ ಸೇತುವೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ನಗರ ಗ್ರಾಮೀಣ ನಡುವಿನ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ತಡೆಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ನಾವು ಜನರ ಜೀವನದ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಅಸಮಾನತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಿದೆ. □

ಯೋಜನಾ

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2015 ಸಂಚಿಕೆ ವಿಷಯ

ಕೌಶಲ್ಯ ಭಾರತ

ಪ್ರದತಿಯಿಡೆಗೆ ನದರನಚು

* ಇಶೆರಾ ಅಹ್ಲುವಾಲಿಯಾ

ನಮ್ಮ ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ,
ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ
ಇತಿಮಿತಿಗಳು,
ಅಡೆತಡೆಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ
ನಮ್ಮ ನಗರಗಳನ್ನು
ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
ಆದರೆ, ಒಗತ್ತಿಸಿ ಅತ್ಯಂತ
ಸುಸಜ್ಜಿತ ನಗರಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ
ನಮ್ಮ ನಗರಗಳನ್ನು
ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ
ನಮ್ಮ ನಗರಗಳನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರುವ
ಅಥವಾ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ
ರಾಜಕೀಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನೂ
ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಅಷ್ಟೇ
ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಬಹುತೇಕ ನಗರಗಳು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಸೇವೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇದು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವ ಶೇ.33ರಷ್ಟು ಜನರ ಜೀವನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ನೇರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ಸಹ ಅಷ್ಟೇ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸೇವೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ದೇಶದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಶ್ರೀಮಂತರು ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಜನತೆ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ, ಬಡವರ್ಗ ಸಹ ವಿವಿಧ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ವಲಯವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾದ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದೆ. ಇದು ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಬದುಕಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಹೌದು.

ಸದ್ಯ, ಅಂದಾಜು 420 ದಶಲಕ್ಷ ಜನರು ನಗರ ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪೈಕಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯದಂತಹ ಸೇವೆ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ 2031ರ ವೇಳೆಗೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 600 ದಶಲಕ್ಷ ತಲುಪುವ ಅಂದಾಜಿದೆ. ಈ ಪ್ರಮಾಣದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಸೇವೆ, ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದು ನಿಜವಾದ ಸವಾಲು. ಇದರ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ, ನಗರ ಜೀವನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ

ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಬೇಕು ಎಂದಾದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ನಗರಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಂದರೆ, ಸದ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಘಟ್ಟದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ನಮ್ಮ ನಗರಗಳು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯ ಯಂತ್ರಗಳಾಗುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ನಗರಗಳು ಈ ರೀತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಯಂತ್ರಗಳಾಗುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭದ ಮಾತಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಔದ್ಯಮಿಕ ರಂಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಅಗತ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಕೇವಲ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಿಗಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನಗರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಥವಾ ನಗರೀಕರಣ ನಡೆದಾಗ ಅದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಪ್ರಗತಿಯೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೂ ಇಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಉದ್ದಿಮೆ ಹಾಗೂ ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರ ತಲಾ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು ಎಂದಾದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಜನರು ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ಉದ್ದಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಂತರ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಪುಲ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾವೀನ್ಯತೆಗೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಉತ್ತಮ ಪರಿಸರ ಹೊಂದಿರಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಈ ಅಂಶ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದು. ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ವಯೋಮಾನ

* ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಬಂಧ ಕುರಿತಾದ ಭಾರತೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿ. Email : isherahluwalia@gmail.com

ಹೊಂದಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಏರಿಕೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ನಂತರ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ ಇದ್ದರೂ 2040ರವರೆಗೆ ಇಂತಹ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಳ ಮುಂದುವರೆಯಲಿದೆ. 2014ರ ಮೇ ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ ನೂತನ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾಯಿತು. ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯ ವೇಗವನ್ನು ಪುನಃ ಸುಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂಬುದು ನೂತನ ಸರ್ಕಾರದ ಘೋಷಿತ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿತ್ತು. 2001-2011ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಶೇ.7.7 ರಷ್ಟಿದ್ದ ಜಿಡಿಪಿ ದರವು 2011-14ರ ವೇಳೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇ.6ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿತ್ತು. 2014-15 ರ ವೇಳೆಗೆ ಈ ದರವು ಶೇ.7.2 ರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದ್ದು, ಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದರ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ ಎಂದು ತಜ್ಞರು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ.

ದೇಶದ ಜಿಡಿಪಿ ದರ ಶೇ 8 ರಿಂದ 10 ರಷ್ಟು ತಲುಪಬೇಕು ಎಂದಾದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಪ್ರಗತಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯ. ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಹಾಗೂ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆಯಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇ 4 ರಿಂದ 4.5 ರಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದೇಶವು ರಾಜನಿಕ ಬದಲಾವಣೆ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಒಟ್ಟು ಜಿಡಿಪಿ ಯಲ್ಲಿ ನಗರದ ಪಾಲು ಸಹ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಸದ್ಯ ಶೇ 66 ರಷ್ಟಿರುವ ಈ ಪ್ರಗತಿಯ ದರ 2013ರ ವೇಳೆಗೆ ಇದು ಶೇ 75ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಲಿದೆ ಎಂಬುದು ತಜ್ಞರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಪ್ರಮಾಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದರವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಇರುವ ಹಾಗೂ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ

ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಸವಾಲು. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಿದ್ದು, ಮೊದಲನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಗರಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ, ದೇಶದ ಸದ್ಯದ ಪ್ರಗತಿಯ ದರ, ಹಂತ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಟ್ಟು ತೌಲನಿಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಲೇಖನದ ಎರಡನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ದೇಶದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು ಈ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದುರಾದಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ಮುಂದಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಗುರಿಸಾಧನೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಕಾಣಬೇಕು ಅದರಲ್ಲೂ ಖಾಸಗಿ ರಂಗವನ್ನು ತಲುಪಬೇಕು. ಆ ಮೂಲಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಸುಧಾರಣೆ ತರಲು ಈ ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ಒದಗಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು.

ಅದೇ ರೀತಿ ಮೂರನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾದ 'ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ', ಅಮೃತ್, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಸತಿ ಒದಗಿಸುವುದು; ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುರಿತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲದೇ JNNURM (ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಗರ ನವೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ) ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕಲಿತ ಪಾಠಗಳ ಪುನರ್ ಮನನ ಹಾಗೂ ಅನುಷ್ಠಾನ ಕುರಿತಂತೆ ವಿವರಣೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಯಂತ್ರಗಳಾಗಿ ನಗರಗಳು

ದೇಶದ ಪ್ರಸಕ್ತ ತ್ವರಿತಗತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ರಾಜನಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಗರಗಳನ್ನು ದೇಶದ

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಚಾಲನಾಶಕ್ತಿ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ, ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ನಗರ ಬೆಳೆದರೆ ಈ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಉದ್ದಿಮೆ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೂಡಿಕೆ ಹರಿದು ಬರಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದರೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಜೀವನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹೂಡಿಕೆದಾರರು ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಮುಂದಾಗದೇ ವಿಮುಖರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಇಡೀ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೆ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುವ ದೇಶದ ಬೃಹತ್ ನಗರಗಳಾದ ಬೆಂಗಳೂರು, ಹೈದರಾಬಾದ್, ಮುಂಬೈ, ಚೆನ್ನೈ ಮತ್ತಿತರ ನಗರಗಳು ಯೋಜನಾ ರಹಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿದೆ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಪಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಕೈಗೆಟುಕುವ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಇದ್ದರೂ ಕಳಪೆ ಮಟ್ಟದ ಸೇವೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ನಗರಗಳು ಸುಸಜ್ಜಿತ ಎನಿಸುವ ಬದಲು ಅದ್ವಾನವಾಗಿವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕೊಳೆಗೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸೇವೆಗಳು ಎಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಜನರನ್ನು ತಲುಪಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದು ನಗರಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಯಂತ್ರಗಳಾಗಲು ಇರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಡ್ಡಿ ಎನಿಸಿವೆ. ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ, ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಲುಷಿತ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ, ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರದ ಕಾರಣ ನೀರಿನ ಸರಾಗ ಹರಿವಿಗೆ ಅಡೆತಡೆ ವಾಹನಗಳ ದಟ್ಟಣೆ,

ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯ ಅವು ಸಹ ಸದರಿ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯೆನಿಸುವ ಸವಾಲೊಡ್ಡುವ ಅಂಶಗಳು. ಇನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಅಂದಾಜು ಶೇ. 60ರಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿದ ನೀರು ಪೂರೈಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೂ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಿಂದ 6 ಗಂಟೆ ಅವಧಿಯಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಈ ನೀರು ಪೂರೈಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು, ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಕೇವಲ ಶೇ 33ರಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪೈಪ್ಲೈನ್ ಅಳವಡಿಸಿದ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ಒಟ್ಟು ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪೈಕಿ ಶೇ 20ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು, ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, 2013-14ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 142,566 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಪ್ರತಿದಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಈ ಪೈಕಿ ಶೇ 82ರಷ್ಟು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ವರ್ಮಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟಿಂಗ್, ಪೆಲೆಟೈಜೇಷನ್ ಮತ್ತಿತರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಶೇ 29ರಷ್ಟು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸದಿದ್ದರೆ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದು ಖಚಿತ.

ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಎಂದರೆ, ದೇಶದ ನಗರಗಳನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸ, ವೈಭವಯುತ ನಗರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ಹೊಸ ನಗರಗಳನ್ನು ಯೋಜನಾ ಬದ್ಧವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪೂರಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ/ಸೌಲಭ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ದೇಶದ 8000 ನಗರ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಸವಾಲಿನ ಕೆಲಸ. ಈಗಿರುವ ನಗರಗಳ ಪುನರುತ್ಥಾನದ

ಜತೆಗೆ ಹೊಸ ಸಶಕ್ತ ನಗರಗಳ ನಿರೂಪಣೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಸವಾಲು.

ಈಗಿರುವ ಸುಮಾರು 8000 ನಗರಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಸ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾರಿಗೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳನ್ನಾಗಿ ಯೋಜಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂದಾಜು 80 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ದೇಶದ 6 ಮಹಾನಗರಗಳು ಸಹ ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳಾಗಿಯೂ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿವೆ. ಈ ನಗರಗಳ ಗಡಿ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡ ಪರಿಣಾಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮಗಳು ಪಟ್ಟಣಗಳಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿವೆ, ಮೆಟ್ರೊಪಾಲಿಟನ್ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಮಹಾನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕ ಹಾಗೂ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಹ ಪ್ರಮುಖ ಸವಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸುವ ಮಹಾನಗರ ಆಡಳಿತ ಇರುವ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಸ್ಥಾಪನೆ.

ಬೃಹತ್ ನಗರಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಹಮದಾಬಾದ್, ಸೂರತ್, ಪುಣೆ ಹಾಗೂ ನಾಗಪುರಗಳಲ್ಲಿ ತುರ್ತಾಗಿ ಈ ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಹೂಡಿಕೆ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳು ಸದ್ಯ ಎದುರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೇ ಈ ನಗರಗಳು ಎದುರಿಸುವ ಅಪಾಯ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಇಷ್ಟೇ, ಲಭ್ಯವಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಸಮರ್ಪಕ ಬಳಕೆ, ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ತ್ವರಿತ ಸೇವೆ, ಕೈಗೆಟುಕುವ ದರದಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಸಮಗ್ರವಾದ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಬೇಕು.

ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತ್ ರಾಜ್ಯಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳೆನಿಸಿವೆ. ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಚುರುಕುತನ ತರುವುದು, ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ವಲಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಗರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವತ್ತ ಈ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳು ಗಮನ

ಹರಿಸಬೇಕಿದೆ. ಇದೇ ಮಾನದಂಡದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕರ್ನಾಟಕ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ತಮಿಳುನಾಡು ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮುಂದಾಗಬೇಕು. ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ನಗರ-ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಇದೇ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಲು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಯತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದು ಸಹ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ, ದುರ್ಬಲ ಆರ್ಥಿಕ ತಳಹದಿ, ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಡತನ, ವಿವಿಧ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಇರುವ ಅಡೆತಡೆಗಳು ಈ ಸಣ್ಣ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮೇಲೆಯೇ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ.

2001-2011ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ 2,500 ಪಟ್ಟಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂದು ದೇಶದ ಗಣತಿಯ ವಿವರಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಪಟ್ಟಣಗಳು ದೊಡ್ಡದಾದ ನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಿದಂತಹ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೇವಲ 242 ಮಾತ್ರ! ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅನುದಾನ ಹರಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಈ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಪಟ್ಟಣ ನಗರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಇಲ್ಲವೇ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಿದರೆ ಅನುದಾನ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗುವ ಜೊತೆಗೆ ಕಠಿಣ ನೀತಿ-ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡಬೇಕು ಎಂಬ ಆತಂಕವೂ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಬಲಪಡಿಸುವತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಭಾರ,

ಅವುಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಅನುದಾನವನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕು. 1992ರಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ತಂದ 72ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಂತೆ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆಡಳಿತದ ಮೂರನೇ ಹಂತ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅನ್ವಯ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ, ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ, ನೀರಿನ ಶುದ್ಧೀಕರಣ, ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತಿತರ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ (ಯುಎಲ್ಬಿ) ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಕೆಲ ಕಾರ್ಯಭಾರವನ್ನು ಯುಎಲ್ಬಿಗಳಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರ ಮಾಡಲಾಯಿತಾದರೂ, ಹಣಕಾಸು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಹಸ್ತಾಂತರ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹ, ಬಳಕೆದಾರರಿಂದ ಶುಲ್ಕ ವಸೂಲಿ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಕರ, ಶುಲ್ಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರೋಢೀಕರಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯುಎಲ್ಬಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ನೀಡಬೇಕು.

ಯುಎಲ್ಬಿಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ನೀಡಲಾಗಿಲ್ಲ. ಯುಎಲ್ಬಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೇ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ವೃಂದ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡದ ಹೊರತು ನೇರವಾಗಿ ಜನರಿಂದಲೇ ಮೇಯರ್ ಆಯ್ಕೆಯಾಗದ ಹೊರತು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುವ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ನಗರ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಅಗತ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ತಂತ್ರಗಳು

ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇರುವ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯು ಇಶೆರಾ ಅಹ್ಲುವಾಲಿಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿ ನಡೆಸಿದ ಅಧ್ಯಯನದಂತೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಲು 2014-15ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದರಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ 54.3 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. (2009-10ನೇ ಸಾಲಿನ ದರದಂತೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಹಣ 39.2 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು).

ಈ ಹಣವನ್ನು 2012ರಿಂದ 2031ರ ವರೆಗೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. (ಅಂದರೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇ 8ರಷ್ಟು ಜಿಡಿಪಿ ದರ ದಾಖಲಿಸಲು) ಇದರಿಂದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸದ್ಯ ವಾಸಿಸುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಆಯಾ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಬರುವ ಜನರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿದೆ. ಅಂದರೆ, 2008ರಲ್ಲಿ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ರೂಪಿಸಿರುವ ನಿಯಮಾವಳಿಯಂತೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿದೆ. ಸದರಿ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ತೆಗೆದಿರಿಸುವ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ಶೇ.56ರಷ್ಟು ಹಣ ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚವಾಗಲಿದ್ದರೆ, ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಶೇ.17.7ರಷ್ಟು ಹಣ ವ್ಯಯವಾಗುವುದು. ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಶೇ.25ರಷ್ಟು ಅನುದಾನ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಅಂದಾಜೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂದರೆ, ಸಂವಿಧಾನದ 74ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಶಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ನೀಡಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸ್ಪಂದಿಸಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ, ಅನುದಾನದ ಹಸ್ತಾಂತರ ನಡೆಯಬೇಕು ಇಂತಹ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಇಂಡೋನೇಷಿಯಾ, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾಗಳಲ್ಲಿ

ಕಾಣಬಹುದು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕೆಲ ಸೂತ್ರ ಇಲ್ಲವೇ ಮಾರ್ಗ ಸೂಚಿಗಳ ಪ್ರಕಾರವೇ ಅಧಿಕಾರ ಹಸ್ತಾಂತರ, ಸಹಾಯ ಧನ ರೂಪದ ಅನುದಾನವನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ (ಜಿಎಸ್‌ಟಿ)ಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂದರೆ, ಈ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ರಾಜಸ್ವವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿವಿಧ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಲ ಪಡಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಮುಖ ಆದಾಯದ ಮೂಲವಾಗಿರುವ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರಬೇಕು. ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ ನಿಗದಿ ಮತ್ತು ವಸೂಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆರಂಭಿಸುವ ಮೂಲಕ ವಿವಿಧ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗಳ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಭೂಪರಿವರ್ತನೆ ಶುಲ್ಕ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತಿತರ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಕರಾರುವಾಕಾಗಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರೋಢೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಇನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಾಹ್ಯ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಹ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಾಲವನ್ನು

ಮರುಪಾವತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಕ್ರಮಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ-ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ತಗುಲಿದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಹ ಮರುಗಳಿಸಬಹುದು.

ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪತ್ತಿನ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಉತ್ತಮಗೊಂಡು, ಹೊಡಿಕೆದಾರರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸದೃಢಗೊಳಿಸುವ ಲಾಭ ಏನೆಂದರೆ; ಒಂದು, ನಗರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಬಹುದು ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ವಲಯವು ನಗರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಲುಬೇಕಾದ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ನಗರಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ರೂಪ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ರೂಪಿಸಿದ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಅವರು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

2014ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ದೇಶದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ಇತರ ಕೆಲವೆಡೆ ಕಂಡು ಬರುವ ಬಯಲು ಶೌಚ ಮತ್ತು ಮಲ ಹೊರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು, ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುವ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಶೇ 100ರಷ್ಟು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅರ್ಹ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು

62,000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪೈಕಿ 15,000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಭರಿಸುವುದು. ಉಳಿದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಆಯಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಜೆಟ್ ಮೂಲಕ, ಬಳಕೆದಾರರಿಂದ ಶುಲ್ಕ ವಸೂಲಿ, ಭೂ ಪರಿವರ್ತನೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶುಲ್ಕ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ವಂತಿಗೆ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಈ ಯೋಜನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಜನರ ಮನೋಭಾವ ಮತ್ತು ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾಪಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ, ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯೇ ಪ್ರಮುಖ ಅಡ್ಡಿಯೆನಿಸುವುದು. ನೀರೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಬಳಕೆಯೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ?

2015ರ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಿತು. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಅಟಲ್ ಮಿಷನ್ ಫಾರ್ ರಿಜುವಿನೇಷನ್ ಆಂಡ್ ಅರ್ಬನ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮೇಷನ್ (ಅಮೃತ್), 2022ರ ವೇಳೆಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸಿಟಿ ಯೋಜನೆ.

ಅಮೃತ್ ಎಂಬುದು ಜೆಎನ್ ನರ್ಮ್ ಯೋಜನೆಯ ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗ ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ 500 ನಗರಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಈ ಆಯ್ಕೆ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ, ಚರಂಡಿ, ಸಾರಿಗೆ, ಹಸಿರು ತಾಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಅಗತ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವದ 50,000 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಾತ್ರದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, 5 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯದ್ದಾಗಿದೆ ಆದರೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು, ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನರ್ಮ್ ವಿಫಲವಾಗಿದೆಯೋ ಅಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ನಗರಗಳ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇ ಅಮೃತ್ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಹಾಗೂ ಸವಾಲು ಸಹ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಸತಿ ನೀಡಬೇಕು

ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ 2022ರ ವೇಳೆಗೆ 2ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೇ 2022ರ ವೇಳೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬರುವ ಬೇಡಿಕೆಯಂತೆ 11 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೆಪಿಎಂಜಿ ಅಂದಾಜಿಸಿದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾಗಿರುವವರ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಭಾಗಶಃ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿದೆ. ಇದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತಿ ಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ 1.5 ಲಕ್ಷ ರೂ ಅನುದಾನ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿ ಪಡೆವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿಗೇ ಸಬ್ಸಿಡಿ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ವಿಗೆ ಈ ಮುಂದಿನ ಅಂಶಗಳು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಎನಿಸಲಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯಗಳು ಅಗತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಭೂಮಿ ನೀಡುವುದು, ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಅಗತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸುವುದು. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಖಾತರಿ ಇಲ್ಲದೆಯೂ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು, ಅಗತ್ಯ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಾಗುವುದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಸಣ್ಣ ಆದಾಯ ಹೊಂದಿರುವ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಆದಾಯ ಮೂಲವೆಂದರೆ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ನೀಡುವುದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಕೂಡ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಲೋಪವೇ ಸರಿ. ಈ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಆಯ್ದು 100 ನಗರಗಳನ್ನು 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ'ಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ, ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಯ ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಆಯ್ದು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಣೆ, ಸ್ವಚ್ಛ ಹಾಗೂ ಸುಸ್ಥಿರ

ಪರಿಸರ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ, 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ' ಎಂದು ವಿವರಿಸಲು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ವಿಶ್ವದೆಲ್ಲೆಡೆ ಇರುವ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಧೋರಣೆಯನ್ನೇ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ಬಹಳ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ 100 ನಗರಗಳನ್ನು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ 5 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 48 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಈ

ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಂದಿರುವ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಕೇಂದ್ರ ನೀಡುವ ಅನುದಾನ ತಾಳೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನಗರಗಳನ್ನು ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹಸಿರಿಕರಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲು ಈ ಯೋಜನೆ ಒಲವು ಹೊಂದಿದೆ.

ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕೆ ಆಧುನಿಕ ಸ್ಪರ್ಶ ನೀಡುವುದು ಸಹ ಯೋಜನೆ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅಮೃತ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆಯಾ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದರೆ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಘಟಕವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಎಂಬುದನ್ನು 'ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತ, ಅದೂ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ತ್ವರಿತ, ಪಾರದರ್ಶಕ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವ ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತಹ

ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ನಗರಗಳು' ಎಂದೇ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯನ್ನು ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ತರುವ ಯೋಜನೆಯೇ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಮಿಷನ್ ಆಗಿದ್ದು, ಈ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಸ್ಪರ್ಶದೊಂದಿಗಿನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ನಮ್ಮ ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಇತಿಮಿತಿಗಳು, ಅಡೆತಡೆಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ನಗರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ಸುಸಜ್ಜಿತ ನಗರಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ನಗರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ನಗರಗಳನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರುವ ಅಥವಾ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನೂ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. □

ಅಟಲ್ ಮಿಷನ್ - ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ

ಕೇಂದ್ರ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯ ಅಟಲ್ ಮಿಷನ್ ಅಡಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ 482 ನಗರಗಳಿಗೆ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಸೇವಾ ಮಟ್ಟದ ಸುಧಾರಣೆ ಯೋಜನೆ - ಸ್ಲಿಪ್ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಪ್ರತಿ ನಗರಕ್ಕೆ 25 ಲಕ್ಷ ರೂ. ನಂತೆ ಒಟ್ಟು 120 ಕೋಟಿಗೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅಟಲ್ ಮಿಷನ್ ಅಡಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯ 482 ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ 27 ನಗರಗಳಿವೆ.

* * *

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ 98 ನಗರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಖಾತೆ ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಯ್ಯ ನಾಯ್ಡು ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ 13, ತಮಿಳುನಾಡಿನ 12, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ 10, ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ 7, ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ತಲಾ 3 ನಗರಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ 1 ಅಥವಾ 2 ನಗರಗಳು ಯೋಜನೆಯಡಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಯೋಜನೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸುಮಾರು 13 ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬರಲಿದ್ದು, ಇದು ನಗರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 35 ಪ್ರತಿಶತವಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 48,000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿದ್ದು, ಮೊದಲ ವರ್ಷ 200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಿದೆ. ರಾಜ್ಯಗಳು ಇದನ್ನು ಮೂಲಧನವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಾಹ್ಯ ನೆರವಿನ ನಿಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು. □

ಷಡ್ಡಮ ನದರದಚಲ್ಲ ಡಿಜಿಟಲ್ ನಿರ್ವಹಣೆ

* ಆರ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್

ಜನ ಶ್ರಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ
ಅನಶ್ಯಕವಾದ
ಶ್ರಾಮಾನ್ಯ ಶ್ರೇನೆಗಲು
ಒಂದೇ ಕಡೆ ಶ್ರಿಗುವಂತೆ
ಮಾಡುವ ಗುರಿಯಿನ್ನು
ಇ-ಗವರ್ನೇಶ್ ಯೋಜನೆ
ಶಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ.
ಶ್ರೇನೆ ಶ್ರಿಗುವ ಜೊತೆಗೆ
ದಕ್ಷತೆ, ಶಾರದರ್ಶಕತೆ
ಮತ್ತು
ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ಬಗ್ಗೆಯೂ
ಅದು ಖಾತರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ
ಅಂಶವನ್ನೂ
ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಬಹುತೇಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇ. 64 ರಷ್ಟು ಜನರು 2050ರೊಳಗೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 86 ಆಗಿರಲಿದೆ. ನಗರೀಕರಣದ ಅಬ್ಬರದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಗರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ನೀಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ನಗರವೊಂದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಈ ಮೂಲಕ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವ ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆದ್ಯತೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಂತರ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನಗರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಗರಾಡಳಿತ; ಅಸಂಖ್ಯ ಸವಾಲು

ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೆರವು ನೀಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸೇವೆಗಳು ಹಲವಾರು ಇದ್ದು, ಅವು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕೂಡ ಇರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರು ನಡುವಿನ ಸಂಕೀರ್ಣ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕೂಡ ಇದೆ. ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ-

ನಗರಾಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅಂಗ : ನಗರ ಆಡಳಿತ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಆಸ್ತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಏಕೀಕೃತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆ ಎಂದು ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪೂರಕ ಭಾಗವಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಅದಕ್ಕಿಂತ, ಕಡಿಮೆ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಸೋರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನಗರಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಂಡು ವಿಶ್ವದರ್ಜೆಯ ಪಟ್ಟಣಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಲು ಯಾವ ರೀತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ.

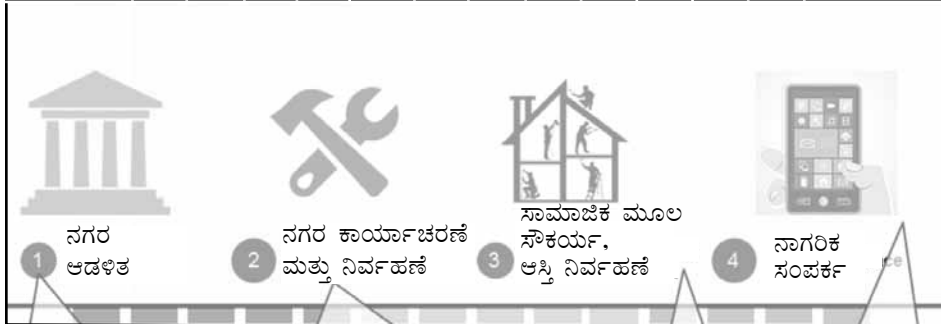
ನಗರ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ, ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ದ್ವಿರುಕ್ತಿಯಾಗುವ ಪಾತ್ರ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಕೊರತೆ, ಹಣಕಾಸು ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಕೊರತೆ, ಸೀಮಿತ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಜೊತೆಗಿನ ದುರ್ಬಲ ಸಂಪರ್ಕ- ಈ ಅಂಶಗಳು ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ - ಯುಎಲ್ಬಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ (ಅಂತರ್ಜಾಲ)ಯ ರಚನೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬಳಕೆ ಅನ್ವಯಿಕತೆ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ನಿರ್ವಹಣೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಟೋಮೇಟೆಡ್ ಬ್ಯುಸಿನೆಸ್ ಪ್ರೊಸೆಸ್ ಮಾನವನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕನಿಷ್ಠಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು

* ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನ್ಯಾಸ್‌ಕಾಮ್. Email : president@nasscom.in

ನಗರ ಆಡಳಿತ ನಗರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ನಾಗರಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ಆಸ್ತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ

ನಗರ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ													
ಭೌತಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ				ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ				ಪರಿಸರ					
೧	ನೀರು	ವಿದ್ಯುತ್	ನಿರ್ವಹಣೆ	ನಗರ ಯೋಜನೆ	ಆರೋಗ್ಯ	ಶಿಕ್ಷಣ	ಸುರಕ್ಷೆ	ಉದ್ಯೋಗ	ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆ	ಹವಾಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	ಮಾಲಿನ್ಯ	ವಿದ್ಯುತ್ ಶಿಕ್ಷಣ	ನಗರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ವರೂಪ

<p>ಯುಎಲ್ ಐ ಮತ್ತು ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಆನ್ ಲೈನ್ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ: ಸರಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಳದ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವು ನೀಡುವುದು.</p> <p>ನಾಗರಿಕರ ಆನ್ ಲೈನ್ ಪೋರ್ಟಲ್ ಮತ್ತು ವೇದಿಕೆಗಳು : ನಾಗರಿಕರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲು ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.</p> <p>ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ನಿರ್ವಹಣೆ : ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರೋಢೀಕರಣ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ನಿಯೋಗ.</p> <p>ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ : ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬಳಕೆ ಕಡಿತೆ ಕ್ರಮ.</p>	<p>ನಗರ ಸಾಧನ ಡ್ಯಾಶ್ ಬೋರ್ಡ್ : ಸರಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಳದ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವು ನೀಡುವುದು.</p> <p>ನಾಗರಿಕರ ಆನ್ ಲೈನ್ ಪೋರ್ಟಲ್ ಮತ್ತು ವೇದಿಕೆಗಳು : ನಾಗರಿಕರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲು ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.</p> <p>ಆಡಳಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಮತ್ತು ಆನ್ ಲೈನ್ ತರಬೇತಿ : ಸರಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಳದ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವು ನೀಡುವುದು.</p> <p>ಖಶೀಕರಣ : ಅಂದಾಜು ನಿರ್ವಹಣೆ.</p> <p>ಖಶೀಕೃತ ಆದೇಶ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೇಂದ್ರ : ನಿರ್ವಹಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸಿ, ಸೇವೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿನ ಅಂತರ ಮತ್ತು ಪುನಾರಾವರ್ತನೆಗೆ ತಡೆಯೊಡ್ಡುವುದು.</p> <p>ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ನಿರ್ವಹಣೆ : ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರೋಢೀಕರಣ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ನಿಯೋಗ.</p>	<p>ಖಶೀಕೃತ ಆಸ್ತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪರಿಹಾರ : ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಪ್ ಡೇಟ್ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಕ್ತ ನಡವಳಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಥವಾ ಕೆಲಸದ ಸಂಪೂರ್ಣ ನೋಟ, ಮುಂದುವರಿಸುವ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಲು ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡ ಖರೀದಿ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ಬಹುಮುಖ ನಾಗರಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಸೇವೆ : ಬಿಲ್ ಪಾವತಿ, ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿ, ಜನನ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ, ಅಹವಾಲು ಸಲ್ಲಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಮೊಬೈಲ್, ವೆಬ್, ಆನ್ ಲೈನ್, ಪೋನ್, ಮುಖಾಮುಖಿ, ಕಿಯಾಸ್ಕೂ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮ ಸೇರಿದಂತೆ ಬಹು ಮುಖ ನಾಗರಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿ. - ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಪರ್ಕ ಕೇಂದ್ರ : ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗಳ ನೀಡಿಕೆಗಾಗಿ ನೇರ ಮುಖಾಮುಖಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಬಹುದು. - ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸಂವಹನಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಪೋರ್ಟಲ್ ಮತ್ತು ಎಸ್ ಎಸ್ ಡಿಜಿಯ ಆರ್ಕಿಟೆಕ್ಚರ್ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಪೋರ್ಟಲ್ ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. - ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮ : ಫೇಸ್ ಬುಕ್, ಟ್ವಿಟರ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಬಳಕೆ. - ಸಹಾಯವಾಣಿ : ಸಂವಹನಕ್ಕಾಗಿ ಏಕ ಸಹಾಯವಾಣಿ.
---	--	--	--

ಸರಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು

ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಆಧಾರ್

ಮೊಬೈಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಗೇಟ್ ವೇ

ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕ್ಲೌಡ್ ಇನಿಷಿಯೇಟಿವ್

ರಾಜ್ಯ ದತ್ತಾಂಶ ಕೇಂದ್ರ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು (ಸಿಎಸ್ ಸಿ)

ರಾಜ್ಯ ಪೋರ್ಟಲ್ ಮತ್ತು ಸೇವೆ ಡೆಲಿವರಿ ಗೇಟ್ ವೇ (ಎಸ್ ಎಸ್ ಡಿ ಜಿ)

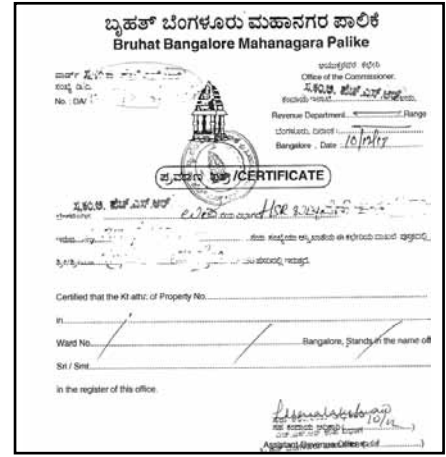
ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ನಾಗರಿಕ-ಕೇಂದ್ರಿತ ಪೋರ್ಟಲ್‌ಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಜೊತೆ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ ಒದಗಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಆ ಮೂಲಕ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸರಕಾರಿ ಕೆಲಸಗಳ ಕುರಿತ ಅವರ ಅಹವಾಲು ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಯಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ, ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರ ಕೆಲಸದ ಕುರಿತು ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಏಕೀಕೃತವಲ್ಲದ ನಗರ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಧಾನ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಕೊರತೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶವಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ನೀತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅವರು ಒದಗಿಸುವ ಸೇವೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದೇಹ ಬಂದರೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಏಕೀಕೃತ ಆದೇಶ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಕೇಂದ್ರಗಳ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಬೇಕು. ಅಂದಾಜು ಸಮೀಕ್ಷೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅವರ್ತನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಬಹುತೇಕ ಹಳೆಯ ದಾಸ್ತಾನು ಮತ್ತು ಕೈಯಿಂದಲೇ ದಾಖಲೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಆಸ್ತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯ ಕೊರತೆ ಎದುರಾಗಿದೆ. ಏಕೀಕೃತ ಆಸ್ತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಆಸ್ತಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಆಸ್ತಿಯ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಕೆಲಸದ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮೊಬೈಲ್, ಅಂತರ್ಜಾಲ, ಮುಖಾಮುಖಿ, ಕಿಯಾಸ್ಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಾಗರಿಕರ ಜೊತೆಗೆ ಬಹು ಮುಖ ಸಂಪರ್ಕವಿರಬೇಕು. ಆಗ ಬಿಲ್ ಪಾವತಿ, ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿ, ಅನ್ ಲೈನ್ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳ ನೀಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳ ನೊಂದಣಿ ಸೇರಿದಂತೆ ನಾಗರಿಕ ಕೇಂದ್ರಿತ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಬಹುಮುಖ

ಸಂಪರ್ಕ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮವಂತೂ ದ್ವಿಮುಖ ಸಂವಹನದ ಪ್ರಬಲ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ.

ಐಸಿಟಿ ಟೂಲ್ ಮತ್ತು ಸೊಲ್ಯೂಷನ್ ರಚನೆ ಮೂಲಕ ನಗರಾಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಐಸಿಟಿ ಒದಗಿಸುವ ಕುರಿತು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಪರಿಶೀಲನೆ

- **ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ (ಬ್ಯುಸಿನೆಸ್ ಪ್ರೊಸೆಸ್ ಅಟೋಮೇಶನ್):** ಬ್ಯುಸಿನೆಸ್ ಪ್ರೊಸೆಸ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೊಲ್ಯೂಷನ್ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪುನರ್ ರಚನೆ, ಇನ್ನಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಮೂಲಕ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಸೇವಾ ಒದಗಿಸುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಏಕೀಕೃತ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಆಧಾರಿತ ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು.
- **ಬಹು ಮುಖ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆ:** ಬಿಲ್ ಪಾವತಿ, ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿ, ಜನನ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ, ಅಹವಾಲು ಸಲ್ಲಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಬಹು ಮುಖ ನಾಗರಿಕ ಸಂಪರ್ಕ (ಮೊಬೈಲ್, ವೆಬ್, ಆನ್ ಲೈನ್, ಫೋನ್, ಮುಖಾಮುಖಿ, ಕಿಯಾಸ್ಕೋ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮ) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.
- **ಪ್ರಗತಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ :** ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ನಗರ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕೆಲಸಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತ ಕೆಲಸಗಳ ಮೇಲೆ ಸದಾ ನಿಗಾ ಇಡಬೇಕು.
- **ಏಕೀಕೃತ ಆಸ್ತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪರಿಹಾರ :** ಪೂರಕ ದತ್ತಾಂಶಗಳು, ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು, ಮಾಹಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹಾಗೂ ದೀರ್ಘ ಬಾಳಿಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ

- ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಆಸ್ತಿಯ ಕುರಿತು ಏಕೀಕೃತ ಆಸ್ತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- **ಏಕೀಕೃತ ಆಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಕೇಂದ್ರ :** ನಗರ ಸೇವೆಗಳು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತವೆಯೇ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಡಲು ಏಕೀಕೃತ ಕಮಾಂಡ್ ಆಂಡ್ ಅಪರೇಷನ್ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ನಿರ್ವಹಣೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಜೋಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ತಗಲುವ ಸಮಯವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು.
- **ಬಹುಮುಖ ನಾಗರಿಕ ಸಂವಹನ:** ಬಹುಮುಖ ಗ್ರಾಹಕರ ಸಂಪರ್ಕ (ಸೇವಾ ಡೆಸ್ಕ್, ಸಂಪರ್ಕ ಕೇಂದ್ರ, ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ಪೋರ್ಟಲ್) ವು ನೇರ ಮುಖಾಮುಖಿ, ವೆಬ್, ಮೊಬೈಲ್, ಕಿಯೋಸ್ಕ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಾಗರಿಕ ಮನವಿ ಮತ್ತು ಅಹವಾಲುಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಕೆಲಸಗಾರರು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆ :** ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ವ್ಯಸ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪರಿಹಾರ ನೀತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಯೋಜನೆ, ಅಂದಾಜು ಮತ್ತು ಸಮಯ ನಿಗದಿ,

ಪಾಳಿ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕೆಲಸದ ಜಾರಿಗೆ ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸಗಾರರ ಸಮೂಹದ ಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರಸಕ್ತ ಐಸಿಟಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಹುದು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ

ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪುವಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಕೇಂದ್ರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಇದು ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದು ನಾನಾ ಇ-ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂದೇಶಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ; ಬ್ಯಾಕ್ ಎಂಡ್ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು / ಫ್ರಂಟ್ ಎಂಡ್ ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರ ನಡುವಿನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ; ಜೊತೆಗೆ ಪೇಮೆಂಟ್ ಗೇಟ್ ವೇ ಸರ್ವಿಸ್, ಮೊಬೈಲ್ ಗೇಟ್ ವೇ ಸರ್ವಿಸ್ ನಂತಹ ಇಲಾಖೆವಾರು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಧಾರ್ : ಯುಐಡಿಎಐ / ಆಧಾರ್ ನಿವಾಸಿಗಳ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮತ್ತು ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ಅಸಲಿಯತ್ತನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಬಹುದೊಡ್ಡ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರೀಯ ದತ್ತಾಂಶ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವ ನಿವಾಸಿಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಈ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಕಲನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಯುಐಡಿಎಐ/ಆಧಾರ್ ಮೂಲಕ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಅನನ್ಯ ಗುರುತಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೊಬೈಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಡೆಲಿವರಿ ಗೇಟ್ ವೇ : ಮೊಬೈಲ್ ಆಡಳಿತ ಅಥವಾ ಎಂ-ಆಡಳಿತ ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ನಿಸ್ತಂತು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಮಾಧ್ಯಮ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವೇದಿಕೆಗಳು, ಮೊಬೈಲ್ ಉಪಕರಣ ಮತ್ತು ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಗುರಿಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.

ಈ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದರ ಹಿಂದಿದೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಾಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಕೆಯಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿದೆ. ಇದರ ಒಟ್ಟಾರೆ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರಬಲ ನಾಯಕನಾಗಿ ರೂಪಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕ್ಲೌಡ್ ಇನಿಷಿಯೇಟಿವ್ : ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆ (ಡಿಇಐಟಿವೈ) ಆರಂಭಿಸಿರುವ 'ಮೇಘರಾಜ್' ಒಂದು ಭಾರತದ ಸರ್ಕಾರದ ಕ್ಲೌಡ್ ಆಗಿದ್ದು, ಕ್ಲೌಡ್ ಆಧಾರಿತ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮತ್ತು ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಅನ್ನು ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅನುಸಾರ ಒದಗಿಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಐಸಿಟಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಭಾಗಶಃ ಬಳಕೆ, ವೇಗವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಇ-ಆಡಳಿತ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಗಳ ನಿಯೋಜನೆ, ಯಶಸ್ವಿ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ತ್ವರಿತ ಉತ್ತರ ನೀಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಇ-ಗವರ್ನೆಸ್ ಸ್ಪೋರ್, ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಸೇವೆಗಳ ನೀಡಿಕೆ ಇದರಲ್ಲಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ದತ್ತಾಂಶ ಕೇಂದ್ರ : ಜಿ2ಜಿ, ಜಿ2ಸಿ ಮತ್ತು ಜಿ2ಬಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನೀಡಲು ರಾಜ್ಯ ದತ್ತಾಂಶ ಕೇಂದ್ರ (ಎಸ್ ಡಿಸಿ)ಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಚಯಿತ ಸೇವೆ, ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ವೈಡ್ ಏರಿಯಾ ನೆಟ್ ವರ್ಕ್ (ಎಸ್ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎನ್) ಮತ್ತು ಕಾಮನ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸೆಂಟರ್ (ಸಿಎಸ್ ಸಿ)ಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಸೇವೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾಮನ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸೆಂಟರ್ (ಸಿಎಸ್ ಸಿಗಳು)

ಇ-ಗವರ್ನೆಸ್, ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಟೆಲಿ ಮೆಡಿಸನ್, ಮನರಂಜನೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಖಾಸಗಿ ಸೇವೆಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ ದೃಶ್ಯ, ಧ್ವನಿ ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶ ಮಾಹಿತಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಿಎಸ್ ಸಿಗಳು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಇದು ವೆಬ್ ಆಧಾರಿತ ಇ-ಗವರ್ನೆಸ್ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್, ಫೋನ್, ನೀರಿನ ಶುಲ್ಕದಂತಹ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿ ಸೇವೆಯೂ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಸ್ಟೇಟ್ ಪೋರ್ಟಲ್ ಆಂಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಡೆಲಿವರಿ ಗೇಟ್ ವೇ (ಎಸ್ಎಸ್ ಡಿಬಿ)

ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇ-ಗವರ್ನೆಸ್ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸೇವೆ ಸಿಗುವ ಜೊತೆಗೆ ದಕ್ಷತೆ, ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಅದು ಖಾತರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಂಶವನ್ನೂ ಅದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಒಂದು ಏಕೀಕೃತ ಮಾಹಿತಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಒಲವು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಬಳಕೆ ಅದನ್ನು ಏಕೀಕೃತ ಮತ್ತು ವಿಶಾಲ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳು ಐಟಿ ಬಿಪಿಎಂ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾಲದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇವು ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿತ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಸ್ಪರ್ಶವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ನೀಡಬೇಕು. ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿರುವ ಹಲವಾರು ದೊಡ್ಡ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಜಾರಿ ತಂದಿರುವ 146 ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್ ಮೌಲ್ಯದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ಈಗ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲೂ ಈ ಯಶಸ್ಸು ಸಿಗಲು ಒಂದಿಷ್ಟು ಸಮಯ ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಬೇಕು. □

ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರಿತ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ವಿಪತ್ತುಗಳೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮತಿಯ ಪರಿಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಭಾರತದ ಬಹುತೇಕ ನಗರಗಳು ಬೃಹದ್ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಿಯೋಜಿತವಲ್ಲದ ನಗರೀಕರಣದಿಂದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ತೊಂದರೆಗಳು ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ. ಬಹುತೇಕ ಅರೆ-ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, 'ಆಡಳಿತವೆಂಬುದೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ' ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳು 'ಗ್ರಾಮಾಂತರವೂ ಅಲ್ಲ, ನಗರವೂ ಅಲ್ಲ'.

ನಗರಗಳು ವಿಸ್ತರಣೆಯಾದಂತೆಲ್ಲಾ, ಬಹುತೇಕ ಯೋಜಿತವಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಗರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ವಸೂಕ್ತ ಹಾಗೂ ಪುನರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟಕರ ಕೆಲಸವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಗರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ, ಸರ್ಕಾರದ ಮೇರು ಯೋಜನೆಗಳಾದ - 100 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ'ಗಳು, 500 'ಅಮೃತ್' (ಅಟಲ್ ಮಿಷನ್ ಫಾರ್ ರಿಜುವೆನೇಷನ್ ಅಂಡ್ ಅರ್ಬನ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮೇಷನ್) ನಗರಗಳು, 'ಹೃದಯ' (ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೆರಿಟೇಜ್ ಸಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಂಡ್ ಅಗುಮೆಂಟೇಷನ್ ಯೋಜನಾ), ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ್ ಅಭಿಯಾನ್ ಮತ್ತು ಸರ್ವರಿಗೂ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳು, ನಗರಗಳನ್ನು ವಾಸಯೋಗ್ಯ ಮಾಡುವ, ಸದಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಳವಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕವನ್ನಾಗಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿವೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯದ ಪ್ರಕಾರ, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ತತ್ಪಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದೆಂದರೆ:-

- 1) ಸಮರ್ಪಕ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ;
- 2) ಖಾತ್ರಿಯುತ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪೂರೈಕೆ;
- 3) ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸೇರಿದಂತೆ ನಿರ್ಮಲೀಕರಣ;
- 4) ಸಮರ್ಥ ಸಂಚಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ;
- 5) ಕೈಗೆಟುಕುವ ದರದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಡಜನರಿಗೆ ವಸತಿಗಳು;
- 6) ಉತ್ತಮ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ(ಐಟಿ) ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣ;
- 7) ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತ, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ;
- 8) ಸುಸ್ಥಿರ ಪರಿಸರ;
- 9) ನಾಗರಿಕ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು, ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ವೃದ್ಧರು;
- 10) ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ;

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳ ಪ್ರದೇಶ ಆಧಾರಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿನ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ, ಸುಧಾರಣೆ (ಪೂರ್ವಸೂಕ್ತ), ನಗರ ಪುನರ್ನವೀಕರಣ (ಪುನರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ) ಮತ್ತು ನಗರ ವಿಸ್ತರಣೆ (ಹಸಿರು ವಲಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ), ಜತೆಗೆ ಸರ್ವವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ನಗರ, ಪ್ಯಾನ್-ಸಿಟಿ ಆರಂಭ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಗರದ ಬಹುಭಾಗ ಸೇರಿದಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಮತಿಯ ಪರಿಹಾರಗಳಿರಬೇಕು.

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು ಹೊಸ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲವೂ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಗರಗಳೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೂಲಸೇವೆಗಳು, ಸಮರ್ಪಕ

ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವುದು, ಸ್ವಚ್ಛ ನಗರ, ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸೈಕಲ್ ಸವಾರರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳು, ಪಾದಚಾರಿ ಮಾರ್ಗಗಳು, ಹಸಿರು ತಾಣಗಳು, ಜಲಕಾಯಗಳು, ಹಸಿರು ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಹಸಿರು ಚೈತನ್ಯ, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಆಡಳಿತ, ದೈನಂದಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಕೆ, ಸಮರ್ಪಕ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತಾದಿ, ಎಲ್ಲಾ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೂ ಸಿಗುವಂತಿರಬೇಕು.

ಭಾರತೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು:-

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಹಣಕಾಸು, ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಪರ್ಕ, ಇಂಧನ, ಪರಿಸರ, ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಪ್ರತಿರೋಧಕತೆ, ವಿಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಪಾಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸುಧಾರಣೆಗಳು, ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರು.

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ - ನಗರಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಅವಿಷ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅವು-ಸಂಚಾರ (ವಾಹನ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ), ನಗರ ಯೋಜನೆ ಅಥವಾ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳಾದ - ನೀರು ಪೂರೈಕೆ, ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ.. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಂತಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಬದುಕಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಣೆಯ ಲಾಭ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಂವೇದಿ ಸಾಧನಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವಿಕೆಯಿಂದ ಸೇವೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಜನರು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ

ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಆಧರಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಮನೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮೀಟರ್‌ಗಳ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದ ನಾಗರಿಕರು, ತಾವು, ಬಳಸುವ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಗತ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಬಳಕೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಇದರಿಂದ, ವೃದ್ಧರು, ವಿಶೇಷಜೀತನರು, ಬಡವರು ಮತ್ತು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಸೇರಿದಂತೆ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಆವಿಷ್ಕೃತ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಹಣಕಾಸು - ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಇವು ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಆನೇಕ ನಗರಗಳ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತ ಇಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದು, ಮೂಲಭೂತ ಸೇವೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ವೇತನ ನೀಡಲೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳು, ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಖಾಸಗಿ ವಲಯ ಅಥವಾ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವಿನ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಿಂದ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದು, ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಬಳಕೆದಾರರು-ಬಳಕೆ ಶುಲ್ಕದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಪರ್ಕ - ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಹಾಗೂ ಸೇವೆಗಳ ಕುರಿತು ಮುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಾಗರಿಕರೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು. ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು

ನಗರ ಸೇವೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಂತಹ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಭಾರೀ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದು ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳಾಗಿರಬಹುದು, ಮಾಹಿತಿ ಸಂಪರ್ಕವು-ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರರು-ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಸಮಾನ ಶಕ್ತರನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ - ಇದು ನಾಗರಿಕರ ಬದುಕಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂಧನ - ಇಂಧನ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗರಿಷ್ಠ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ, ಹಸಿರು ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ಇಂಧನ (ಪುನರ್ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ), ಸೂಕ್ಷ್ಮಮತಿಯ ವಿದ್ಯುತ್ ಜಾಲಗಳು, ಚತುರ ಹಸಿರು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಇದು ಹವಾಮಾನ ವೈಪರಿತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಬಹುದಲ್ಲದೆ, ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಮಾತುಕತೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಗುರಿಗೆ ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲ (ಜಿಹೆಚ್‌ಜಿ) ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪರಿಸರ - ಜೈವಿಕ-ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಹಸಿರು ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಇಂಗಾಲಾಂಶ ತಗ್ಗಿಸುವ ಹಸಿರು ಪ್ರದೇಶಗಳು (ಉದ್ಯಾನವನಗಳು, ಅರಣ್ಯಗಳು), ಶುದ್ಧಗಾಳಿ, ನಾಗರಿಕರು ಒಂದೆಡೆ ಕುಳಿತು ಪರಸ್ಪರ ಸಂವಾದ ನಡೆಸಲು ಮುಕ್ತ ಸ್ಥಳಗಳು, ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ, ಭೂಗರ್ಭ ಜಲ ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸುವ, ಜಲಕಾಯಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು, ಭಾರೀ ಮಳೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂಜಿನಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಲ್ಲ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಗುರುತುಗಳಾಗಿವೆ.

ಹವಾಮಾನ ವೈಪರಿತ್ಯ ಪ್ರತಿರೋಧಶಕ್ತಿ- ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು ಹವಾಮಾನ ವೈಪರಿತ್ಯ ಪ್ರತಿರೋಧವಾಗಿರಬೇಕು, ಅಂದರೆ, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೇ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರಿತ್ಯ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು,

ಜಲ ವಲಯದಲ್ಲಿ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ - ಮಳೆ ನೀರು ಕೊಯಿಲು, ತ್ಯಾಜ್ಯನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ವಿವಿಧ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ, ಜಲಚರ ಸಂಗ್ರಹಗಳ ಪುನಶ್ಚೇತನ, ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಇತ್ಯಾದಿ., ಹವಾಮಾನ ವೈಪರಿತ್ಯದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಎದುರಿಸಲು ಇವುಗಳು ನಗರಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯೆಂದರೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಮೂಲದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸದೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರಬೇಕು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ - ಛಾವಣಿ ಮೇಲಿನ ಸೌರಫಲಕಗಳು.

ವಿಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಪಾಯ ನಿರ್ವಹಣೆ- ಬಹುವಿಧದ ವಿಪತ್ತುಗಳು ನಗರಗಳಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರಿತ್ಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು ನಿರೀಕ್ಷೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು ಸಿದ್ಧಗೊಂಡಿರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ವಿಪತ್ತುಗಳು - ಪ್ರವಾಹ, ಭೂಕಂಪನ, ಅಗ್ನಿ ಅನಾಹುತ, ಭೂಕುಸಿತ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಗಿರಬಹುದು. ವಿಪತ್ತುಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಗರಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಂವೇದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಸುಧಾರಣೆಗಳು - ನಗರ ಭಾರತವು ಜಿಎನ್‌ಎನ್‌ಯುಆರ್‌ಎಂನಲ್ಲಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಜಿಎನ್‌ಎನ್‌ಯುಆರ್‌ಎಂ ಮುಂದಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನೂ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ನಿರಂತರ ಬದಲಾವಣೆ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ

ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವೊಂದೇ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ.

ಆಡಳಿತ - ನಗರಗಳ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವು ತೀರಾ ಮಹತ್ವದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಹೊಂದಿದ ಜಗತ್ತಿನ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರೀ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಆಡಳಿತವೂ ಆಗಿದೆ. ನಗರಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಗಳು, ಶಾಸನಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳಿಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನೆರವಿನ ಬಲಿಷ್ಠ ಆಡಳಿತದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಸ್ಥಳೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿನ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸುಸಂಘಟಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೇಹೊರತು, ಇಂದು ಬಹುತೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವಂತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಂತಲ್ಲ. ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಗಳ ನಡುವೆ ಮಾಹಿತಿ ವಿನಿಮಯ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಆಗಲೇಬೇಕು. ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ, ರಾಜಕೀಯ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ. ಭಾರತದಂತಹ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತ ನಾಯಕರ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ಣಯವೇ ಅಂತಿಮ.

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು ಪಾರದರ್ಶಕ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಆಡಳಿತ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ನಗರಗಳ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿನ 'ಉದ್ದ' ಹಾಗೂ 'ಅಗಲ' (ವರ್ಟಿಕಲ್ ಅಂಡ್ ಹೊರಿಜಾಂಟಲ್) ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆಯು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ತರಬೇಕಾದಾಗ ಎದುರಾಗುವ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ, ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಗ್ಗಿಹೋದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಹೊಸಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ನಗರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕರಿಗೆ ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾರ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ

ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ ಸಾಧ್ಯ.

ನಾಗರಿಕರು - ಯಾವುದೇ ನಗರದ ಯಶಸ್ವಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರು ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಲಯ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಕುರಿತು ಆಡಳಿತವು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಗರಿಕ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಉತ್ತೇಜಿಸುವಂತಹ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು ಹೊಂದಿರಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದರಿಂದ ನಾಗರಿಕರಲ್ಲಿ ತಾವು, ನಗರದ ಮಾಲಿಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಭಾಗವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ನಾಗರಿಕರ ನಡವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರಲು, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಲು ಮಾಹಿತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ(ಐಇಸಿ) ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಶಾಸನಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದಲೂ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರಬಹುದಾಗಿದೆ.

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಉಪಯುಕ್ತ ಹಾಗೂ ಮಾಹಿತಿ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕು, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಇನಫರ್ಮೇಷನ್ ಕಿಯೋಸ್ಕ್ ಇತ್ಯಾದಿ. ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಭಾರತವು ವಿಶಾಲ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಭೌಗೋಳಿಕ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ದೇಶದ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ ಸರಿಹೊಂದುವ ಪರಿಹಾರಗಳು ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಫಲಿತಾಂಶ ನೀಡಲಾರವು. ದೇಶೀಯ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಹಾರಗಳಿಗೂ ನಾವು ಮಹತ್ವ ನೀಡಬೇಕು.

ಭಾರತದ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳ ಅನ್ವೇಷಣೆಗೆ, ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ, ಸಿಂಗಪೂರ್, ವಿಯೆನ್ನಾ (ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾ), ಸಾಂಗೊ (ಕೊರಿಯಾ), ಬಾರ್ಸೆಲೋನಾ (ಸ್ಪೇನ್) ಇತ್ಯಾದಿ, ಕೆಲವು ನಗರಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳನ್ನು ಭಾರತ, ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿ ನೋಡಬಹುದಾದರೂ, ನಗರಗಳಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನೀಡುವುದು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ತನ್ನದೇ ಆದ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಪರಿಹಾರಗಳು ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರದೆ ಮತ್ತು ಜನರ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗದೆ, ಭಾರತದ ನಗರಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವದ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ನಮ್ಮ ಕನಸನ್ನು ನನಸಾಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ನಾವು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ, ಈ ನಗರಗಳು ಮೊದಲಿದ್ದಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಡಳಿತದಲ್ಲೂ ಸ್ಥಿರತರದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನೂ ನಾವು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. □

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನ: ಸುಸಜ್ಜಿತ ಪಾರಂಪರಿಕ ನದಲಿ

* ಸುರೇಶ್ ಯಾದವ್

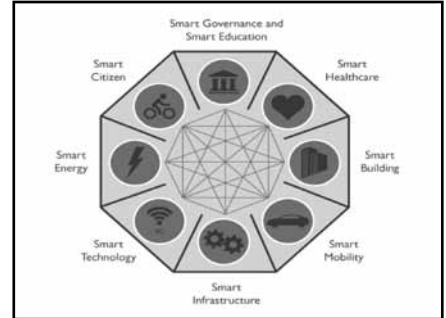
ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದಲ್ಲಲಿ
ಸುಲಭನಾದ
ಮತ್ತು
ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತನಾದ
ಮಾಹಿತಿ ಲಭಿಸುಲಿಕೆಗೆ
ಮತ್ತು
ದೇಶದ ನಾಗರಿಕರನ್ನು
ಸುಖಲಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ
ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಹೆಜ್ಜೆಗಲನ್ನು
ಇಡಲಾಲಿದೆ.
ಈ ಹೆಜ್ಜೆಗಲೊಂದಿಗೆ
ಸೂಕ್ತನಾದ ವಿಧಾನಗಲಲ್ಲಲಿ
ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ
ಸೇವೆಗಲನ್ನೊದಲಿಸುವ
ಧ್ಯೇಯಗಲನ್ನು
ಒಳಗೊಂದಿರುವ ವಿವಿಧ
ಇ-ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು
ಆರಂಭಿಸಲಾಲಿದೆ.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ ಭವ್ಯ ಮಹಾಸೌಧಗಲ ಪೈಕಿ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನವೂ ಒಂದು!

ಈ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಬಂಗಲೆಯು ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ವಾಸ್ತುಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಿ ಸರ್ ಎಡ್ವಿನ್ ಲುಟಿಯೆನ್ಸ್ ಈ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ್ದು, ಇದು ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ವಾಸ್ತುಶಾಸ್ತ್ರ ಪರಂಪರೆಗಲಿಂದ ಸಮ್ಮಿಳಿತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವೈಸ್‌ರಾಯ್‌ಗಲ ನಿವಾಸವೆಂಬುದಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಇದನ್ನು ವೈಸ್‌ರಾಯ್‌ಗಲ ಭವನ ಎಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, 1950ರ ಜೂನ್ 26ರಂದು ಇದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನ- ಪ್ರಪಂಚದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಧಿಕೃತ ವಾಸ್ತವ್ಯದ ನಿವಾಸ- ಎಂಬುದಾಗಿ ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಈ ಭವ್ಯ ಕಟ್ಟಡವು 330 ಎಕರೆ ವಿಸ್ತಾರದ ಎಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿದೆ. ಇಡಿಯ ಕಟ್ಟಡವೇ ಸುಮಾರು 5 ಎಕರೆ ಭೂಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂದಿದೆ. ಈ ಭವ್ಯವಾದ ರಚನೆಯು ಆಂಗ್ಲಲಿಪಿಯ ಎಚ್ ಆಕಾರದ ಕಟ್ಟಡವಾಗಿದ್ದು, 195 ಮೀಟರುಗಲಷ್ಟು ಅಗಲ ಮತ್ತು 165 ಮೀಟರುಗಲಷ್ಟು ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿದೆ. ಇದು 340 ಕೊಠಡಿಗಲನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಹಾಗೂ ಎರಡೂವರೆ ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಲ ಮೊಗಸಾಲೆಯಿದೆ. ಇದು ನಾಲ್ಕು ಮಹಡಿಗಲನ್ನು ಒಳಗೊಂದಿದ್ದು 227 ಎತ್ತರವಾದ ಸ್ತಂಭಗಲಿವೆ ಮತ್ತು 37

ಕಾರಂಜಿಗಲಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ಮುಕುಟಪ್ರಾಯವಾಗಿರುವ ಮಧ್ಯದ ಗುಮ್ಮಟವು ಸಾಂಚಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ತೂಪದಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆದುದಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ಸ್ತಂಭಗಲಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ದೇವಸ್ಥಾನಗಲ ಗಂಟೆಗಲಿದ್ದು ಹಿಂದೂ, ಬೌದ್ಧ ಮತ್ತು ಜೈನ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಲ ಸಮಿಶ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಫೋರ್ ಕೋರ್ಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ಕಟ್ಟಡದ ಮುಂಭಾಗವು 200 ಮೀಟರು ಉದ್ದದ ಆಧಾರಸ್ತಂಭಗಲ ಸಾಲಾಗಿದೆ. ಫೋರ್ ಕೋರ್ಟ್‌ನಿಂದ ಪೋರ್ಟಿಕೋದೆಡೆಗೆ ಸಾಗುವ ದಾರಿಯು ಶಿಲ್ಪದ ಅದ್ಭುತ ರಚನೆಯೊಂದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೆಂದರೆ - ಅಶೋಕ ಸ್ತಂಭ ಎದುರಿನ ಅಂಗಣದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಜೈಪುರ ಸ್ತಂಭದ ಶಿಖರವು ನಕ್ಷತ್ರ ಲೋಕದಂತಿದೆ. ಈ ಕಟ್ಟಡವು 3000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿರುವ ಕಛೇರಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದರ ವಸತಿ ಸಂಕೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಎಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ 8000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ.

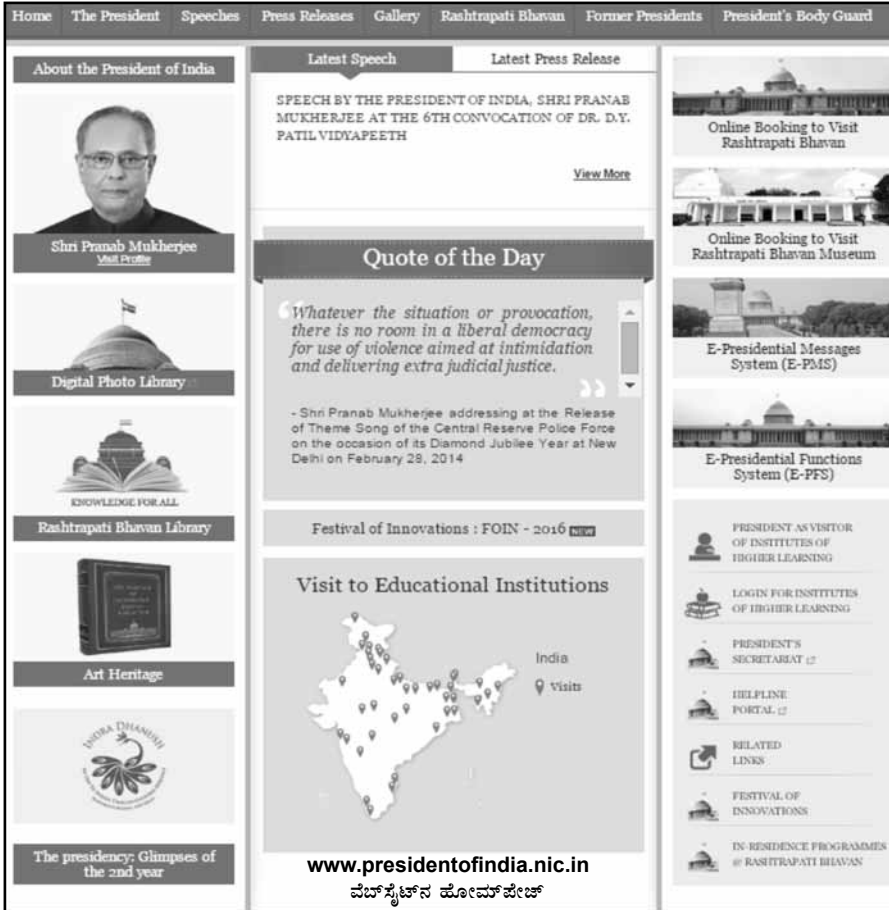
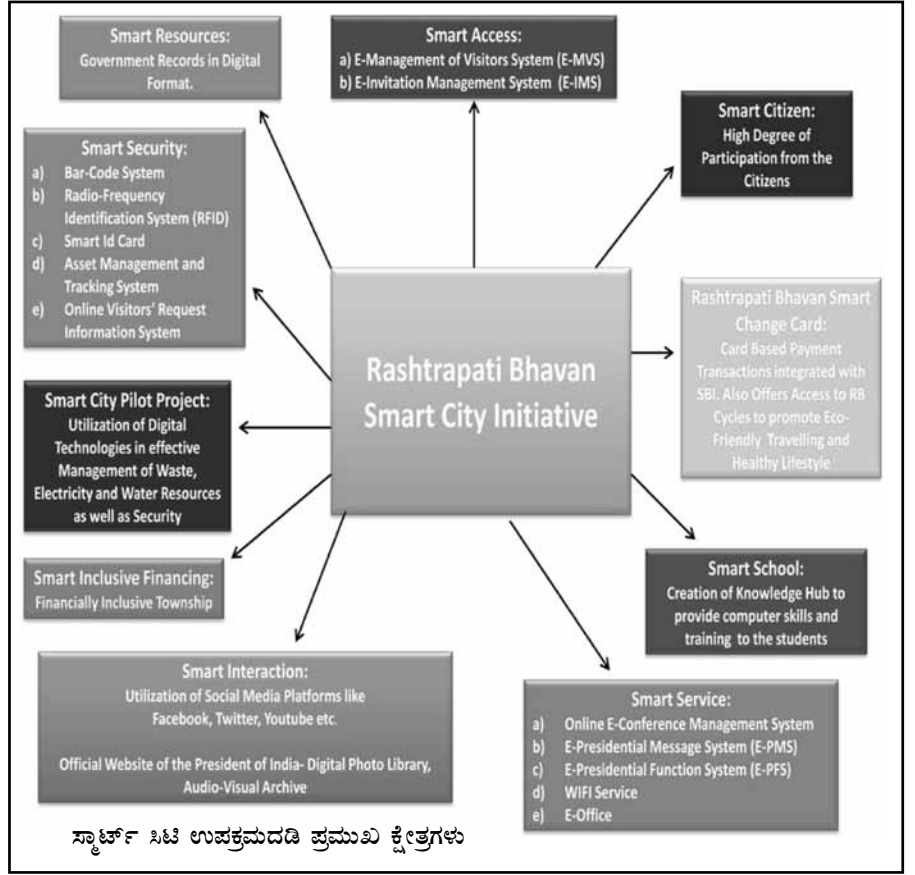

* ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಲ ವಿಶೇಷ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ. Email : osdtopresident@rb.nic.in

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಸ್ಥಳವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಾಲ್ ಆಗಿದ್ದು, ಪಾರಂಪರಿಕವಾದ ಈ ರಚನೆಯ ವಿನೂತನ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಬರುವ ಸಂದರ್ಶಕರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಾಸುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವೀಕೃತಿ ಸ್ಥಳದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಜನರು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಅವಕಾಶ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ:

ಎ. ಅಮೃತಶಿಲೆಯ ಹಜಾರ: ಇದು ವೈಸ್ರಾಯ್‌ಗಳ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜವಂಶದವರ ವಿರಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲದೇ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯ ಶಿಲ್ಪಗಳು ಹಾಗೂ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ.

ಬಿ. ದರ್ಬಾರ್ ಹಾಲ್ : ಇದು ಜೈಸಲ್ಮೇರ್‌ನ ಹಳದಿ ಅಮೃತ ಶಿಲೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ವೈಭವೋಪೇತವಾದ ಅಲಂಕೃತ ತೂಗುದೀಪಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಜಾರವಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮಾಣವಚನ ಸ್ವೀಕಾರ ಸಮಾರಂಭವು ಈ ದರ್ಬಾರ್

ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ 1947ರ ಆಗಸ್ಟ್ 15ರಂದು ನಡೆಯಿತು.

ಸಿ. ಗ್ರಂಥಾಲಯ: ಈ ಗ್ರಂಥಾಲಯವು 1800ರಿಂದ 1947ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಸುಮಾರು 2000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪರೂಪದ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಜ್ಞಾನದ ಗುಮ್ಮಟವೇ ಆಗಿದೆ.

ಡಿ. ಅಶೋಕ ಹಾಲ್: ಇದು ಮೂಲತಃ ವೈಸ್ರಾಯ್‌ಗಳ ನೃತ್ಯ ಕೊಠಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಹಾಲ್. ಪ್ರಸ್ತುತ ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹಾಲ್‌ನ ಛಾವಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ಫತೇಅಲಿ ಷಾ ಅವರ ಭವ್ಯವಾದ ಪೆಂಟಿಂಗಿನಿಂದಾಗಿ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಇ. ಮೊಘಲ್ ಗಾರ್ಡನ್ಸ್: ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ಆತ್ಮವೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು 15 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದ ಹೊದೋಟವಾಗಿದ್ದು 120ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುಷ್ಪವೈವಿಧ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

The President of India | Shri Pranab Mukherjee

Home | The President | Speeches | Press Releases | Gallery | Rashtrapati Bhavan | Former Presidents | President's Body Guard

Home > Login for Institutes of higher learning

Login for Institutes of higher learning

- > Login for IITs
- > Login for VC
- > Login For NIT
- > Login For IISERs & IISc
- > Innovation Scholars In-Residence Scheme(First Batch)
- > Innovation Scholars In-Residence Programme(Second Batch)
- > 2nd Batch of Innovation Scholars In-Residence Programme
- > Writers and Artists In-Residence Programme
- > Innovation Exhibition
- > Festival of Innovations

Feedback

Name *

Email *

Write Your Comment *

Verification Code *

Submit Reset

- > Home
- > The President
- > Profile of the President
- > Swearing in of the President
- > Assets of the President
- > Speeches
- > Speeches
- > Foreign Visits
- > Press Releases
- > Gallery
- > Photo Gallery
- > Video Gallery
- > Webcast Gallery
- > R B Photo
- > Download Section
- > Foreign Visit Gallery
- > Rashtrapati Bhavan
- > Panoramic View
- > Presidential Retreats
- > Mughal Gardens
- > Herbal Gardens
- > Visit to Rashtrapati Bhavan
- > Virtual Tour of Rashtrapati Bhavan
- > Former Presidents
- > President's Body Guard
- > Changing of the Guard
- > Army Guard
- > Time of the Ceremony
- > Description of Visiting Places

ಆನ್‌ಲೈನ್ ಇ-ಕಾನ್‌ಫೆರೆನ್ಸ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ನ ಹೋಮ್‌ಪೇಜ್

ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾದ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಲಭಿಸುವಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಸಬಲಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಸೇವೆಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವ ಧ್ಯೇಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವಿವಿಧ ಇ-ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹೆಜ್ಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲವೆಂದರೆ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾದ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಆನ್‌ಲೈನ್ ಇ-ಕಾನ್ಫೆರೆನ್ಸ್ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಂದರ್ಶಕರ ಇ-ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಆರ್‌ಎಫ್‌ಐಡಿ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಕಾರ್ಡ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವೈ-ಫೈ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು.

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಡೆಗಿನ ಪಯಣ

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ, ಸೇವೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವರ್ಧಿಸಲು ಯಾವುದೇ

ಮೊಘಲರ ಹೂದೋಟವನ್ನು ಮೂರು ಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವೆಂದರೆ - 1. ಆಯತಾಕಾರದ ಹೂದೋಟ; 2. ಉದ್ದವಾದ ಹೂದೋಟ; 3.ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಹೂದೋಟ.

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ಕುರಿತು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿ

ಭಾರತದ 13ನೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಪ್ರಣಬ್ ಮುಖರ್ಜಿಯವರು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನವನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದು ಬಲವಾದ ಕ್ರಮಾಗತ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ವೈಭವವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ತನ್ನ ರಚನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿನ ಗೌಪ್ಯತೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಒಂದು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ಪ್ರವೇಶಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿಯನ್ನಾಗಿಸಿದರು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಎಸ್ಪೇಟಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ

The President of India | Shri Pranab Mukherjee

Home(RB-Visit) | Home(President of India) VISIT TO RASHTRAPATI BHAVAN - Online booking | Feedback

Online booking is subject to confirmation. For security reasons, President's Secretariat reserves the right to approve/regret the permission to visit Rashtrapati Bhavan.

Click here for online booking

View/Cancel Booking

Description of Visiting Places

Instructions to Visit Rashtrapati Bhavan

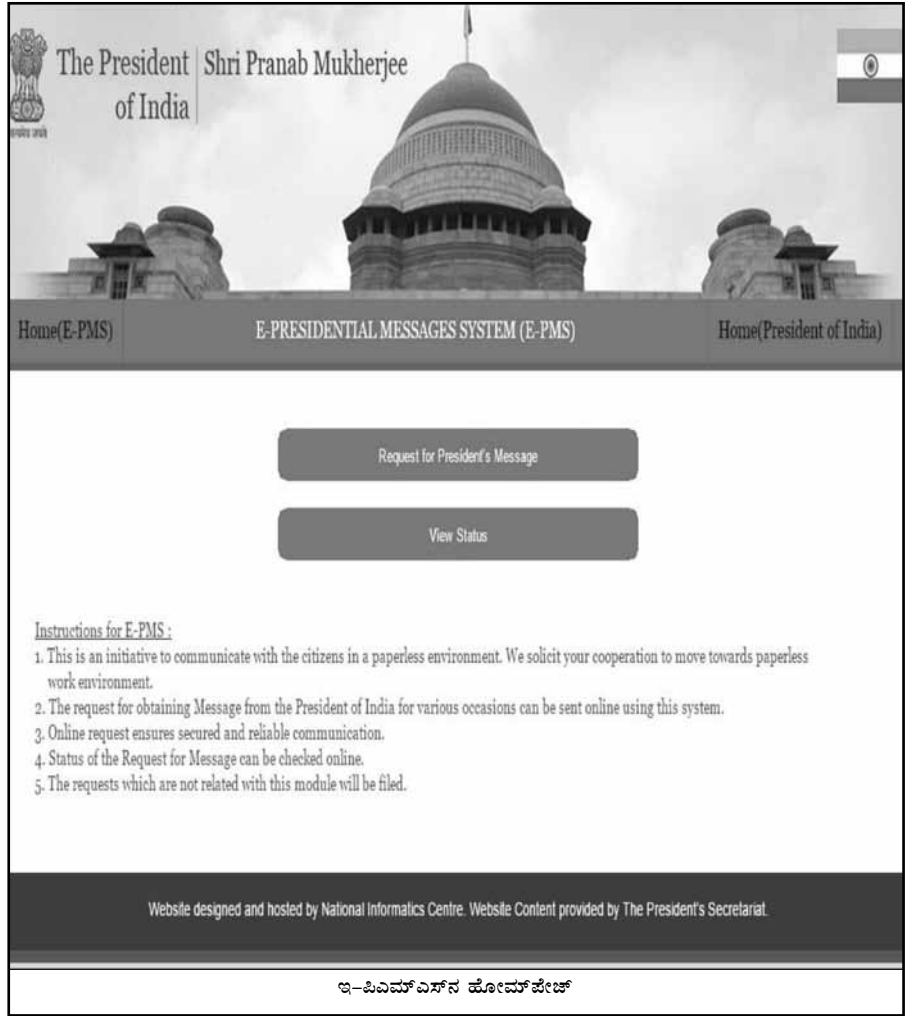
Click here to view route map

Website designed and hosted by National Informatics Centre. Website Content provided by The President's Secretariat.

ಇ-ಎಮ್‌ವಿಎಸ್‌ನ ಹೋಮ್‌ಪೇಜ್

ಒಂದು ನಗರದ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸ್ಥೂಲ ನೋಟವು ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಚಾರ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಇಂಧನ, ಆರೋಗ್ಯ, ನೀರು ಹಾಗೂ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನವನ್ನು ಒಂದು 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ'ಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಯಿತು- ಅದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೂ ಇದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ. ಈ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಎಸ್ಪೆಕ್ಟ್ ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಲಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದಾಗ 330 ಎಕರೆಗಳ ಶ್ರೀಮಂತ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣವು ಮಾಹಿತಿ ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಉಪನಗರವಾಗಿ ಬದಲಾಗಲಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಯ ಸ್ಥೂಲ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಧಾನ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಎ) ಇ-ಸೇವೆಗಳು : ನಗರ ಸೇವೆಗಳ ದಕ್ಷತೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತ್ವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಬಿ) ಸಹ-ಉತ್ಪಾದನೆ : ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಸಿ) ಇ-ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ : ಜನರ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೀತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಡುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಡಿ) ಪಾರದರ್ಶಕತೆ : ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯ ಸುಲಭ ಲಭ್ಯತೆಗಾಗಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ಬಳಕೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರಸ್ನೇಹಿ (ಕಾಗದರಹಿತ) ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂತ್ರಪ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ, 2012ರ ನಂತರದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ಬಹುವಿಧದ ಇ-ಆಡಳಿತ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಮಾದರಿಯ ಸ್ಥೂಲ ಯೋಜನೆಗೆ ಈ ಉಪಕ್ರಮಗಳು ಆರಂಭಿಕ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳಾದವು. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಮಾಹಿತಿ ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕೆಲವು ಉಪಕ್ರಮ ಮುಂದಿನಂತಿದೆ :

ಎ) ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಆಧಾರಿತ ವೇದಿಕೆ : ಹಾಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ವಿವರಗಳನ್ನು ಬಳಕೆದಾರ-ಸ್ನೇಹಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನೀಡುವ ಒಂದು ಜಾಲತಾಣ. ಈ ಅಂತರ್ಜಾಲತಾಣವು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ

ಅವುಗಳ ಗುರಿಗಳು, ಸಾಧನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಭವಿಷ್ಯದ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ, ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ.

ಆನ್‌ಲೈನ್ ಇ-ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ನ ಮುಖಪುಟ

ಸಿ) ಸಂದರ್ಶಕರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಇ-ನಿರ್ವಹಣೆ (ಇ-ಎಂಎಐಎಸ್):

ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಬಯಸುವವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡುವುದನ್ನು ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಲು ರೂಪಿಸಿರುವ ಒಂದು ಅಂತರ್ಜಾಲಾಧಾರಿತ ವೇದಿಕೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ದೊಡ್ಡಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೊಳಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜಿ2ಸಿ ಹಾಗೂ ಸಿ2ಜಿ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಲು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ, ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಎಸ್‌ಎಂಎಐಎಸ್ ಹಾಗೂ ಇ-ಮೇಲ್‌ಗಳ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ಐಪಿಟಿ ಉಪಕರಣದಿಂದ ತಲುಪಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿವಿಧ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ತಾಣಗಳ ಮನೋಜ್ಞವಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದಲ್ಲದೆ ಚಿತ್ರಸಂಪುಟ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯ-ಶ್ರಾವ್ಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನೂ ತೆರೆದಿಡುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಜಾಲತಾಣವು ಇತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮ ವೇದಿಕೆಗಳಾದ ಫೇಸ್‌ಬುಕ್, ಟ್ವಿಟರ್ ಹಾಗೂ ಯೂಟ್ಯೂಬ್‌ಗಳೊಂದಿಗೂ ಸಮಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಆಡ್ರಾಲ್ಡ್ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್ ಮತ್ತು ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಿಸಬಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿ ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದೊಂದಿಗೆ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬಿ) ಆನ್‌ಲೈನ್ ಇ-ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ : ಇದು ಕುಲಪತಿಗಳು/ ಎಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ/ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮೊದಲಾದವರ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ದಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಬಳಕೆದಾರಸನೇಹಿ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಕುಲಪತಿಗಳು / ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳು

ಈ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಗೆ ಲಾಗಿನ್ ಆಗಿ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ / ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು, ಅಂದರೆ,

Indradhanush presents
Begum Parveen Sultana
in Concert
at the Rashtrapati Bhavan Auditorium
on Saturday, 6th June, 2015 at 1900 hrs
Ms. Neerja Singh
is cordially invited to attend the function

R.S.V.P. :
Invitation Section
Tel: 23012960, 23015321, Extn. 4229, 4479

Duration - 60 minutes.
You are requested to be seated by 1830 hrs.
Bags and Mobiles are not permitted.
Please bring this Invitation Card with you.

ಬಾರ್‌ಕೋಡ್ ಇ-ಆಹ್ವಾನದ ಮಾದರಿ

ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮಿತವ್ಯಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆ ಆಮಂತ್ರಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾನವ ಶ್ರಮವನ್ನು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತರ್ಜಾಲಾಧಾರಿತ ವೇದಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಇ-ಆಮಂತ್ರಣವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ಇ) ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಇ-ಸಂದೇಶ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಇ-ಪಿಎಂಎಸ್) : ನಾಗರಿಕರೊಂದಿಗೆ ಕಾಗದರಹಿತ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸಂವಹನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿರುವ ಅಂತರ್ಜಾಲಾಧಾರಿತ ವೇದಿಕೆ ಇದಾಗಿದೆ.

ಡಿ) ಇ-ಆಮಂತ್ರಣ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಇ-ಐಎಂಎಸ್) : ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ಜರುಗುವ ವಿವಿಧ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ವೈಭವದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಮಂತ್ರಣಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಅಂತರ್ಜಾಲಾಧಾರಿತ ವೇದಿಕೆಯಿದೆ. ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಂಎಸ್ ಹಾಗೂ ಇ-ಮೇಲ್ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸ್ವೀಕೃತಿಪತ್ರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಎನ್‌ಸಿಆರ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿನಂತಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

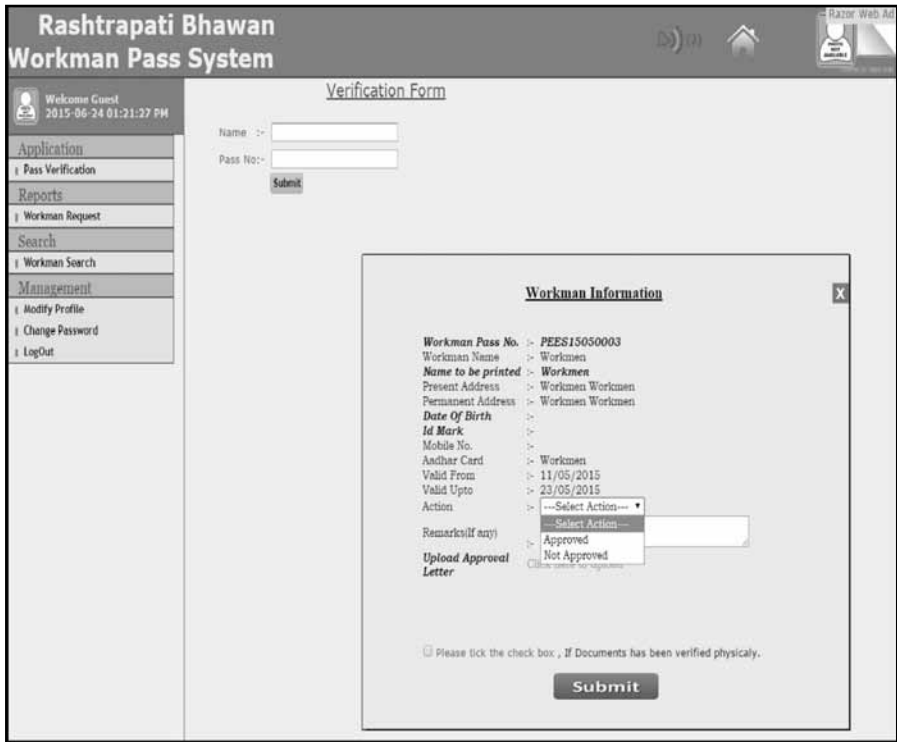
ಕೆಲವು ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಿಂದ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಇದು ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಬಯಸಿದವರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ (ಪಿಡಿಎಫ್ ಮಾದರಿ) ಇ-ಮೇಲ್ ಮೂಲಕ ಕಳಿಸಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಸ್‌ಎಂಎಸ್ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಳಕೆದಾರ-ಸ್ನೇಹಿಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ, ಅಲ್ಲದೆ, ಕ್ಷಿಪ್ರ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು

ಒದಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎಫ್) ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಇ-ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಇ-ಪಿಎಫ್‌ಎಸ್) : ತಮ್ಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಲು ಈ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿನಂತಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಮಗ್ರಿ ಅಥವಾ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ. ಇ-ಮೇಲ್ ಅಥವಾ ಎಸ್‌ಎಂಎಸ್ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅಗ್ಗವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚುಮಂದಿಯನ್ನು ತಲುಪಲು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿರುವ ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಶಕರ ಪಾಸ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಅತಿಥಿಗಳ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಮಂತ್ರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿವರಗಳಿರುವ ಬಾರ್‌ಕೋಡ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಭದ್ರತಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಬಾರ್‌ಕೋಡ್ ಸ್ಯಾನ್‌ರ್ ಬಳಸಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಕರನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಂಚಾರಿ

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನ್ ವರ್ಕ್‌ಮನ್ ಪಾಸ್ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ನ ದೃಢಪಡಿಸುವಿಕೆಯ ನಮೂನೆ

LIST OF VISITORS ON 31/07/2015 (Stop Start)						
Registration No.	Name Of Visitor	Designation Company Name	Visit Time	Vehicle Number	Officer To Visit	Request Booked By
2404150002	Rbvisit test		N.A.		S.G. Sharma	S G Sharma/TD NIC
2404150003	RBVISIT hi, rbahivisit		N.A.		S.G. Sharma	S G Sharma/TD NIC
2404150004	RBVISIT TEST Data				S.G. Sharma	S G Sharma/TD NIC
2404150005	RANTOSH KUMAR visit to day				S.G. Sharma	S G Sharma/TD NIC
2404150006	RANTOSH KUMAR visit to day at 11: 30				S.G. Sharma	S G Sharma/TD NIC
2404150009	S G Sharma Gate no 17 11:30 AM				S.G. Sharma	S G Sharma/TD NIC
2907150002	Udaiveer Yadav 10:00 AM				S.G. Sharma	S.G. Sharma/TD NIC
2007150001	RANTOSH KUMAR visit to day at 11: 30				V. Rajkumar	V. Rajkumar/Technical Assistant
2404150010	sanjay gate no 17 at 1030				Suresh Yadav	Suresh Yadav/SDP
2404150011	Ram singh 11 vehicle no 6280				Suresh Yadav	Suresh Yadav/SDP
2404150012	SM SAMI GATE NO.35 1630 HRS 2198				S.M. Sami	S.M. Sami/SD

Details

Registration No : 2404150004

Name of Visitor : RBVISIT TEST Data

Designation Company Name : /

Visit Time : N.A.

Vehicle Number : /

Officer to Visit : S.G. Sharma

Work Place : NIC Computer cell

Lighting Point : /

Request Booked By : S G Sharma

Designation : TD NIC

Mobile No. : 919818737293

Close

ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸಂದರ್ಶಕರ ಮನವಿ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವರದಿ

ಹಾಗೂ ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗೂ ಈ ಬಾರ್‌ಕೋಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ರೇಡಿಯೋ ಫ್ರೀಕ್ವೆನ್ಸಿ ಐಡೆಂಟಿಫಿಕೇಶನ್ (ಆರ್‌ಎಫ್‌ಐಡಿ)

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ಎಲ್ಲ ಉಡುಗೊರೆಗಳು, ಪಾರಂಪರಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು

ಇರುವ ಅಸೆಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ರಾಕಿಂಗ್ ಇನ್ಫಾರ್ಮೇಶನ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ (ಎಎಂಟಿಐಎಸ್) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೇಡಿಯೋ ಫ್ರೀಕ್ವೆನ್ಸಿ ಐಡೆಂಟಿಫಿಕೇಶನ್ (ಆರ್‌ಎಫ್‌ಐಡಿ) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಎಸ್ಟೇಟಿನ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಆರ್‌ಎಫ್‌ಐಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರುವ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು ಇದು ಭದ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರಾಜಿಯಿಲ್ಲದೆ,

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಎಸ್ಟೇಟಿನ ವೈಫೈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಅನುಕೂಲಗಳು

ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಸುಗಮ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಎಸ್ಟೇಟಿನ ನಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲದ ಮಂದಿಯು ಒಳಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಆರ್‌ಎಫ್‌ಐಡಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನ್ ವರ್ಕ್‌ಮನ್ ಪಾಸ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ (ಆರ್‌ಬಿಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿಎಸ್)ನ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳು ಇ-ಆಫೀಸ್ ಅನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿವೆ. ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಅಂತರ ಸರ್ಕಾರೀ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಕ್ಷತೆ ಹಾಗೂ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್ಫಾರ್ಮೇಟಿಕ್ಸ್ ಸೆಂಟರ್ (ಎನ್‌ಐಸಿ) ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆ ಇದಾಗಿದೆ. ಸರಳೀಕೃತ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ, ಹಾಗೂ ಪಾರದರ್ಶಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇ-ಕಡತ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ರಜೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಉದ್ಯೋಗಿ ಮಾಹಿತಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮುಂತಾದ ಬಹುವಿಧದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಇ-ಆಫೀಸ್ ವೇದಿಕೆಯು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂಬಂಧಿತ ಇಲಾಖೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಸುರಕ್ಷಿತ ಸಂವಹನ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಸಂದರ್ಶಕರ ಆನ್‌ಲೈನ್ ವಿನಂತಿ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಇಲಾಖೆಯ ಇ-ಆಫೀಸ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂದರ್ಶಕರ ಆನ್‌ಲೈನ್ ವಿನಂತಿ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಒಂದು ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಭದ್ರತೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ದೂರವಾಣಿ ಮಾಹಿತಿಯ ಬದಲಾಗಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರತಾ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ಕೊಠಡಿಗೆ ಪೂರ್ವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ನೋಂದಾಯಿತ ಮೊಬೈಲ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಇದು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ. ಭದ್ರತೆಯೊಂದಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರಾಜಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಇದು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳು ಅತಿವೇಗದ ವೈಫೈ ಸೇವಾ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿವೆ. ಈ

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ನಿವಾಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ಆರ್‌ಬಿ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಚೇಂಜ್ ಕಾರ್ಡ್

ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಎಸ್‌ಟಿಎನ್ ಎಲ್‌ಡೆಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ವಯರ್‌ಲೆಸ್ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರು ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಮನರಂಜನೆ, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮತ್ತಿತರ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ

ಮಾಡುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ನಿವಾಸಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಚೇಂಜ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಎಸ್‌ಟಿಎನ್‌ನೊಳಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ನಗದುರಹಿತ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಲು, ಹಾಗೆಯೇ, ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನಶೈಲಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಆರ್‌ಬಿ ಬೈಸಿಕಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಲು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಎಸ್‌ಟಿಎನ್ ನಿವಾಸಿಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಶಾಲೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನವು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ, 12ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇಂಟೆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೌಶಲ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ

ಡಾ.ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಸರ್ವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಒಂದು ಡಿಜಿಟಲ್ ಜ್ಞಾನಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು. ಈ ಉಪಕ್ರಮದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸೃಜಿಸುವವರನ್ನಾಗಿ ಸಶಕ್ತ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಇಂಟೆಲ್ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆ. ಬೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಾದ ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಪ್ರದರ್ಶಕಗಳನ್ನು ಇಂಟೆಲ್ ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮತ್ತಿತರ ಐಸಿಟಿ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಮಗಿರುವ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿರುವುದು

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಐಬಿಎಂ ಇಂಡಿಯಾದ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉಪನಗರದ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಮುಖ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನ ಸಂಪರ್ಕಗಳ ಜಿಐಎಸ್ ನಕಾಶೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಇಂಧನ, ನೀರು, ಭದ್ರತೆ ಹಾಗೂ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಹು ಲಭೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಎಸ್‌ಟಿಎನ್ ಇಂಧನ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಡಿಜಿಟಲ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾಪಕಗಳ ಮೂಲಕ ಈಗಾಗಲೇ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆ ಹಾಗೂ ನೀರು ಮತ್ತಿತರ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ್ ಆಧಾರಿತ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ತಂತ್ರಾಂಶದ ಮೂಲಕ ಸಮಗ್ರತೆ ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಇದು ದೈನಂದಿನ ಬಳಕೆಯ ರೀತಿ ಹಾಗೂ ಅದರ ಬಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಐಬಿಎಂ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲಸದ ಪ್ರದೇಶದ ನಕಾಶೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಆಸ್ತಿಗಳ ಹಾಗೂ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಉತ್ತಮ

ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಸರ್ವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಜ್ಞಾನ ಸಂಕೀರ್ಣ

ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸಮಯ, ಇಂಧನ ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಅನುಕೂಲಗಳು

ಸೇವೆಗಳ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಥ ಒದಗಣೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ

ಕಾರ್ಯಾಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸರಳ ಆದರೆ ಹೊಸತನದ ಅನೇಕ ಇ-ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುವ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಉಪಕ್ರಮವು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಧನಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಉಪಕ್ರಮದ ಪ್ರಮುಖ ಅನುಕೂಲತೆಗಳೆಂದರೆ:

- ಎ) ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ನಡುವೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರೊಡನೆ ನೇರ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕವಾದ ಕಾಗದರಹಿತ ಸಂವಹನ.
- ಬಿ) ಉಪನಗರದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ನಿರ್ವಹಣೆ.
- ಸಿ) ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೆಡೆಗೆ ಸುಸ್ಥಿರ ನಡಿಗೆ.

- ಡಿ) ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ನಿರ್ವಹಣೆ ಯೊಂದಿಗೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೆಚ್ಚಳ.
- ಇ) ಜನತೆಯನ್ನು ನಾಗರಿಕರಿಂದ ಸಕ್ರಿಯ ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ನಾಗರಿಕರ ಸಂತ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಅವಕಾಶ.
- ಎಫ್) ಆದಾಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವಿಕೆ.
- ಜಿ) ತಳ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ನಡುವೆ ಸಮಗ್ರತೆ.
- ಎಚ್) ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಪಾಲಿಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಆವಾಸ.
- ಐ) ಅತಿಯಾದ ನಿಯಮಗಳ ಸಡಿಲಿಕೆ ಮೂಲಕ ನಾಗರಿಕ ಸ್ನೇಹಿ ಸೇವೆಗಳ ಒದಗಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ನಮನೀಯತೆ. □

ಮೊದಲ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಯತ್ತ ಪುದುಚೆರಿ

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಮಿಷನ್ ಆರಂಭಿಸಿದ ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಮೊದಲ ಹಂತದ ನಗರ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ, ಎಲ್ಲ ದಾಖಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಹೊಂದಿದ ಮೊದಲ ನಗರವೆಂಬ ಖ್ಯಾತಿಗೆ ಪುದುಚೆರಿ ಭಾಜನವಾಗಿದೆ.

ಜನಸಂಖ್ಯೆ 6.57 ಲಕ್ಷವಿರುವ ಪುದುಚೆರಿಯು ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳ ಗರಿಷ್ಠ 100 ಅಂಕಗಳ ಪೈಕಿ 75 ಅಂಕಗಳಿಸಿದೆ. 2011 ರಿಂದಾಚೆ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 18 ರಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. 2012-15ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಕ್ರೋಢೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಶೇ. 14ರ ಹೆಚ್ಚಳ ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಕಳೆದ

ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ತನ್ನೆಲ್ಲ ವೇತನ ಬಟವಡೆ ಅವಧಿವರೆಗೂ ಲೆಕ್ಕ ಮತ್ತು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯ, ತೆರಿಗೆ, ಬಾಡಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಆದಾಯ ಸ್ವೀಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಶೇ. ಸಂಪನ್ಮೂಲದಿಂದಲೇ ಪೂರೈಕೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕದಿಂದಲೇ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಗ್ರಾಹಕರ ಕುಂದು ಕೊರತೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಇ-ನ್ಯೂಸ್‌ಲೆಟರ್ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಎರಡು ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷಗಳ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆದಾಯ ವೆಚ್ಚಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದೆ. □

ನೌಕರರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. 2012-13ರ ಪರಿಶೋಧನೆ ಕಾರ್ಯ 2014-15ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶುಲ್ಕ ಬಳಕೆದಾರರ ಇತರ ಆಂತರಿಕ ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೇ. 63 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ತನ್ನ 23ರಷ್ಟನ್ನು ಆಂತರಿಕ ನಿಭಾಯಿಸಿದೆ. ನೀರು ಶೇ. 80% ವೆಚ್ಚವನ್ನು

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರಗಳೊಂದು ದಿಕ್ಕುಚಿ

* ಎ. ಕೆ. ಜೈನ್

ಐಐ+ಐಐ = ಐಐ
 ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.
 ಅಂದರೆ,
 ಭಾರತೀಯರ ಪ್ರತಿಭೆ
 (Indian talent)
 ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ
 (information technology)
 ಜೊತೆಯಾಗಿ
 ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯ
 (India tomorrow).
 ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ನೆರವಿಲ್ಲದೆ
 ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆ
 ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತದೆ
 ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬಲವಾದ
 ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ.
 - ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಿ
 ಶ್ರೀ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ

ಭಾರತ ದೇಶ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ನಗರೀಕರಣದತ್ತ ನಡೆದಿದೆ. ಈಗ 7,936 ನಗರ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ 377 ಮಿಲಿಯನ್ ಜನಸಂಖ್ಯೆ, 2030ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ 600 ಮಿಲಿಯನ್‌ಗೆ ಏರಲಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ 78 ನಗರಗಳು ಮೆಟ್ರೋಪಾಲಿಟನ್ ಆಗಲಿವೆ (ಒಂದು ಮಿಲಿಯನ್‌ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ನಗರಗಳು). ಆದರೆ, ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಶೇ.60ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.70ರಷ್ಟನ್ನು ಈ ನಗರಗಳ ಕೊಡುಗೆಯಾದರೂ, ಜನವಸತಿ ಮತ್ತು ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ಸೇವೆಗಳು ಅತ್ಯಂತ ದುರವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರತೆಗೆ ತೊಡಕಾಗಿವೆ. ಅಸ್ವಸ್ಥವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಗರಗಳ ಕಷ್ಟ ಚುಕ್ಕೆಗಳಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ. ಭಾರತದ ಬಹುತೇಕ ನಗರಗಳು ಎಷ್ಟೇ

ದುರವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವೇ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿವೆ. ನಗರೀಕರಣದ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಗೃಹೋದ್ಯಮ, ಸೇವಾವಲಯ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಜನೋಪಯೋಗಿ ವಸ್ತುಗಳು, ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಜನರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. 2031ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಶೇ.70 ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳ ಶೇ.70ರಷ್ಟನ್ನು ನಗರಗಳೇ ನೀಡಲಿವೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರಗಳ ಮಿಷನ್

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು 25 ಜೂನ್ 2015ರಂದು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಮಿಷನ್ (ಸುಸಜ್ಜಿತ ನಗರಗಳ ಮಿಷನ್) ಅನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಈ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ

ಪಟ್ಟಿ 1 : ಭಾರತದ ನಗರಗಳ ಮುನ್ನೋಟ		
ವರ್ಷ	2011	2031
ಜನಸಂಖ್ಯೆ	1210 ಮಿಲಿಯನ್	1440 ಮಿಲಿಯನ್
ನಗರಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆ	377 ಮಿಲಿಯನ್	600 ಮಿಲಿಯನ್
ನಗರಗಳು ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳು	7936	-
ಒಂದು ಮಿಲಿಯನ್ ದಾಟುವ ನಗರಗಳು	53	78
ಮನೆಗಳ ಕೊರತೆ	18.76 ಮಿಲಿಯನ್ ಘಟಕಗಳು	30-40 ಮಿಲಿಯನ್ ಘಟಕಗಳು
ಕೊಳಚೆಗೆರೆಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆ	95 ಮಿಲಿಯನ್	150-200 ಮಿಲಿಯನ್
ಮೂಲ : ಭಾರತ ಜನಗಣತಿ, 2011 ಮತ್ತು ಮೆಕಿನ್ಸೀ ವರದಿ 2010		

* ಆಯುಕ್ತರು (ಯೋಜನೆ), ಡಿಡಿಎ. E-mail : k.jain6@gmail.com

ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದ್ದು ಅದರಿಂದಾಗಿ ಜನರ ಜೀವನ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏಳೆಯಾಗಲಿದೆ. ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಾಲಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಈ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರಗಳ ಮಿಷನ್‌ನ ಉದ್ದೇಶ ನಗರಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನಗರಗಳ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಗೌರವಯುತ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಜೀವನವನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವುದು, ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಪರಿಸರ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್-ಚತುರವಾದ' ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಮಿಷನ್‌ನ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದಲ್ಲಿರುವುದು, ನಗರ ಸುಧಾರಣೆ (ಮರುಜೋಡಣೆ), ನಗರಗಳ ಪುನರ್ನವೀಕರಣ (ಮರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ) ಮತ್ತು ನಗರಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ (ಹಸಿರು ವಲಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ), ಜೊತೆಗೆ ನಗರಗಳಾದ್ಯಂತ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಚತುರವಾದ (ಸ್ಮಾರ್ಟ್) ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮುಂದೆ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

* ಮರುಜೋಡಣೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ನಗರಗಳ ಬೆಳೆದ ಭಾಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಥವು ಮತ್ತು ವಾಸಯೋಗ್ಯ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ, ಸುಮಾರು 500 ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ತುಸು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಜನಗಳೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

* ಮರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಲ್ಲಿರುವುದು ಈಗಾಗಲೇ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ನಗರಗಳ ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸರವನ್ನು ಬದಲಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಜನಸಾಂದ್ರತೆಗೆ ತಕ್ಕದಾಗಿ ಭೂಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಹೊಸ ಬಡಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ಯುಎಲ್ಬಿ) ನಾಗರಿಕರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಅಂದಾಜು 50 ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

* ಹಸಿರು ವಲಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿಬಿಡುವ (ಸುಮಾರು

250 ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರದೇಶ) ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಚತುರವಾದ ಪರಿಹಾರಗಳಿಂದ ನವೀನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸಿ ಮತ್ತು ಜಾರಿ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ (ಉದಾ. ಭೂಮಿ ಸಂಚಯನ / ಭೂಮಿ ಮರುವಿನಾಸ) ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗೆಟುಕುವ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದು.

* ನಗರಗಳಾದ್ಯಂತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಂದ ಚತುರವಾದ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಆ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಉದಾ. ನಗರದ ಸಂಚಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಚತುರೋಪಾಯಗಳು (ಜಾಣ ಸಂಚಾರಿ ಉಸ್ತುವಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ - ಮೂಲಕ ನಾಗರಿಕರ ಸರಾಸರಿ ಸಂಚಾರಿ ಸಮಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿ ಅವರ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತಹ ಧನಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು.

ಚತುರೋಪಾಯಗಳು ನಗರಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ನೂಕುಬಲವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಯೋಜಿತವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರವೂ, ಚತುರವೂ ಆದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನಗರಗಳು, ಹೆಚ್ಚು ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಸ್ವಯಂಚಲಿಯಾಗಿ, ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಸೇವೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕದೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಗುಣಮಟ್ಟದ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸ್ವಯಂಚಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಪರಸ್ಪರ ಸಂಪರ್ಕವಿರುವ ಜಾಣ ಸೇವೆಗಳು, ಸಂಚಾರ, ಮಾಹಿತಿ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಇಂಧನ ದಕ್ಷತೆ, ಬಯೋನಿಕ್ ನಿಯಂತ್ರಣ (ವಿದ್ಯುದ್ಯಾಂತ್ರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ), ಕೃತಕ ಸೃಷ್ಟಿ, ರೋಬೋಟಿಕ್ಸ್, ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಶಕ್ತಿ, ಸೌರ ನಕಾಶೆ, ಸ್ಥಿರಿಯೋ ಅಚ್ಚು ವಿಧಾನ (ಲೇಸರ್ ಬಳಸಿ ಮೂರನೇ ಆಯಾಮದ ರಚನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ-stereo-lithography) ಮತ್ತು ನ್ಯಾನೊ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯೇ ಮೊದಲಾದವು ಚತುರ ನಗರಗಳ ನವೀನ ಚಾಲ್ತಿ ವಿಧಾನಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಸಹಬಾಳ್ವೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಹೊಸ ಮಾದರಿಗಳ ಆವಿರ್ಭಾವಗಳು.

ನಗರಗಳನ್ನು ಸುಸಜ್ಜಿತಗೊಳಿಸುವುದು

ನಗರಗಳು ಹಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಂಕೀರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾಗಿವೆ. ಹೊಸ ವಿಧಾನಗಳು, ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ ಇವುಗಳ ದಕ್ಷತೆ, ಸೇವೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ನಗರದ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ಐ.ಟಿ)ವನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದರಿಂದ ನಗರಗಳೆದುರಿಸುವ ಸವಾಲುಗಳಿಗೆ ಚತುರವಾದ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ, ನಾಗರಿಕರ ಬದುಕನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಿತಕರ, ಆರಾಮದಾಕ, ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿಸಬಹುದು.

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು (ಐ.ಸಿ.ಟಿ) ಅಳವಡಿಸುವುದರಿಂದ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು, ಕಲಿಕೆ, ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ/ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ನಗರಗಳಲ್ಲಿನ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯೂ ಹೆಚ್ಚುವುದು. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರಗಳು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂಚಲಿಯನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ, ವಿದ್ಯುತ್‌ಚ್ಚಕ್ತಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರಗಳು, ಸಮರ್ಥ ಸಂಚಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ತೊಂದರೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಪತ್ತಾದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಹನ ದಟ್ಟಣೆಯಾಗಿ ವಾಹನ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅಡೆತಡೆಯಾಗದಂತೆ ಸ್ಮಾರ್ಟ್/ಚತುರ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ಮೂಲಭೂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಸ್ತಂತು ಸಾಧನಗಳು, ದತ್ತಾಂಶ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥವಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ

ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷವಾದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಂಗಾಲ ಹೊರಸೂಸುವುದು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪರಿಸರ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ, ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕವಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಜೀವನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿನ ಹಲವು ಪ್ರಗತಿಗಳು ಅವಕಾಶಗಳು, ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಮಯಾವಕಾಶವನ್ನು ಹಲವು ಪಟ್ಟುಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ. ಮೈಕ್ರೋಚಿಪ್‌ಗಳು (ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಬಿಲ್ಲೆಗಳು); ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತರಂಗಗಳು, ನಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದರಿಂದ ನಗರ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಹೊಸ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಶಕ್ತಿಯ ಉಪಯೋಗ, ಪುನರ್ನವೀಕರಿಸಬಲ್ಲ ಇಂಧನ/ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ಬಳಕೆ ನಗರ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು. ಸಮಾಜಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ್ಜಾಲಗಳ ಬೆಸೆಯುವಿಕೆಯಿಂದ, ಸೈಬರ್-ಅವಕಾಶಗಳೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಇ-ಅವಕಾಶಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ, ಒಳ-ಹೊರ, ಖಾಸಗಿ-ಸಾರ್ವಜನಿಕ, ಇಲ್ಲಿ-ಅಲ್ಲಿ, ನಗರ-ದೇಶ ಮತ್ತು ನೆನ್ನೆ-ನಾಳೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಮ್ಮರಿವಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ದಾಟಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ವಿನಿಯಮ, ಚರ್ಚೆ, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾದ ಅಂತರ್ಜಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿವೆ.

ಐ.ಸಿ.ಟಿ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸೇವೆಗಳು

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರಗಳು ನೀರು, ಶೌಚ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಒಳಚರಂಡಿ, ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ಸಂಚಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಚತುರವೂ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜಾಲದ ಮೂಲಕ ಮೂಲಭೂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಸಮರ್ಥವಾದ ಗಣಕೀಕೃತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸೈಬರ್ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದ ಅತಿ ನವೀನ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ತರುವಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರಗಳು ಗಮನ ಹರಿಸಲಿವೆ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕಟ್ಟಡಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಅವೂ ಕೂಡ ಚತುರವೂ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮಿಗಳೂ ಆಗಬೇಕಿವೆ. ಹೊಸ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಈಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಪುನರ್ಬಳಕೆಗಳಿಂದ ಇಂಧನ/ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿತೆಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಹಲವು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಏಕೀಕರಿಸಿ/ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಒಂದೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜಾಲವಾಗಿಸಿದಾಗ ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವನ್ನು ಸಂರಚಿಸಿ, ಬಳಕೆಯಾಗದ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಲ್ಲದ/ ಅನುತ್ಪಾದಕ/ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಿಡಬಹುದು. ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ, ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆಗೆ ಐ.ಸಿ.ಟಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಲ್ಲದು. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳು ಇವೆ.

1. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಇಂಧನ : ನಗರಗಳ ವಿದ್ಯುತ್ ಬೇಡಿಕೆ ದಿನೇದಿನ ಬೃಹದಾಕಾರ ತಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಇದರ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲೇ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಪಾಲು ಇಂಗಾಲ ಹೊರಸೂಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ತಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವತ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ, ವಿದ್ಯುತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಚತುರವೂ ಸುಸ್ಥಿರವೂ ಆಗಿಸಬೇಕಿದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗೀ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಕಂಪನಿಗಳ ಯಶಸ್ಸು ಬಳಕೆಯ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರುವುದು, ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ವಿಧಾನದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಗಣೆಯ ಜಾಲದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರರು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಮೀಟರ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದು, ಹಲವು ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಏಕೀಕರಿಸುವುದು/

ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವೆಬ್ ಸೇವಾ ಪೋರ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಂಪನಿಗಳು ಹಣ ಹೂಡುತ್ತಿವೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಗಣೆಯ ಜಾಲದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಮರುಬಳಕೆ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಅನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಜಾಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬೇಕಾದಾಗ ಬಳಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಗ್ರಹವೇ ಮೊದಲಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಅನುಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ ಮಿತಬಳಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ, ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯುತ್ ಅನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಎಲ್ಲಿ, ಯಾವಾಗ ಎಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳು ಏಕೆ ಬಂದೀತು ಎಂದು ಮೊದಲೇ ಊಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ ಪರಿಹರಿಸಲು, ಬಳಕೆದಾರರನ್ನು ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸಲು, ವಿದ್ಯುತ್ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಹಾಗೂ ಪುನರ್ನವೀಕರಿಸಬಲ್ಲ ಮೂಲಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ, 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ವಿದ್ಯುತ್' ಎಂದರೆ, ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸಿದ ಮತ್ತು ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ವಿಸ್ತಾರಗೊಳಿಸಬಹುದಾದ, ಉದ್ದಿಮೆ, ವ್ಯವಹಾರ, ಮನೆಗಳಿಂದ ಪುನರ್ನವೀಕರಿಸಬಲ್ಲ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿದ್ಯುತ್ ಅನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ, ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸಂರಚನೆಯೊಳಗೇ ಸಂವೇದಕಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಕಗಳು ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ, ಅವು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇಡೀ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಲಭ್ಯತೆ, ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಕುರಿತು ದ್ವಿಮುಖ ಮಾಹಿತಿ ಹರಿವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಲಭ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವಯಂಚಲಿಯಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಸಿಗುವ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು / ಕಲಿಕೆಯನ್ನು / ಅರಿವನ್ನು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಶಕ್ತಿ / ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ / ಚತುರವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣದ ಗ್ರಿಡ್ ಕೂಡಾ ಎಂತಹದೇ ದಾಳಿ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಮುಂದಿನ

ತಲೆಮಾರಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಗ್ರಿಡ್ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ, ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವ, ಅಂದಾಜಿಸುವ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವಂತಿದ್ದು, ವಿಶಾಲವಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ಶೂನ್ಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆಳಿಸುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ನಿಭಾಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಬಳಕೆದಾರರಿಗೂ ಸೂಕ್ತವಾದ ಮಾಹಿತಿಯಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರೂ ಸಶಕ್ತರಾಗಿ ಚತುರವಾದ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸೌರಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪವನಶಕ್ತಿಯಂತಹ ಪುನರ್ನವೀಕರಿಸಬಲ್ಲ ಮೂಲದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಅನ್ನು ಏಕೀಕರಿಸುವುದರಿಂದ, ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿ, ನಗರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳನ್ನಾಗಿಸಬಹುದು.

2. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಉಪಯುಕ್ತತೆಗಳು :

ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು, ಒಳಚರಂಡಿ, ರಸ್ತೆಗಳು, ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ನೀರಿನ

ಸರಬರಾಜಿಗಾಗಿ, ಮಾಹಿತಿ, ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಎಸ್.ಸಿ.ಎ.ಡಿ.ಎ ತರಹದ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯೂ ಪಾರದರ್ಶಕವೂ ಆದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ತರಹ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತಿತರ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಲಾಭವಿದೆ. ಐ.ಸಿ.ಟಿ.ಯಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿತವಾದ ಮೂರು ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಗಳ ವಿಧಾನದಿಂದಾಗಿ ಕಸ, ಪುನರ್ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಲ್ಲದ್ದು ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಸಬಲ್ಲದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಸದ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉದ್ಯಾನವನಗಳು ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲುಹಾಸುಗಳಲ್ಲಿನ ಕಿರು ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಉಪಗ್ರಹದ ಮೂಲಕ ದೂರನಿಯಂತ್ರಣವಿರುವುದರಿಂದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು.

3. ಚತುರವಾದ ಸಂಚಾರ

ವ್ಯವಸ್ಥೆ: ಮಾಹಿತಿಯಿಂದಾಗಿ ಸಂಚಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಚತುರವಾದ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು

ಇ-ಆಡಳಿತ
 “ನಮ್ಮ ಅಭಿಲಾಷೆಯಂತೆ, ಇ-ಆಡಳಿತ ಬಹಳ ಉಭಯ ಬಳಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಆಡಳಿತ. ಸ್ವಲ್ಪ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮೂಲ ಮಂತ್ರನಾಗಿರುವ ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಆಧಾರವೇ ಇ-ಆಡಳಿತ.”
 - ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ

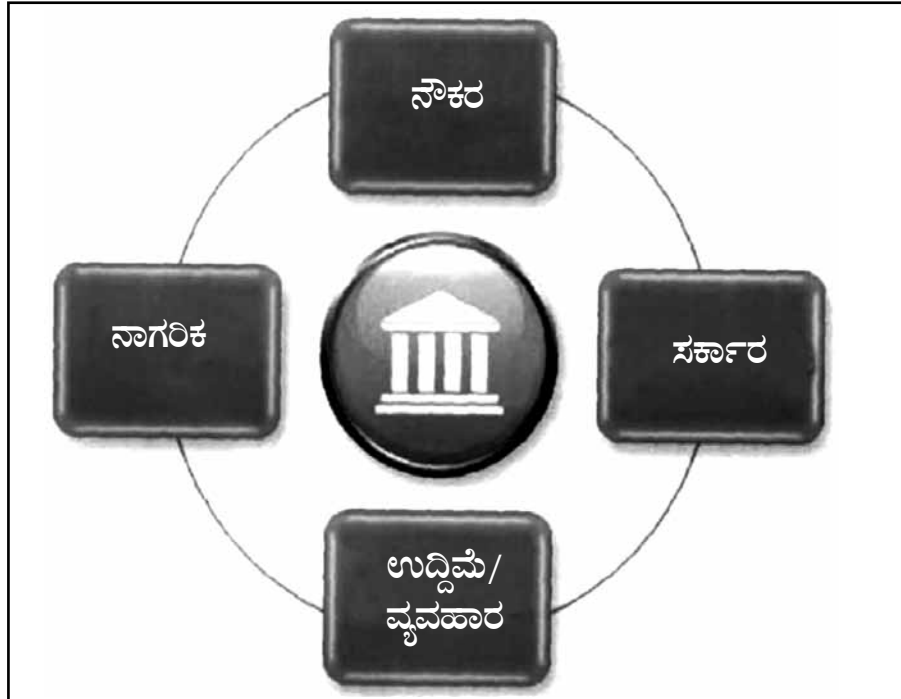
ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಅಡೆತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ, ಸಮರ್ಥವಾದ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಚಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬಹುದು. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸಮರ್ಥ ಬಳಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಇಂತಹದೇ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಚಾರಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು, ಟ್ರಾಕ್ಸಿ, ಆಟೋ, ಸರಕು ಸಾಗಣೆ, ರಸ್ತೆ ಸಿಗ್ನಲ್/ಸೂಚನೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆಯೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲೂ ಕಾಣಬಹುದು.

4. ಚತುರವಾದ ಸಮುದಾಯ

ಸಂರಚನೆಗಳು / ಚೌಕಟ್ಟುಗಳು: ಸಮುದಾಯಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಾದ ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಮನರಂಜನೆ ಮತ್ತಿತರ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲು ಯೋಜಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ಪರಿಸರ ನಾಶಿ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವಿನ್ಯಾಸ ನಾಯಕತ್ವ [leadership in energy and environmental design (LEEDS)]ದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಚತುರವಾದ ನೆರೆಹೊರೆಯು ಸಮರ್ಥವಾದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ನೀರಿನ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿ ಪರಿಸರದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತದೆ.

5. ಚತುರವೂ ಹಸಿರುವ ನೆರೆಹೊರೆ

ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳು : ಇವು ವಿದ್ಯುತ್ ಉಳಿತಾಯದಲ್ಲಿ ಶೇ.30ರಷ್ಟು ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿ, ಇಂಗಾಲದ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ, ಕಡಿಮೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯೂ ಆರಾಮದಾಯಕವೂ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ನಗರಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಹಸಿರಾಗಿದ್ದು, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮತ್ತು ಆರಾಮದಾಯಕವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವು ಚತುರವೂ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಗವೂ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ನಿರೋಧಶಕ್ತಿಯನ್ನು

ಚಿತ್ರ 1 : ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಇ-ಆಡಳಿತ ಸೇವೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿ ತಲುಪುತ್ತಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಏಕೀಕರಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ವೆಬ್ ಮತ್ತು ಮೊಬೈಲ್ ಮೂಲಕ ಐ.ಸಿ.ಟಿ.ಯನ್ನು ಏಕೀಕೃತವಾದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಬಳಸಿದ್ದೇ ಆದಲ್ಲಿ ಇ-ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಹುತರವಾದ ರೂಪಾಂತರವೇ ಆಗಲಿದೆ.

ಪಟ್ಟಿ 2 : ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರಗಳು ನೀಡುವ ಪ್ರಮುಖ ಸೇವೆಗಳು

ಪ್ರಮುಖ ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು	ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು
1. ವಿದ್ಯುತ್	<ul style="list-style-type: none"> ● ವಿದ್ಯುತ್ ಅಂತರ್ಜಾಲ, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಪ್ರಸರಣ ಗ್ರಿಡ್/ಜಾಲ ● ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಮೀಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕಟ್ಟಡಗಳು ● ಪುನರ್ನವೀಕರಿಸಬಲ್ಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಗ್ರಿಡ್ ● ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ವಾಹನಗಳು ● ವಿದ್ಯುತ್ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಉಸ್ತುವಾರಿ ● ವಿದ್ಯುತ್ ಉಳಿಕೆ, ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಉಸ್ತುವಾರಿ ● ಬಯೋನಿಕ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ● ಸಮರ್ಥವಾದ ಆಡಳಿತ/ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಎಂ.ಐ.ಎಸ್. (ಮಾಹಿತಿ ಆಧಾರಿತ ಆಡಳಿತ ಸೇವೆ)
2 ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಳಕೆಗಳು	<ul style="list-style-type: none"> ● ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಪೋಲು ಮತ್ತು ಸೋರಿಕೆಯಿರುವಂತೆ ಚತುರವಾದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ● ಚತುರವಾದ ಪಕ್ಕಾ ಅಳತೆ ನೀಡುವ ಮೀಟರ್ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ ಹಾಗೂ ಪಾವತಿ ● ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ● ವರಮಾನವಿಲ್ಲದ ನೀರಿನ ಪೋಲು [Non-Revenue Water (NRW)] ತಡೆ ● ಪೋಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಅಗತವಿಲ್ಲದ/ಒಳ ಹೋಗದೆ, ನವೀನ ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ಗುರುತಿಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಪಂಪ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ವಾಲ್ವ್‌ಗಳ ಜಾಲದಲ್ಲಿನ ಒತ್ತಡವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು.
3 ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಂಚಾರ	<ul style="list-style-type: none"> ● ಕಲ್ಪನೆಗಳ ಮಾದರಿ (ಸಿಮ್ಯುಲೇಷನ್) ಬಳಕೆ ● ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ● ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಗ್ನಲ್‌ಗಳು, ಸಂಚಾರ ನಿಯಂತ್ರಣ, ವಿವಿಧ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತುಗಳು, ತತ್ಕ್ಷಣ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಭೂಪಟ ಮತ್ತು ದಾರಿ ತೋರುವ ಮೊಬೈಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ● ಐ.ಸಿ.ಟಿ. ಆಧಾರಿತ ಸಂಚಾರ ನಿಯಂತ್ರಣ ● ಸುರಕ್ಷಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಅಪಘಾತ ಉಸ್ತುವಾರಿ, ಆಪರಾಧಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ● ಮೂಲಭೂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಏಕೀಕರಣ ● ನಿರ್ವಹಣೆ, ಎಂ.ಐ.ಎಸ್ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ
4 ಸಮುದಾಯಗಳ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಏಕೀಕರಣ	<ul style="list-style-type: none"> ● ಚತುರವಾದ ಸಮುದಾಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಸೂಚಕಗಳು ● ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ● ಬಹುಬಳಕೆ ದಾರಿಗಳು, ಸಾಂದ್ರವಾದ ಮತ್ತು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನೆರೆಹೊರೆ
5 ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಕಟ್ಟಡಗಳು	<ul style="list-style-type: none"> ● ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಏಕೀಕರಿಸುವುದು ● ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕಟ್ಟಡಗಳು ● ಕಟ್ಟಡ ಮಾಹಿತಿ ಆಡಳಿತ ● ನಗರಾಡಳಿತ ಕೇಂದ್ರ ● ಪರಿಸರ ಆಡಳಿತ ● ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆವಿಶ್ಕಾರಗಳ ಕೇಂದ್ರ
6. ದೂರಸಂಪರ್ಕ ಜಾಲವಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ	<ul style="list-style-type: none"> ● ಭೂಮಿ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಡಿಜಿಟಲ್‌ಗೊಳಿಸಿದ ಭೂಪಟಗಳು, ಎಸ್.ಡಿ.ಐ., ಜಿಯೋ ಪೋರ್ಟಲ್, ಜಿ.ಐ.ಎಸ್. ಆಧಾರಿತ ಭೂ/ಕಟ್ಟಡ ಸಂಪತ್ತಿನ ದಾಖಲೆಗಳು, ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರಗಳು ● ಕಟ್ಟಡ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ● ಬ್ರಾಡ್‌ಬ್ಯಾಂಡ್‌ನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ● ಸ್ವಯಂಚಲಿಗಳನ್ನು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿ, ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕ ● ಐ.ಸಿ.ಟಿ. ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ● ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆ/ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಗಳು ● ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭದ್ರತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆ ● ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯವಹಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಸ್ವಯಂಚಲಿ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಎಸ್.ಎಂ.ಎಸ್. ● ಒಟ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಬಿಲ್‌ಗಳು ● ವಾತಾವರಣ/ಉತುಮಾನಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ರಸ್ತೆಗಳು ● ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಹಾರ/ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರಾಟ ಕೇಂದ್ರಗಳು ● ಜಿಯೋ ಪೋರ್ಟಲ್, ಮೊಬೈಲ್/ಇ-ಆಡಳಿತ

ಹೊಂದಿರುವ ಎರಡು ಫಲಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಿಟಕಿಗಳು ಉಷ್ಣ ನಿಯಂತ್ರಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದು, ಈಗಿರುವ ಕಿಟಕಿಗಳಿಗೆ ಗಾಜಿನಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು. ಸಂವೇದಕಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೊಂದಿರುವ ಫೋಟೋ ಕೋಶಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಗಾಜಿನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಹವಾನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು.

6. ಐ.ಸಿ.ಟಿ ಹೊಂದಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳು : ನಗರದ ಹಲವು ಇಲಾಖೆಗಳು, ನಾಗರಿಕರು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಬಂಧಿತ ಸೇವೆದಾರರು, ಹಕ್ಕುದಾರರ ನಡುವೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಐ.ಸಿ.ಟಿಯು ಇ-ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು.

7. ಪಾರಿಸರಿಕ ಹೆದ್ದಾರಿ : ಪಾರಿಸರಿಕ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯತ್ತ 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರ'ಗಳೊಂದು ಹೆದ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಸರವನ್ನು (ಭೂಮಿ, ಹಸಿರು, ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ನೀರು) ಉಳಿಸಲು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕಡಿಮೆ ಇಂಗಾಲ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಇದೊಂದು ದಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಪಟ್ಟಿ - 2 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರಗಳ ಮುಖ್ಯ ಸೇವೆಗಳು ಯಾವುವು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಎಂತಹ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ನಗರದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ, ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು, ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು, ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ನೂರಾರು ವಿಚಾರಗಳಿಗಾಗಿ ನಗರಾಡಳಿತ / ನಾಗರಿಕ ಆಡಳಿತದೊಂದಿಗೆ ಜನರಿಗೆ ಸಂಸರ್ಗದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಹಲವಾರು ಪುರಸಭೆಗಳು, ನಗರಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಇ-ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿರುವುದು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಲಿಂಗ, ವರ್ಗ, ದೂರ ಎನ್ನುವ ಅನೇಕ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು

ದೂರಮಾಡಿ ಹಲವಾರು ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಬ್ದರಹಿತ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೇ ಮಾಡಿವೆ. ಮೊಬೈಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜಿ.ಐ.ಎಸ್. (ಭೂ-ಅಕ್ಷಾಂಶ/ರೇಖಾಂಶಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀಡುವ ಮಾಹಿತಿ ಸೇವೆ)ನಿಂದಾಗಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ ತೆಗೆದು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ರವಾನಿಸಬಹುದು. ಮೊಬೈಲ್ ಆಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಡ್ಯಾಷ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ದೂರಿನೊಂದಿಗೆ ಬಂದ ಛಾಯಾಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ದೂರು ದಾಖಲಿಸಿ, ಪರಿಹಾರ ಕಾಣದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ತಲುಪಿಸುತ್ತವೆ.

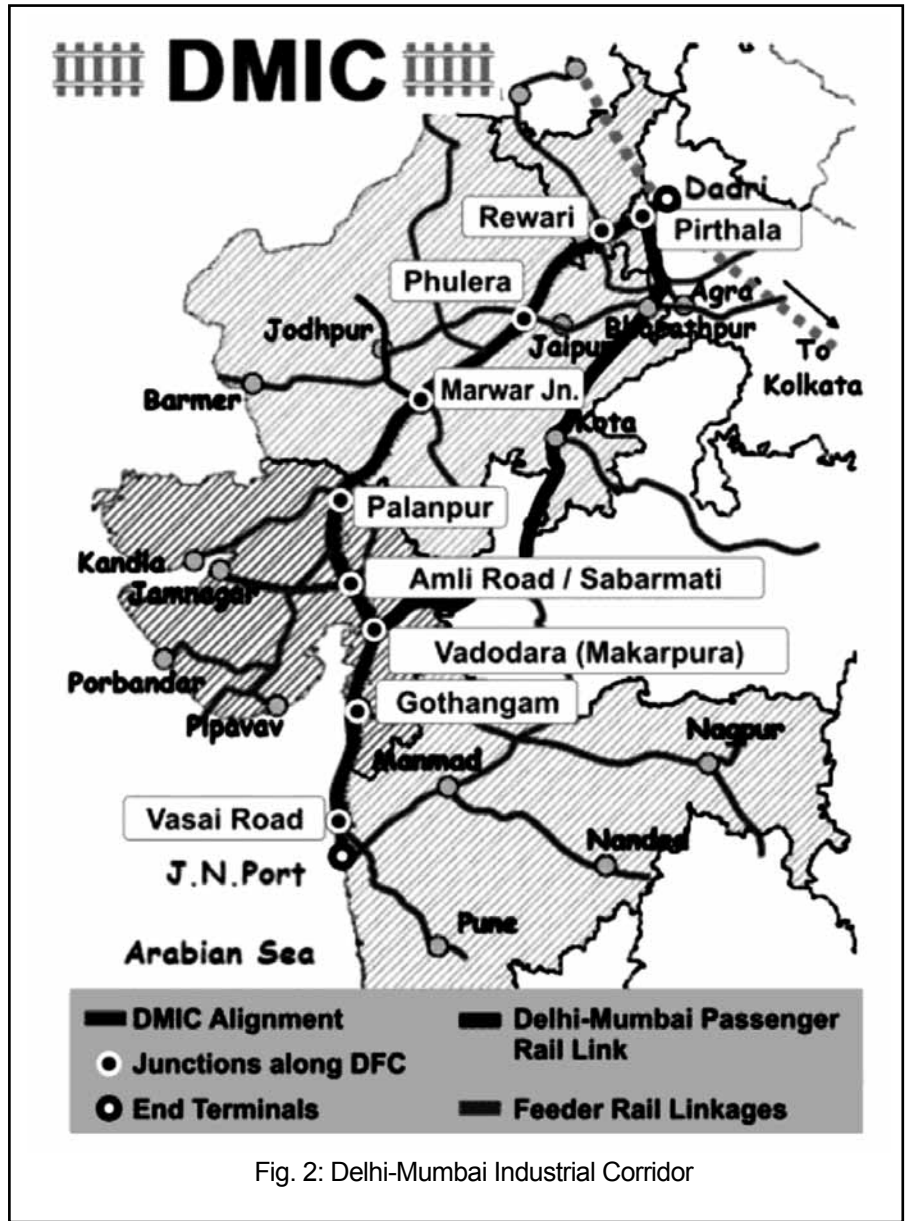
ಮುಂಬಯಿ ನಗರವು ಈ ಮುಂದಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ 60 ಪದರಗಳಲ್ಲಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭೂ-ಉಲ್ಲೇಖಿತ ಜಿ.ಐ.ಎಸ್. ಮಾಹಿತಿ ಹೊಂದಿದೆ:

- ದೂರು ವಿಲೇವಾರಿ ವೇದಿಕೆ
- ನಗರ ಯೋಜನೆ ಅನುಮತಿ ಮತ್ತು ರಹದಾರಿಗಳು
- ನೀರು ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಆಡಳಿತ
- ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಕೆಲಸಗಳು - ಅಂದಾಜು ಮತ್ತು ಪಾವತಿ
- ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟಿ ನಿರ್ವಹಣೆ
- ಜನ್ಮ ಮತ್ತು ನಿಧನ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ
- ಆಸ್ತಿ ದಾಖಲೆ
- ಭೂಮಿ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೊಳೆಗೇರಿಗಳ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆ
- ಜಿ.ಐ.ಎಸ್. ಆಧಾರಿತ ಸ್ಥಳ ದತ್ತಾಂಶ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು

ರಾಜಕೋಟ್ ಪುರಸಭೆ ನಗರಾಡಳಿತವು ಹಲವಾರು ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮೊಬೈಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಎಂ-ಆಡಳಿತ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಯೋಜನೆಗೆ RITE ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಪಾರದರ್ಶಕ ಮತ್ತು ದಕ್ಷ ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬುತ್ತಾ ಹೊಸತೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತನೆಯನ್ನೇ ಸೃಜಿಸುತ್ತಿದೆ. ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದಿದ್ದವರು ಮತ್ತು ಅಂತಹವರನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಇದು ಹೊಸದಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಟ್ರಾವೆಲ್ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಚಾರ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಣ ಪಾವತಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ/ಗೇಟ್‌ವೇ/ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿ ಅಡೆತಡೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹದೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ ಎಡತಾಕುವುದೇ ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಡಿಜಿಟಲ್ ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದಾಗಿ ಹೊಸಹೊಸ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ನಾಗರಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವರ್ಚುವಲ್ ಪುರಭವನ (ಜನ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಒಂದೆಡೆ ಬಂದು ಸೇರದೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಆಗುವುದು), ರಕ್ಷಣೆ, ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆಯ ಅಂದಾಜಿಸುವಿಕೆ, ಆಸ್ತಿಗಳ ನೋಂದಣಿ, ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಯೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಚಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಗರಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೇವೆ ಮತ್ತು ಸಂಕೀರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಚತುರವನ್ನಾಗಿಸಬಹುದು. ಇವು ಸ್ವಯಂ ಆಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಪ್ಪು, ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಪಾಸಿಸಿ ಗುರುತಿಸುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಸ್ವಯಂ ಆಗಿ ದುರಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಭವಿಷ್ಯ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮನ್ನಾವರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಚಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ನಗರದ ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಒಳಹಂದರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿ, ಅದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದ್ದೇ ಆದಲ್ಲಿ, ನಗರಗಳು ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚು ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಂಕೀತಗಳಲ್ಲೇ ನಡೆಯುವ ರೀತಿಯದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯೇ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ, ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿವೆ. ತೊಂದರೆಗೀಡಾದವರು, ಬಲಿಯಾದವರನ್ನು ಆಡಳಿತ, ವಲಯ ಮತ್ತು ಸೇವಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಹಾಕುವುದೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಪರಾಧಕ್ಕೀಡಾದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ತಕ್ಷಣದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಆತಂಕ ನಿವಾರಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು, ತುರ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಣಾ ಕೇಂದ್ರದ

ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಡಿಜಿಟಲೀಕರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಾಲ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಳವಡಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಹಲವು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಏಕೀಕರಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ/ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನ/ಸೂಚನೆಯಿಂದ ತುರ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು-ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ದುರಂತಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ತೊಂದರೆಗಳು/ ಆಘಾತಗಳು, ಅಪರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ಅಪಘಾತಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಪೊಲೀಸ್, ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ದಳ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆ, ಸಂಚಾರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತಿತರ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು. ತುರ್ತು, ತೊಂದರೆ, ಆಘಾತ, ದುರಂತಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಆರು 'ಅಂಶ'ಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ - ಕ್ಷಿಪ್ರ, ಬಲಿಷ್ಠ ಪುನರುಕ್ಥಿಯಲ್ಲದ, ಸಂಪನ್ಮೂಲವಿರುವ, ಬದಲಾಯಿಸಬಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪುನಸ್ಥಾಪಿಸಬಲ್ಲ ಗುಣ. ಭಾರತದ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರಗಳು ಸಮಾಜದ-ಬಡವರು, ಮಹಿಳೆಯರು, ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಅನಾಪಚಾರಿಕ ಘಟಕಗಳ- ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲೇಬೇಕು. ಅವು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಮಾದರಿಗಳು ಮತ್ತು ಗಾಜಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಿಂತಲೂ, ಹಸಿರು ಪರಿಸರದ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು, ಮೂಲ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಜನರ ಕೈಗೆಟುಕುವಂತಹ ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಚಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳು, ಪುನರ್ಬಳಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳತ್ತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕಿದೆ. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರಗಳು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುವುದು, ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಹಾಯ, ಸ್ಥಳೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಚಲನೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನುಭೂತಿಗೆ, ಕಲಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಂವಹನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರಗಳ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿ ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮೊಗಸಾಲೆಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಜಾಲ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿನಗರ ಗಿಫ್ಟ್ ಸೇರಿವೆ.

ಹಲವಾರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರಗಳಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ನೀಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿವೆ.

ದೆಹಲಿ-ಮುಂಬಯಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮೊಗಸಾಲೆ

ದೆಹಲಿ-ಮುಂಬಯಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮೊಗಸಾಲೆ ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ, ಹರ್ಯಾಣ, ರಾಜಸ್ಥಾನ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಒಳಗೊಂಡು ಆರು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದು, 24 ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರಗಳನ್ನು (ಏಳು ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ) ಸೃಷ್ಟಿಸಲಿದೆ. ಡಿ.ಎಂ.ಐ.ಸಿ.ಯನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಈ

ನಗರಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು-ಡಿಜಿಟಲ್ ಯೋಜನಾ ಆಡಳಿತ, ಸಾಂದ್ರವು ಊರ್ಧ್ವ ಮುಖವೂ ಆದ (ಲಂಬ) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಮರ್ಥವಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಗಣೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಜಾಲ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರಂಡಿ ನೀರಿನ ಮರುಬಳಕೆ, ಹಸಿರು ವಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಸಮುದಾಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಸೇರಿವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಇಂಗಾಲ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಈ ಯೋಜನೆ ಒಂದು

ಮಾದರಿಯಾಗುವ ಎಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯತೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ.

ಗಿಫ್ಟ್ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರ, ಗಾಂಧಿನಗರ

ಗುಜರಾತಿನ ಗಾಂಧಿನಗರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರ, ಗುಜರಾತ್ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಗರ [Gujarat International Finance Tec- City (GIFT)]. ಇದು 886 ಎಕರೆ (359 ಹೆಕ್ಟೇರ್) ಪ್ರದೇಶಗಳಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಭೌತಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು (ವಿದ್ಯುತ್, ನೀರು, ಅನಿಲ, ಜಿಲ್ಲಾ ತಂಪು ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ರಸ್ತೆಗಳು, ದೂರವಾಣಿ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಡ್-ಬ್ರಾಂಡ್), ವಿಶೇಷ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯ (ಎಸ್.ಸಿ.ಝಾಡ್), ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ವಲಯ, ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪಾರ್ಕ್, ಮಾರಾಟ ಕೇಂದ್ರಗಳು (ಮಾಲ್‌ಗಳು), ಸ್ಟಾಕ್ ವಿನಿಮಯ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತ್ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಂಪನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು ಯೋಜನೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಜಂಟಿ ಹೂಡಿಕೆ ಕಂಪನಿಯನ್ನು- ಗುಜರಾತ್ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಗರ ಆರಂಭಿಸಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿರುವ ಒಟ್ಟು ಹೂಡಿಕೆ ರೂ. 70,000 ಕೋಟಿ. ಇದೊಂದು ಜಾಗತಿಕ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರವೆಂದು ಹೆಗ್ಗುರುತಾಗಲಿದ್ದು, ಒಟ್ಟು 85,000,000 ಚದರ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು (7,900,000 ಚದರ ಮೀಟರ್) ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರದೇಶ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕವಾದ ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ, ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಸುಸ್ಥಿರವೂ ಮಾದರಿಯೂ ಆಗಬಹುದಾದ ನಗರವಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ, ಶುದ್ಧ ಪರಿಸರ, ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆ, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಕೊಳವೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿಲ ಸರಬರಾಜು, ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಕಿಂಡಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ತಂಪು ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಪವನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಚತುರವಾದ ಬಯೋನಿಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ

ಪರಿಸರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಗರವನ್ನು ಪೂರ್ವ ಚೈನಾ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಿಗಳು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಫೇರ್‌ವುಡ್ ಸಲಹೆಗಾರರು, ಇವರು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಯೋಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗಾಂಧಿನಗರದ ಗಿಫ್ಟ್ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರವನ್ನು ಒಂದು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಆರ್ಥಿಕ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನಾಗಿ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅದು ಮುಂಬಯಿಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಿಳಿಯಲಿದೆಯಾದರೂ, ಇಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ವಸತಿ ಹಾಗೂ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ

ಒಳಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹಲವು ವಿಧಾನಗಳ ಸಂಚಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಹಮದಾಬಾದ್, ವಾಯು ಉಡ್ಡಯನ ಕೇಂದ್ರ (ಏರ್‌ಪೋರ್ಟ್), ಗಾಂಧಿನಗರ ಮತ್ತಿತರ ನಗರಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಲಿದೆ. ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನಡೆದೇ ಹೋಗಿ ಎನ್ನುವ 10:90 ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗೀ ಸಂಚಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ತ್ವರಿತ ಬಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲದೆ ಮೆಟ್ರೋ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಖಾಸಗಿ ತ್ವರಿತ ಸಂಚಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒಳ-ಸಾಗಣೆ/ಸಂಚಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. □

ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರಗಳು

* ಆರ್. ಕೆ. ಬಾಸಿನ್

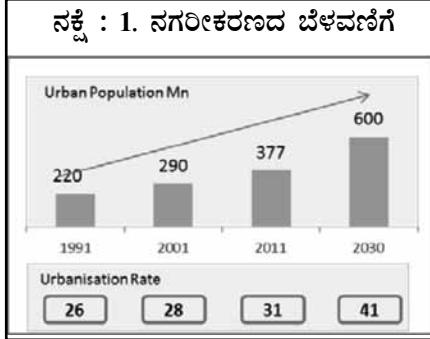

ಕಠಿಣ ಅವಶ್ಯಕತೆ
ಎಂದರೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ
ತಮ್ಮದೆ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ
ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ
ಎಲ್ಲಾ ಶ್ರಮದ ನಡುವೆ
ಒಂದು ಸೌಕರ್ಯ ಕೋಶ
ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ
ಆ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ
ಇಲಾಖೆ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೂ
ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಅವರು
ಒಟ್ಟಾರೆ ಸೌಕರ್ಯವಾಗಿ
ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದಾಗಿದೆ.
ಈ ಮುಂಚೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ
ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ
ನಡುವಿನ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಿಕ
ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸಿ
ಮಾತ್ರ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಬಹು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಯೋಜನೆ ಅವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೇತೃತ್ವವಹಿಸಿಕೊಂಡ ದಿನದಿಂದಲೂ ಬಹುವಾಗಿ ಕೇಳಿಬರುವ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರೂ.7600 ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು 100 ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಚಾಲನಾ ಬಲವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಮಿಷನ್ ದೇಶದ ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ನಗರಗಳನ್ನು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನುಖಿವಾಗಿದೆ.

ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಗರೀಕರಣದ ಕಡೆಗೆ ಎಲ್ಲರ ಒಲವಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಈ ನಗರಗಳು ಜೀವ ತುಂಬುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ ಭಾರತವೇನೂ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. 2011ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 31ರಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಅದು ಶೀಘ್ರವೇ ಶೇ.40ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದ್ದು ಮುಂದಿನ 15 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ (ಜಿಡಿಪಿ) ಅದರ ಕೊಡುಗೆ ಶೇ.75 ರಷ್ಟಾಗಲಿದೆ. ಜಾಗತಿಕರಣದ ಅನುಭವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂದು ದೇಶದ ನಗರೀಕರಣ ಶೇ.30ರ ನಂತರ ಹೆಚ್ಚು ವೇಗದಲ್ಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಭಾರತೀಯನನ್ನು ತುದಿಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದು ನಗರೀಕರಣದ ಕ್ಷೀಣತೆಯನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ

ಹೂಡಿಕೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ವೃದ್ಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಗರಗಳ ಕ್ಷೀಣತೆಯನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ನೇತೃತ್ವದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿ 100 ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಂತಹ ಮಹಾನ್ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಎಂದರೇನು?

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬಹುದು. ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾನದಂಡವಿಲ್ಲವಾದರೂ ಕೆಲವು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಹೀಗಿವೆ.

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ “ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಸ್ಥೆ” ಪ್ರಕಾರ “ಕ್ಷಿಪ್ತ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸದೃಶಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಯೋಜನಾಬದ್ಧವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಠ ಸೇವೆ ನೀಡುತ್ತಾ, ಭದ್ರತಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು

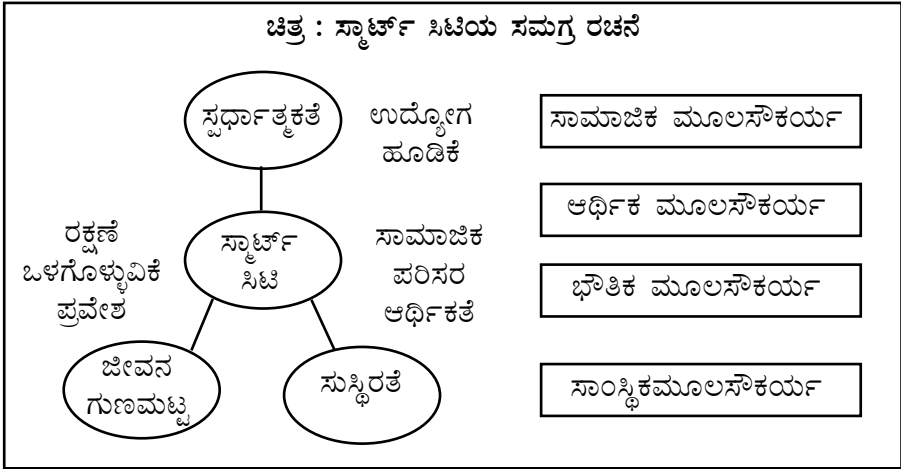
* ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ. Email : sq@federationits.in

ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತಹ ನಗರಗಳೇ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳಾಗಿವೆ". ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನ "ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ" ಪ್ರಕಾರ "ಅನೇಕ ಹಂತಗಳಿರುವ ಜೀವಂತಿಕೆಯನ್ನೂ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬೇಗನೆ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಹೊಸ ಹೊಸ ಸವಾಲುಗಳಿಗೆ ಶೀಘ್ರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವಂತಹ ನಗರಗಳೇ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು". ಹೀಗೆ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ಅವನ / ಅವಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನೂ ಅವರ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಅದು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿಯಾಗಲಿ ನೀಡುವಂತಿರಬೇಕು. ವಿಶಾಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆಯನ್ನೂ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಉತ್ತಮ ಜೀವನಮಟ್ಟ, ಅವಿಶ್ರಾಂತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಯ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಣಗಳು

ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯದ ವಿಶಾಲ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪ್ರಧಾನ ಅಂಶಗಳುಳ್ಳ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ರಚನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ನಡುವಿನ ವಿಶಾಲ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಗರ ಯೋಜನಾ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿದಾರರು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಇಂಧನ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜುದಾರರು, ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸುವವರು, ಮೊಬೈಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞರು, ಮೋಡ ಬಿತ್ತನೆಗಾರರು, ಅಂತರ್ಜಾಲ ತಾಣ, ರೇಡಿಯೋ ತರಂಗಾಂತರ ಸೂಚಕರು ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲರ ಜೊತೆಗೆ ಜನಸಮುದಾಯದವರು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೂಲಕ ಭಾಗಶಃ ಈ ನಗರಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ವಿಪತ್ತು ಮುಕ್ತವಾಗಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸುರಕ್ಷಿತ (ಭದ್ರತೆ) ಮತ್ತು ವಿಪತ್ತು

ಮುಕ್ತತೆಯ ಸಂಭವನೀಯ ಮಾದರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸೋಣ.

ಎ) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆ

ನಗರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಅಪರಾಧಗಳ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆ, ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಗಳು, ಅಪಘಾತಗಳು, ಉಗ್ರವಾದತ್ವ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ನೋಟಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಬೀದಿ ದೌರ್ಜನ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಡತಡೆಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಪರಾಧಗಳು, ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳು, ಮಾಹಿತಿ ಸೋರಿಕೆ, ಕಳ್ಳತನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆ ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ.

ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದೂರ ಕಣ್ಗಾವಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನೂ ಸರಿ ಸಮಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದಾಗ ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ನೆರವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಗುಪ್ತಚರ ಮಾಹಿತಿಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ನಡುವೆ ಮಾಹಿತಿ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೂರ ಕಣ್ಗಾವಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನೆರವಿಗೆ ಬರುವ ತಂಡಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವುದು. ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಣಾ ವಾತಾವರಣವನ್ನೂ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಹೀಗಿವೆ.

1) ದೂರ ಕಣ್ಗಾವಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ :

ಇದೊಂದು ಸಂಕೀರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು ದಿನದ 24 ಗಂಟೆಯೂ ಬಳಸಲು ಸಿದ್ಧವಿದ್ದು, ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಸಿದ ಸೂಚನೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನೂ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸುವಂತಹದಾಗಿದ್ದು, ಬೇಹುಗಾರಿಕೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಅಗಾಧ ಅರಿವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಇದು ನೀಡುವ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯಾವಳಿಗಳನ್ನೂ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಾದರೂ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್, ಲ್ಯಾಪ್‌ಟಾಪ್ ಮೂಲಕ ಸುಲಭವಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

2) ಮಾಹಿತಿ ಸಮಗ್ರತೆ:

ಗೂಡಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಮುದ್ರಿಸಿರುವ ವಿಶೇಷ ವಿನ್ಯಾಸದ ಸಾಧನಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೇಂದ್ರದೊಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂವಹನ ಹೊಂದುವ ಭರವಸೆ ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ಸಂವಹನವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಸುರಕ್ಷಿತ ವಲಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಮಾಹಿತಿ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನೂ ನಿರ್ವಹಿಸಲೆಂದೆ ಈ ಗೂಡಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಶೋಧನಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುತ್ತಿರುವ ದಶಮಾನ ಎಣಿಕೆ ಕ್ರಮವನ್ನೆ ಮಾಹಿತಿ ಹಂಚಿಕೆಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗೂಢತೆಯ ಅನಾಮಧೇಯತ್ವವನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

3) ಸಹಯೋಗ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು :

ಬೇರೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪಡೆದ ಮಾಹಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತಹ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದು

ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ವಾಹನ ಕಳವಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಆ ಕಳವಿನ ದೃಶ್ಯ ಚಾಲಕನ ಸಮೇತ ಹತ್ತಿರದ ಕ್ಯಾಮೆರಾಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲಿನ ದೃಶ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳವಾದ ವಾಹನ ಒಂದು ಬಾರಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಹತ್ತಿರದ ಎಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ರವಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅವರವರ ಮಾಹಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ನಾಗರಿಕ ಆಂಬ್ಯುಲೆನ್ಸ್ ಸೇವೆ ಬಯಸಿದರೆ ಆ ಮಾಹಿತಿ ಎಲ್ಲಾ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸಿಗ್ನಲ್‌ಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹತ್ತಿರದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಲು ನೆರವಾಗಲು ಹಸಿರು ಸಂಕೇತ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಬಿ) ವಿಪತ್ತು ಮುಕ್ತ

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು ಕೇವಲ ಸುಖ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರದೆ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕನಿಷ್ಠಗೊಳಿಸುವತ್ತಲೂ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ ನಗರ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿರೋಧ ಒಡ್ಡುವಂತಹ ಕಟ್ಟಡಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಗರಗಳು ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಹೊಸ ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸುಧಾರಿತ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಗಾಳಿ, ನೀರುಗಳ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಎಲ್ಲವೂ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಮೇಲಿನ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಂತಿರಬೇಕು. ಕೆಲವಾರು ವಾರಗಳವರೆಗೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವಂತಹ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಾಸದ ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಡೆಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕು. ಪುನರ್ ಉಪಯೋಗದ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು 3ಡಿ ಮುದ್ರಣದಂತಹ ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ವಿಪತ್ತು ಮುಕ್ತ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಭರವಸೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಸರಳ ಅಂಶಗಳು ಮುಂದಿನಂತಿವೆ.

1) ದಿನದ 24 ಗಂಟೆ ಮತ್ತು ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಸಂಪರ್ಕದ ಭರವಸೆ : ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಬಹುಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಆನ್‌ಲೈನ್ ವಿಪತ್ತು ಮುಕ್ತ ಸಮುದಾಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಕೋಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಅರಿವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಗೂಗಲ್ ಪರಿಚಯಿಸಿರುವ “ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಲೂನ್” ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬೆಲೂನ್‌ಗಳನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ವೈಫೈಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿ ಯಾವುದೋ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಅಥವಾ ಅತ್ಯಂತ ನಿಕ್ಕಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶದವರಿಗೆ ವಿಕೋಪ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಇನ್ನಿತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಲೂನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯ ಶೀಘ್ರವೇ ನಡೆಯಲಿದೆ.

2) ವಿಕೋಪ ಪ್ರತಿರೋಧ ಕೇಂದ್ರಗಳು : ಚೇತರಿಕೆಯ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಸಮಾಜದ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪದಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ನೆರವಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಸೌರಶಕ್ತಿ ಮಳೆ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತು ಪುನರ್‌ಬಳಕೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಬಳಕೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

3) ಜರೂರು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ ಕಿರು ವಸತಿಗಳ ಸಮುಚ್ಚಯಗಳನ್ನು ವಿಕೋಪ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇವು ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆ, ಸ್ನಾನದ ಮನೆ ಮತ್ತು ಮಲಗಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಜಾಗ ಮುಂತಾದ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

4) ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸೂಕ್ತಸಂವೇದಿ ಉಪಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳು ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಭೂಕಂಪದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಳಗೆ ಸಂಕೇತ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಕರಣಗಳು ಅಥವಾ ಸೂಕ್ತಸಂವೇದಿ ಉಪಕರಣಗಳು ವಿಪತ್ತಿನ ನೆಲೆ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ವಿಪತ್ತು ಪೀಡಿತರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವಂತೆ ಪರಿಹಾರ ತಂಡಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಬಹುದು. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್‌ಗಳು, ಸೂಕ್ತ ಸಂವೇದಿಗಳಿಂದ

ಬರುವಂತಹ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ವರ್ಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ತಂಡಗಳಿಗೆ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬಸ್‌ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಜಂಗುಳಿ ಇದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಸೂಕ್ತಸಂವೇದಿಗಳು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿ ಅವರು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಂದರೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ತಮ್ಮದೆ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಚಿವರ ನಡುವೆ ಒಂದು ಸೌಹಾರ್ದ ಕೋಶ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೂ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಅವರು ಒಟ್ಟಾರೆ ಸೌಹಾರ್ದಯುತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನುಷ್ಠರಾಗುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಮುಂಚೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರದಿದ್ದ, ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ನಡುವಿನ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಿಕ ಕೊಂಡಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವಿಶ್ರಾಂತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾಯಿಸುವಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ತರುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಿಂದ ಮುಕ್ತ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಜೆಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ನೆಡೆಯುವ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದ್ದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿರಿಸಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುವಲ್ಲಿ ಹೂಡುವ ಬಂಡವಾಳದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಬೆಂಬಲದ ರಕ್ಷಣೆವಚೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. □

ನದರ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕೆ ರೂಫಿತಿ ಸರವಹನ ತರತ್ತಜ್ಞನ

* ಕಲಾ ಸೀತಾರಾಮ್ ಶ್ರೀಧರ್

ನಾಗರಿಕರ ನುರೂತ್ತಿ
ಬದಲಾಗದೆ
ಯಾವುದೇ
ಕ್ರೂತಿಕಾರಕ ಕ್ರಮವೂ
ಐರುಶಯುಕ್ತ.
ನೊದಲು
ತ್ಯಾಜ್ಯ ಶುಗ್ರಹಣೆ
ಮತ್ತು ಢಿಲೇವಾರಿ,
ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ
ಕುರಿತು
ನಾಗರಿಕರ ನುರೂತ್ತಿ,
ಅನರ ಧೋರಣೆ,
ಶಕಾರಾತ್ಮಕವಾರಿ
ಬದಲಾಗಬೇಕು.

ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಮೂಲಭೂತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳಾಗಿವೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಜೀವನವನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸೇವೆಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನಿಗೂ ಲಭಿಸಬೇಕು. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಎಂದರೆ ಶೌಚಾಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಎಂದರೆ ಘನರೂಪಿ ಕಸದ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗಿದೆ. ಒಂದು ನಗರ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿದ್ದರೆ, ಕಸಮುಕ್ತವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಉದ್ಯಮ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಹಾಗೂ ಜನರು ಭವಿಷ್ಯ ಅರಸಿ ಬರಲು, ನೆಲೆಸಲು ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಸ್ಥಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದ 2011ನೇ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ, ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯದ್ದೇ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ನಗರಗಳ ಕೊಳೆಗೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಶೇ.19ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಬಯಲು ಶೌಚಾಲಯ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದರೆ, ಶೇ.42ರಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವ (ಫ್ಲಶಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್) ಶೌಚಾಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಶೇ.60ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಜಿಡಿಸಿಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ನಗರಗಳ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ನಗರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇ.22ರಷ್ಟು ಬಡ ಮಹಿಳೆಯರು, ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ವೃದ್ಧರಿಗೆ ಇದು ಮಾರಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಗರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಕಳಪೆ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ 14 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಗುಲುತ್ತಿರುವ ರೋಗಗಳ ಉಪಚಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ

ನಗರಗಳಲ್ಲಿ 500 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಮೊತ್ತ (2001ರ ಬೆಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ) ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತಿದೆ (ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗ, ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಕ್ಕಳ ತುರ್ತು ನಿಧಿ (ಯೂನಿಸೆಫ್) 2006).

ಇದರ ಜತೆಗೆ, ಗೃಹ ಮತ್ತು ನಗರಗಳ ಕೊಳಚೆ ನೀರನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸದೆ, ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಶೇ.75ರಷ್ಟು ಜಲಮೂಲಗಳು ಮಲಿನಗೊಂಡಿವೆ. ದಿ ಮಿಲೇನಿಯಂ ಗೋಲ್ಡ್ (ಎಂಡಿಜಿ) 2015ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ನಗರಗಳ ಅರ್ಧ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ, 2025ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸುಧಾರಿತ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸುವಂತೆ ಬಡ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ದೇಶಗಳನ್ನು ಆಗ್ರಹಿಸಿದೆ. ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಲ್ಲದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಟಾಯ್ಲೆಟ್ ಕಟ್ಟಿಸಲು ನೆರವಾಗುವುದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿತ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು, ಈ ಮೂಲಕ ನಗರಗಳನ್ನು ಬಯಲು ಶೌಚ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು ಎಂಡಿಜಿ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಯು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು, “ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ತಡೆ, ಉಸ್ತುವಾರಿ, ವಿಲೇವಾರಿ, ಮರು ಬಳಕೆ.” ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಲ್ಲದ ನಗರಗಳು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಅಲ್ಲವೆಂದೂ, ಶುದ್ಧ ನಗರಗಳನ್ನು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ಈ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

* ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ನಗರ ವಿದ್ಯಮಾನ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಸಂಸ್ಥೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
Email : kala@isec.ac.in; kala_sridhar2002@yahoo.com

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪೌರಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಸವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ, ಬೀದಿಗಳನ್ನು ಗುಡಿಸಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡುವ, ಶೇಖರಿಸಿ ಕಸವನ್ನು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿವೆ. ಎನ್‌ಐಯುಎ 2015ರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಅಧ್ಯಯನವೊಂದರ ಪ್ರಕಾರ, ಭಾರತದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿದಿನ 1 ಲಕ್ಷ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂಬಯಿಯೊಂದರಲ್ಲೇ ಬರೋಬ್ಬರಿ 7 ಸಾವಿರ ಎಂಟಿ ಕಸ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ದಿನವೊಂದರ ತ್ಯಾಜ್ಯ 5 ಸಾವಿರ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್.

ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಂಬಂಧ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯ ಕೆಲವೊಂದು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ತಂತಮ್ಮ ಬೀದಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರಿಸಲು, ಕಸವನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ಬಹುತೇಕ ನಗರ ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣಗಳು ವಿಫಲವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಫೆಡರೇಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಛೇಂಬರ್ಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಆಂಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ (ಎಫ್‌ಐಸಿಸಿಐ) 2009ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ 22 ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ 22ರಲ್ಲಿ 14 ನಗರಗಳು ತಾವು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಶೇ.75ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಸವನ್ನು ತಿಪ್ಪೆಗುಂಡಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಎಸೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಧರ್ ಮತ್ತು ಕುಮಾರ್ ಅವರು ಕಂಡುಕೊಂಡಂತೆ ಯಾವುದೇ ವಿಲೇವಾರಿ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮುಂಬಯಿ ಮಹಾನಗರ ತನ್ನ ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಕಸವನ್ನು ಕಸದ ಗುಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಿದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜಧಾನಿ ದಿಲ್ಲಿ ಶೇ.94ರಷ್ಟು ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಸುರಿಯುತ್ತಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಭಾರತದ ನಗರಗಳು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೆಂದರೆ;

- ಕಸ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಮೂಲದಲ್ಲೇ ಕಸ ವಿಂಗಡಣೆ ಆಗದಿರುವುದು
- ಕಸ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಣತಿ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕೊರತೆ

- ಕಸದ ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟಿ ಸಂಗ್ರಹ, ವಿವೇಚನಾರಹಿತ ವಿಂಗಡಣೆ, ಸಾಗಣೆ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಒಂದು ನಗರ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷವಾಗಿರಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ವಿಲೇವಾರಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ ರುಜಿನಗಳು ಹರಡುವುದು, ಈ ಮೂಲಕ ಜನರ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚುವುದು, ಅದರಲ್ಲೂ ಬಡವರು ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವುದನ್ನು ಈ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯದ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ತಗುಲಿದರೆ ಅವರು ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಮತ್ತೆ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಕುಸಿಯುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಸಂಗತಿ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಗರದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗೂ ಸವಿಸ್ತಾರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ನಗರವೂ ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದೆ. ಕೊಳಚೆ ನೀರು ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ತತ್ವವನ್ನು ಆಧರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಯೋಜನೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯೂ ಶೌಚಾಲಯ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಟ್ಟಡ ಸ್ವಚ್ಛ ಹಾಗೂ ಸುರಕ್ಷಿತ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಮರುಬಳಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕಾದ್ದು ಕಡ್ಡಾಯ. ಕೊಳಚೆ ನೀರು ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಆಚೆ ಹರಿದು ಹೋಗದಂತೆ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿ ಕೆರೆ, ಹೊಂಡ ಮತ್ತು ನದಿ ಮುಂತಾದ ಜಲಮೂಲಗಳಿಗೆ ಹರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು (ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರ ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ದಿಲ್ಲಿಯ ನ್ಯೂ ಮೋತಿ ಬಾಗ್ ಟೌನ್‌ಶಿಪ್ ದೃಷ್ಟಾಂತ ನೀಡಲಾಗಿದೆ).

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಯಲು ಶೌಚ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬ ಅಂತರ್ಗತ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ

ನಗರಕೇಂದ್ರಿತ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ನೀತಿಗಳು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಯಲು ಶೌಚದ ಉಪದ್ರವದಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದಲು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಆದರೂ, ಗೃಹ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಯಲು ಶೌಚ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ; ಭಾರತದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬಯಲು ಶೌಚಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು; ಬಯಲು ಶೌಚ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವವರು ಯಾರು; ಬಯಲು ಶೌಚದ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರತರ ನಗರೀಕರಣದ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು ಮುಂತಾದ ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಿಖರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಗಳ ಕೊರತೆ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೂ, ಬಯಲು ಶೌಚ ಮತ್ತು ಹಾದಿಬೀದಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕಸ ಚಿಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದರ ಉಪದ್ರವವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಗರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕುವ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕುರಿತೂ ನೀತಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉತ್ತರವಿಲ್ಲದೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಳಚೆಗೆರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ, ಖಾಸಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಮತ್ತು ಸುಲಭ ಶೌಚಾಲಯದಂಥ ಸೇವಾ ವಲಯ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇವೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದಾಗ ಬಯಲು ಶೌಚದ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅಡೆತಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೊಂಚ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಗರದ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗಗಳ ಕಸ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಮಾತ್ರ ಕಸ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ.

ಉದ್ದೇಶ

ಕಳಪೆ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊರತೆ ಇರುವಾಗ ಈ ಪಿಡುಗನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು (ಐಸಿಟಿ) ಎಷ್ಟು ದಕ್ಷವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು? ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ಸೆಕೆಂಡರಿ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹುಡುಕುವುದು ಈ ಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶ.

ಯುನೆಸ್ಕೋ 2002ರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿರುವಂತೆ, ಸಂವಹನ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್-ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್‌ಗಳು, ಮುದ್ರಣ ಮಾಧ್ಯಮ, ರೇಡಿಯೋ, ಟಿವಿ, ಅಂತರ್ಜಾಲ ಮತ್ತಿತರ ಸಂವಹನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಐಸಿಟಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಮೂರು ಆದ್ಯ ವಲಯಗಳಾದ ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ಐಸಿಟಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಯಾಚ್ ಅವರ (2011) ಮಿಲೇನಿಯಂ ವಿಲೇಜ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ (ಎಂವಿಪಿ)ಅನ್ನು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಬಾರದೋ ಕಾರಣಗಳು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಅಸಲಿಗೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಐಸಿಟಿ ತಂತ್ರವನ್ನು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ

ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ನ್ಯಾಟ್ಸಾಂಜಾ ಮತ್ತು ಚಮಿನುಕಾ (2014) ಅವರು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಒಂದೇ ಸೂರಿನಡಿ ಇದ್ದು, ಇವು ದೊಡ್ಡ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೂ ಜಾಗ ಪಡೆದಿವೆ. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್ ಮತ್ತು ಅಂಜರ್ತಾಲದ ಪ್ರಸರಣ ಅತ್ಯಧಿಕಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಐಸಿಟಿ ಮಾದರಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುವ ತಂತ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಇದು ಹೊಸದೊಂದು ಬದುಕಿನ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಿಂಬಾಬ್ವೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಬಳಸುವುದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ, ಐಸಿಟಿ ಬಳಕೆಯ ಕೌಶಲವನ್ನು ಹಲವು ಮಹಿಳಾ ಸಮುದಾಯ ಕಲಿತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಐಸಿಟಿ ಬಳಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಬಲ ಸಾಧನವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನ್ಯಾಟ್ಸಾಂಜಾ ಮತ್ತು ಚಮಿನುಕಾ (2014) ಅವರು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಬಳಕೆ, ನೈರ್ಮಲಿಕರಣ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸ್ವಿಪ್ ಮೂಲಕ ಇನ್ನಿತರರ ಜತೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಡು ಹಿಡಿಯುವ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳ ಕುರಿತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಐಸಿಟಿ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇವರ ಅಧ್ಯಯನ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ.

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಯೋಜನೆಯ ಗುರಿ ಸಾಕಾರಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಭವಿಷ್ಯದ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ದಿಕ್ಕೂಚಿಯಾಗುವ ಬೇಡಿಕೆ-ಪೂರೈಕೆ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಹಿತಿ, ನಗರ/ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮುಂತಾದ ವಿವರಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈ ಹಿಂದೆ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ, ಭಾರತದ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ಸಣ್ಣ ನಗರ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮಾಹಿತಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅಸಾಧಾರಣ ಸವಾಲೇ ಸರಿ.

ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಆಯ್ದ ನಗರಗಳ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕುರಿತ ಆರಂಭಿಕ ನೀಲನಕ್ಷೆಯನ್ನು

ಯೋಜಕರಾದ ಶ್ರೀ ಫನ್ನಾಲ್ಕರ್ (2012) ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಈ ನಕ್ಷೆ ತಯಾರಿಸಲು ಸಫಾಯಿ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳಿಗೆ ಜಿಪಿಎಸ್ ಉಪಕರಣ ನೀಡಿ ಅವರ ಜಾಡು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಮುಂದಾಗಿರುವ ಜಿಪಿಎಸ್ ಜತೆ ವಿಸ್ತೃತ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಕ್ಷೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಕಸ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರೂಪಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾದರಿಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಡೇಟಾಬೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭಿಸುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು, ಕಸ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿವಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ದಕ್ಷವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ.

ಫನ್ನಾಲ್ಕರ್ ಅವರು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನೀಲನಕ್ಷೆಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕು ನಗರಗಳೆಂದರೆ; ಗ್ವಾಲಿಯರ್, ಅಶ್ವಾ, ರಾಯ್‌ಸೆನ್ ಮತ್ತು ಖಜುರಾಹೊ.

ಮಾನ್ ಮತ್ತಿರರು (2013) ಚರ್ಚಿಸಿರುವಂತೆ ನೈರೋಬಿಯಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಬಳಸಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಐಸಿಟಿ ಬಳಕೆಯ ಮಾರ್ಗಗಳೆಂದರೆ,

1. ನೀರು ಬಳಕೆದಾರರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರ ನಡುವೆ ನಿಯಮಿತ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಪೂರ್ಣ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುವುದು
2. ಮೊಬೈಲ್ ಮೂಲಕ ಪಾವತಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮೀಟರ್ ರೀಡಿಂಗ್ ಮಾಡುವ ತನಕ ಸೇವಾದಾರರ

ಆಂತರಿಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತ್ವವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು

3. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಉಪಕರಣ ಆಧಾರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದು

4. ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಏರಿಕೆಯಾಗಿ ಗಿರುತ್ತಿರುವ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಮಾಹಿತಿ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸೇವೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಐಸಿಟಿಯನ್ನು ನಗರವ್ಯಾಪಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಗರಗಳ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಕಸ ನಿರ್ವಹಣೆ ಚಿತ್ರಣಗಳ (ಸಿಟಿ ಮ್ಯಾಪ್) ಕೊರತೆ ಇರುವುದು ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಶ್ರೀಧರ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಧರ್ (2007) ವರದಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಪ್ರಸಾರಣೆ ಅಗಾಧ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸಲು ಭಾರಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಿರ ದೂರವಾಣಿಗಳಂತೆ ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದೊಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಬಹುದಾದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಭಾರತದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ದಟ್ಟಣೆ (ಟೆಲಿಡೆನ್ಸಿಟಿ) ಶೇ.100ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ (ಅಂದರೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಳಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ಗಳು ಇರುವುದು) ನೈರ್ಮಲ್ಯ

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಸಮೀಕ್ಷೆಗೂ ಭಾರಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಂದೇಶದ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಅನುವಾಗಿದುವುದರಿಂದ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕಲೆ ಹಾಕಲು, ತನ್ಮೂಲಕ ಈ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ.

ನಾಗರಿಕರು ತಮ್ಮ ದೂರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುವಂತೆ ಬೃಹತ್ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ (ಜಿಎಚ್‌ಎಂಸಿ) ಕ್ರಿಯಾಸ್ಥಳದಿಂದ ದೂರವಾದ (ಆಫ್‌ಸೈಟ್) ನೈಜ ಸಮಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಓಎಸ್‌ಆರ್‌ಟಿ) ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರು ದೂರು ದುಮ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಸಂದೇಶ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ರವಾನಿಸಬಹುದು. ಪರಿಹಾರವೂ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಸಾಕಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅದಕ್ಷ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಲ್ಲದ ಉಪಕ್ರಮ. ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯ 2010ರಲ್ಲಿ ಐಸಿಟಿ ಬಳಕೆಯ ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಅವೆಂದರೆ, ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಡಬ್ಬಿಗಳು ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಇಡಲಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಜಿಎಫ್‌ಎಸ್ ಜತೆ ಬೆಸೆಯುವುದು; ಕಸ ಸಾಗಿಸುವ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಜಿಪಿಎಸ್ ಅಳವಡಿಸುವುದು; ಕಸ ತುಂಬಿರುವ ಡಬ್ಬಿ, ಖಾಲಿ ಇರುವ ಡಬ್ಬಿಗಳ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ; ಕಸ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮೂಲಕ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು; ಕಸ ಸಂಗ್ರಹ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಸುರಿಯುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಾಗಲು ಇರುವ ಅತಿ ಸಮೀಪದ ದಾರಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು; ಸಂಗ್ರಹ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ಕಸದ ಸಾಗಣೆಯ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾದವು. ಇಂಥ ಒಂದು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಸ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಿನಂತೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದೆ.

1. ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಕಸ ಸಂಗ್ರಹದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಬಿಲ್ ನೀಡುವವರೆಗೆ ಮಾನವ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು

2. ಕಸ ಸಾಗಣೆ ವಾಹನದ ನೈಜ ಸಮಯದ (ಅಂದರೆ ಕಸ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸಾಗಣೆಯಲ್ಲಿ ವಾಹನ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ಸಮಯ) ಜಾಡು ಹಿಡಿಯುವ ಮೂಲಕ ವಾಹನ ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟಿ ಸುತ್ತಾಡದಂತೆ ತಡೆದು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ತೆಗೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಗಣೆ ವಾಹನ ಅನಗತ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಓಡಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು

ಮೇಲಿನ ದಕ್ಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪಿಂಪಿ ಚಿಂಚ್ಚಾಡ್ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಲಾಭ ಕಂಡುಕೊಂಡಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ದಟ್ಟಣೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಮುಟ್ಟಿಸಲು ಫೇಸ್ಬುಕ್, ಟ್ವಿಟರ್ ಥರದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಮಸ್ಯೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಸರಾಗವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಾರರು ಮತ್ತು ಉಸ್ತುವಾರಿಗಾರರ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಡಲು ಆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಸಿಟಿವಿ ಕ್ಯಾಮೆರಾಗಳನ್ನೂ ಅಳವಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಣ, ಹಸಿ, ಮಾರಕ ಮತ್ತಿತರ ಘಟಕಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರಿನಂಥ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಸಿಟಿವಿ ಕ್ಯಾಮೆರಾ ಬಳಕೆ ಉಪಕಾರಿ. ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ

ಕೆಲಸಗಾರರು ವಿಂಗಡಿಸಲಾದ ಕಸವನ್ನು ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದರ ಜತೆಯಲ್ಲೇ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಕಸ ವಿಲೇವಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸುಧಾರಿಸಲು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಉಪಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ಜನರ ಸಲಹೆ, ಸೂಚನೆ, ಹೊಸ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಭಾಕರ್ ಮತ್ತು ಮೆಹೋತ್ರಾ (2015) ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಂಡಂತೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ವೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಕಸವನ್ನು ಗುಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಿದು ಹಾಳುಮಾಡದೆ ಕಸದಿಂದ ರಸ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವ ದಾರಿಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇವರು, ಕಸದ ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ಸಂವೇದಿ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು ಎಂದೂ ಆಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಸೆನ್ಸಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದರಿಂದ ಅದು ತುಂಬಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ದೂರದಲ್ಲೇ ಕುಳಿತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಮೂಲಕ ಕಸದ ಡಬ್ಬಿ ಖಾಲಿ ಇದ್ದರೂ ಜನ ಮತ್ತು ವಾಹನವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತನ್ಮೂಲಕ ಅಷ್ಟು ಶ್ರಮ

ಮತ್ತು ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬಹುದಾದ ಮತ್ತೊಂದು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಪರಿಹಾರವೆಂದರೆ, ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು(ಎಸಿಎಸ್) ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದು. ಇದರಿಂದ ಮನೆಗಳ ಬಾಗಿಲಿಗೆ, ಬಡಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಸ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ತಾಪತ್ರಯ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಂದ ಪೈಪ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಳಚೆ ನೀರು, ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಚರಂಡಿಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿ, ಅದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು. ಇದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯರು ಮಲಮೂತ್ರ, ಕಸ ಬಾಚುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇವರು ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನಿರ್ಣಯ

ಕಸ ಎಷ್ಟು ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ, ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಯಾರೆಲ್ಲ ಕಸ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮುಂದಾಗಿದ್ದರೂ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾರತದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಐಸಿಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರ ಸುಲಭವಾಗುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬಹುದು; ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಮಂಗಳ ಹಾಡಬಹುದು. ಆದರೂ, ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಐಸಿಟಿ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ

ಉಪಕರಣವೇ ಹೊರತು ಅದೊಂದು ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಅದೇನೇ ಆದರೂ, ನಾಗರಿಕರ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗದೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಕ್ರಮವೂ ನಿರುಪಯುಕ್ತ. ಮೊದಲು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕುರಿತು ನಾಗರಿಕರ ಮನಸ್ಥಿತಿ, ಅವರ ಧೋರಣೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬದಲಾಗಬೇಕು. ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಉಗುಳುವುದರಿಂದ, ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಶೌಚ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಕಸ ಬಿಸಾಡುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಹರಡುವ ರೋಗ-ರುಜಿನಗಳ ಕುರಿತು ಅವರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಮೊದಲ ಹಂತ. ಜನರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಜತೆಯಲ್ಲೇ ಕಸ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಹೆಚ್ಚಿಚ್ಚು ಅಧ್ಯಯನ, ಹೊಸ ವಿಧಾನಗಳ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಭಾರತೀಯ ನಗರಗಳನ್ನು ಕಸ ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ಬಯಲು ಶೌಚ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ರೂಪಿಸಬಹುದು. □

ಯೋಜನಾ ಚರಿದಾದಾರರಲ್ಲ ಕೋರಿಕೆ

ಯೋಜನಾ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಚಂದಾ ಬಯಸುವವರು ಮನಿಆರ್ಡರ್ ಕಳಿಸುವಾಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ಅಂಚೆ ಪಿನ್ ಕೋಡ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಸೇರಿದಂತೆ ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಳಾಸವನ್ನು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಮನಿಆರ್ಡರ್ ಕಳಿಸಿದ ಎಂಟು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಚಂದಾದಾರರು, ಸರಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ದೃಢಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ಚಂದಾ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಚಂದಾದಾರರು ತಮ್ಮ ಯಾವುದೇ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಚೇರಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದಾಗ ತಮ್ಮ ಚಂದಾ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಯೋಜನಾ ರವಾನೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ದೂರು ದುಮ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಆಯಾ ತಿಂಗಳೇ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕಾದ ಇ-ಅಂಚೆ : yojanakannada@yahoo.com ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ : 080 25537244 (ಸೋಮವಾರದಿಂದ - ಶುಕ್ರವಾರ. ವೇಳೆ 2.00 ರಿಂದ 4.00)

“ಪುರ” ವಿನೂತನ ಕಲ್ಪನ

* ಎಸ್. ಸಿದ್ದರಾಮಪ್ಪ

“ಪುರ” ಯೋಜನೆಯು
ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು
ಪ್ರಗತಿಯ ಪಾಲುದಾರರನ್ನಾಗಿ,
ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರೊಂದಿಗೆ,
ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ
ಅತೀ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವ
ಉತ್ತಮ ರಸ್ತೆಗಳು,
ಕುಡಿಯುವ ಶುದ್ಧ ನೀರು,
ಬಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಶ್ರಂಶಕ,
ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ
ಅವಕಾಶಗಳು ಹಾಗೂ
ಕೃಷಿಯ ಪ್ರಗತಿಗೆ
ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು
ಏರುಗತಿಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ
ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು
ದೊರಕಿಸುವ
ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಲ್ಲಿದೆ.

ಪುರ (PURA- Providing Urban Facilities to Rural Areas) ಇದು ಭಾರತರತ್ನ ಮಾಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ದಿವಂಗತ ಡಾ. ಎ.ಪಿ.ಜೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಅವರ ಕನಸಿನ ಕೂಸು. ಇಡೀ ವಿಶ್ವವೇ ಮೆಚ್ಚುವ ಸಾಧನೆಗೈದ ಮಹಾನ್ ಕನಸುಗಾರ. ದೇಶವಿಡಿಯದ ದುಡಿಮೆಗಾರ, ಯುವ ಮನಸುಗಳನ್ನು ಕನಸುಗಳ ಬೆನ್ನೆತ್ತುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಮಹಾನ್ ಛಲಗಾರರಾದ ಅವರು 2003 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಭರತ ನಾಡು ತನ್ನ 54 ನೇ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭ್ರಮದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇಶ ಮತ್ತು ದೇಶವಾಸಿಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅಗತ್ಯ, ಹಿನ್ನೆಲೆ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಎಳೆ-ಎಳೆಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿಟ್ಟರು.

ದೇಶದ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮವೂ ಭೌತಿಕ, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ, ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪರ್ಕ- ಸೇತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದಾಗ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ ಅಕ್ಷರಸ್ಥ ಯುವಜನರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮಗಳು ಪ್ರಗತಿಯೆಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತವೆ. ನಗರಗಳೆಡೆಗಿನ ವಲಸೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜಂಜಾಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಕೀರ್ಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುವುದರೊಂದಿಗೆ ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳ ನಡುವಣ ಪ್ರಸ್ತುತ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದ ಅವರು, ಈ ಕುರಿತು ತಾವು ಶ್ರೀ ಸೃಜನ್ ಪಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಬರೆದಿರುವ “ಟಾರ್ಗಟ್ 3 ಬಿಲಿಯನ್” ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ

ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದುವರೆದು, ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು 2003 ರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವದ ಶುಭ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇಶವಾಸಿಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತದರ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದರು.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿಕಾಸ ಮಂತ್ರಾಲಯವು “ಪುರ” ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರುವುದರೊಂದಿಗೆ 11 ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿಕಾಸ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಈ ಯಶಸ್ವೀ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಎಷಿಯನ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇವುಗಳು ಕೈ ಜೋಡಿಸುವುದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ಯೋಜನೆಯು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಗತಿಯ ಪಾಲುದಾರ ರನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು “ಸಾರ್ವಜನಿಕ - ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ” ದೊಡನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ರೂಪ- ರೇಷೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಇದೀಗ, ಇಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯ-ಸಾಧು ಎಂಬಂತಹ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು

* ಯುವ ಸಂಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿ, ನೆಹರು ಯುವಕೇಂದ್ರ, ಮಂಡ್ಯ.

ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲೋಣ. “ಪುರ” ಯೋಜನೆಯು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸರ್ವ-ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಗಳ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವ್ಯಯಿಸಿದರೂ ಸಹ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರಗತಿಯು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಮಗಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾ ಹೋದಾಗ ನಮಗೆ ಒಂದು ಅಂಶವು ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಜನಸಮುದಾಯದ ಸಹ-ಭಾಗಿತ್ವವು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ, ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಜನಾಧಾರಿತ ವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ. ಯಾವಾಗ ಜನರು ಇದು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಂದು ಅದನ್ನು OWN ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಆಗ ಅವರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಪರಿಣಾಮಗಳೂ ಸಹ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದಾಗಿ “ಪುರ” ಯೋಜನೆಯು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಗತಿಯ ಪಾಲುದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅತೀ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವ ಉತ್ತಮ ರಸ್ತೆಗಳು, ಕುಡಿಯುವ ಶುದ್ಧ ನೀರು, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಸಂಪರ್ಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅವಕಾಶಗಳು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಯ ಪ್ರಗತಿಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಏರುಗತಿಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸುವ ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ.

ಗ್ರಾಮಗಳ ವಿಕಾಸ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ “ಪಿ-ಪಿ-ಪಿ” ಮಾದರಿಯ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧುವೇ...?

(ಸಾರ್ವಜನಿಕ-ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ)

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಲಾಭ ತರುವಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಕೈಜೋಡಿಸುವ ಖಾಸಗಿ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳು “ಪುರ” ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಹೌದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ, ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರತೀ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮತೋಲನತೆ ಹಾಗೂ ಲಾಭದಾಯಕವನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಸಹ ಯೋಜನೆಯ ಅಂತರ್ಗತ ಅಂಶಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದ್ದು, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಹರಿಸಲಾಗಿದೆ.

10 ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 07 ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಾಸ್ಕತ್, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಭಾರ್ತಾನ್, ಅಸ್ಸಾಂನ ಗೋಹ್‌ಪುರ್, ಒಡಿಸ್ಸಾದ ಕುಜಂಗ, ಬಿಹಾರದ ಮೋತಿಪುರ್, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ರಾಯದುರ್ಗ ಹಾಗೂ ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಶಹಾಪುರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಯ (ಎನ್‌ಐಆರ್‌ಡಿ) ನೇರ ಉಸ್ತುವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ (ಎನ್‌ಐಆರ್‌ಡಿ) ಸಂಸ್ಥೆಯು ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ವೀ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಜನಸಮುದಾಯದ ಸಕ್ರಿಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಮನಗಂಡಿತಲ್ಲದೆ, ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವೂ ಸಹ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕು ಎಂದಿತು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಲಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸಿ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು “ಪುರ” ಯೋಜನೆಯನ್ನು 11 ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ “ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ”ದ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಯಾಗಿ ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸಿತು.

“ಪುರ” ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ನಗರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು

ಈಗಾಗಲೇ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ, “ಪುರ” ಯೋಜನೆಯು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರತೀ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳೂ ಸಹ ನಗರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆಯೆಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳ ಒಂದು ಮೂರ್ತರೂಪ ಮುಂದಿನಂತಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿಕಾಸ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಯೋಜನೆಗಳು

- * ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು
- * ಒಳ ಚರಂಡಿ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ
- * ಗ್ರಾಮೀಣ ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ
- * ಕಸ ನಿರ್ವಹಣೆ
- * ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಇತರೆ ಸಚಿವಾಲಯಗಳ ಯೋಜನೆಗಳು

- * ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಬೀದಿ ದೀಪಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
- * ದೂರವಾಣಿ ಸಂಪರ್ಕ
- * ಸಮರ್ಪಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ

ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಆದಾಯ ತರುವ ಇತರೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

- * ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ
- * ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ
- * ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರ
- * ಉಗ್ರಾಣ/ದಾಸ್ತಾನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ
- * ಗ್ರಾಮಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳು

“ಪುರ” ಯೋಜನೆಗೆ

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ :

“ಪುರ” ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಖಾಸಗಿ

ಅನುಭವ, ಪಂಚಾಯತಿಯೊಂದಿಗಿರುವ ತಮ್ಮ ಪರಿಚಯ ಜನರ ಮನೋಭಾವ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸಹಮತ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜನಸಮುದಾಯವು ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನೊಂದಿಗೆ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅತೀ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಅಂಶವೂ ಸಹ ಯಶಸ್ವಿಗೆ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಮಾನದಂಡವಾಗುತ್ತದೆ.

“ಪುರ” ಯೋಜನೆಗೆ ಖಾಸಗೀ ಸಹಭಾಗಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಲಭ್ಯತೆ :

“ಪುರ” ಯೋಜನೆಯು ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಾಗೂ ಪೈಲಟ್ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ

ಖಾಸಗೀ ಸಹಭಾಗಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯು “ತಾಂತ್ರಿಕ ಬಿಡ್ಡಿಂಗ್” ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಬಿಡ್ಡಿಂಗ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀ ಸಹಭಾಗಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅವರ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಣಿತಿ, ಅನುಭವ, ಒಳನೋಟ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಲಭ್ಯತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ ಮತ್ತಿತರ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿಕಾಸ ಸಚಿವಾಲಯದ ಯೋಜನೆಗಳು, ಇತರೆ ಸಚಿವಾಲಯಗಳ ಯೋಜನೆಗಳು, ಖಾಸಗೀ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು “ಪುರ” ಯೋಜನೆಯ “ನಿಗದಿತ ನಿಧಿ”ಯಿಂದ ಭರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಂಡರೆ, ಜನಸಮುದಾಯವು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು OWN ಮಾಡಿದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಭೌತಿಕ, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ, ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು

ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅವಕಾಶಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪುನಶ್ಚೇತನವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯುವಜನರು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಡೆಗೆ ಮುಖ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಾಮಗಳೂ ಸಹ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತವೆ. ನಗರ-ಗ್ರಾಮಗಳ ನಡುವಣ ಅಂತರವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬನ್ನಿ, ಭಾರತ ರತ್ನ ಡಾ. ಎ.ಪಿ.ಜೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಅವರ ಕನಸನ್ನು ಸಾಕಾರ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನಸಮುದಾಯವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಪ್ರಗತಿಯ ಪಾಲುದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ದೇಶ ವಿಕಾಸದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳೋಣ. □

ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಕ್ಕೆ ದಿನವಿಡೀ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಸುವ ಉದ್ದೇಶದ ದೀನ್‌ದಯಾಳ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಗ್ರಾಮ ಜ್ಯೋತಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಜುಲೈ 25 ರಂದು ಆರಂಭಿಸಲಾದ ಈ ಯೋಜನೆಯ ವಿವರ ಮುಂದಿನಂತಿದೆ.

- * ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಗಳ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ
- * ಗ್ರಾಮೀಣ ಮನೆ ಮತ್ತು ರೈತರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ
- * ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪ-ಪ್ರಸರಣ ಮತ್ತು ವಿತರಣಾ ಕಾರ್ಯ ಜಾಲಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆ, ಗುಣಮಟ್ಟದ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ.
- * ಮೀಟರ್ ಅಳವಡಿಕೆ ಮೂಲಕ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮನೆಗಳಿಗೆ ದಿನವಿಡೀ ವಿದ್ಯುತ್ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಗಾತ್ರ 76,000 ಕೋಟಿ ರೂ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನ ರೂ. 63,000 ಕೋಟಿ. ಈಗಾಗಲೇ, 14680 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮೌಲ್ಯದ ಪರಿಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೃಷಿ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುವುದು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಕುಟೀರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು; ಶಾಲೆ, ಪಂಚಾಯತ್, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೇವೆ ಪೂರೈಕೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿವೆ. □

ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ದಲಿ

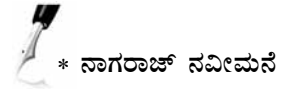
ಪುರ ಪುಂಡರ,
ಅರಮನೆಗಳ ನಗರಿ
ಗೌಟು-ಗಲಾಬೆಗಳಿಂದ
ಮುಕ್ತವಾಗಿರುವ
ಪ್ರಶಾಂತ ಮೈಸೂರಿಗೆ
ದೇಶದ ಮೊದಲ
ಶ್ವಚ್ಛ ನಗರವೆಂಬ
ಗೌರವ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ.
ನಿರಂತರ
ಶ್ವಚ್ಛತಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ
ಮುಗ್ಧರಾಗಿರುವ
ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ
ಅದನ್ನು ಕಾಶಾಂತವೆಂದು
ಹೋಗುತ್ತಿರುವ
ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆ
ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹರು.

ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಅಗ್ರ ಕಿರೀಟ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಭಾಜನವಾಗಿದೆ. ಅರಮನೆಗಳ ನಗರ ಮೈಸೂರು. ಕಸ ವಿಲೇವಾರಿ, ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳಷ್ಟಿದ್ದರೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಗೌರವ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ.

ಇಂಥದೊಂದು ಸಂತಸದ ಸಂಗತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಂಶಗಳೇನು? ಇಲ್ಲಿದೆ ಮಾಹಿತಿ.

ಆಯ್ಕೆ ಹೇಗೆ : ದೇಶದ 476 ನಗರಗಳನ್ನು ಕಸ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಒಳಚರಂಡಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಬಯಲು ಮುಕ್ತ ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಅಂಶ ಆಧರಿಸಿ ಸ್ವಚ್ಛ ನಗರಗಳಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಕಸ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ನಗರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವ ಜತೆಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕಲೆ ಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು.

ಕಸ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹೇಗೆ : ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳ, ಮನೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಉದ್ಯಮಗಳಿಂದ ನಿತ್ಯ 400 ಟನ್ ಘನ ಕಸ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 200 ಟನ್ ನಷ್ಟು ಕಸವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಪುರಂನ ಸ್ಕೂಯರ್‌ಫಾರಂನಲ್ಲಿರುವ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಕಸವನ್ನು ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. -ಇದರೊಟ್ಟಿಗೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಎಂಟು

* ನಾಗರಾಜ್ ನವೀಮನೆ

ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಶೂನ್ಯ ಕಸ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಿಂಗಡಿಸಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವ ಚಟುವಟಿಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಚುರುಕುಗೊಂಡಿದೆ. ನರ್ಮಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡ ಈ ಘಟಕಗಳ ಬಳಕೆ ಹಿಂದೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಸೂಚನೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಎಂಟು ಘಟಕ

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಗೋಕುಲಂನ ಘಟಕ ಮಾತ್ರ ಸ್ಥಳೀಯರ ವಿರೋಧದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆ ಆರಂಭಿಸಿಲ್ಲ.

- ಕುಂಬಾರಕೊಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಶಕಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯರ ಆಸಕ್ತಿ, ಸ್ವೀಕೃತಿ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಿಂದ ಕಸ ವಿಂಗಡಣೆ ಘಟಕ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮರು ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ, ಕಸವನ್ನು ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ನಿತ್ಯ ಎಂಟು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಕಸವನ್ನು ಮನೆಯಿಂದಲೇ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಲು ಕೆಂಪು,

* ಹವ್ಯಾಸಿ ಬರಹಗಾರರು.

ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ 1.50 ಲಕ್ಷ ಡಬ್ಬಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಒಂದರಲ್ಲಿ ಹಸಿ ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ಒಣ ಕಸ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಸ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಬೆಳಗ್ಗೆ 6ರಿಂದ 10ರವರೆಗೆ ವಾಹನಗಳೊಂದಿಗೆ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರೇ ಆಗಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಕಸವನ್ನು

ವಿಂಗಡಿಸಿ ಶೂನ್ಯ ಘಟಕ ಇಲ್ಲವೇ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಪುರಂ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

- ನಿತ್ಯ 5ರಿಂದ 6 ಟನ್ ಪ್ರಾಣಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೆಸರೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ವಧಾಗಾರವನ್ನು ಕೆಸರೆ ಸಮೀಪವೇ ಆರಂಭಿಸಲು

ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದ್ದು. ಸ್ಥಳೀಯ ವಿರೋಧದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸದ್ಯ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿದೆ. ಬಯಲು ಶೌಚ ಮುಕ್ತ ಹೇಗೆ? : ನಗರದಲ್ಲಿ ಆರು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ನರ್ಮಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದವರಿಗೆಂದೇ ನಿರ್ಮಿಸಿದ 6 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಬಯಲು ಮುಕ್ತ ಶೌಚಾಲಯ ಪ್ರಮಾಣ ಬಹುತೇಕ ತಗ್ಗಿದೆ.

- ನಗರದಲ್ಲಿ 46 ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯ, ಬಯಲು ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇನ್ನಷ್ಟು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲೂ ಶೌಚಾಲಯ

ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಲಿ

ಕಠನ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ನಗರವನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ನಗರಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಪರಿಷ್ಕೃತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯಷ್ಟೇ. ಬಹಳಷ್ಟು ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಠನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಷ್ಟು ವೃತ್ತಿಪರತೆಯನ್ನು ಕಠನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ನಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

- ಪ್ರೊ.ಕೆ.ಎಸ್.ನಾಗಪತಿ, ಕಠನ ನಿಲೇವಾರಿ ತಜ್ಞ

ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದು ಇಲ್ಲದ ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಟ್ಟಡ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಘಟಕ

- ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡ ತೆರವಿನಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಸ ವನ್ನು (ಡೆಬ್ರಿಸ್) ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣನಗರದಲ್ಲಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಘಟಕ ಆರಂಭಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ಇಂಥ ಘಟಕ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. □

ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ

ಐದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರು ಜ್ವಾಳೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಎರಡನೇ ನಗರವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಈಗ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡುವ ಬದಲು ಇತರೆ ನಗರಗಳಲ್ಲಿನ ಪರಿಷ್ಕೃತಿ ಹೋಲಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಬೇಕು. ಆಗ ಮೈಸೂರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಠನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸುಧಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರು, ಪಾಅಕೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಹಾಗೂ ಕೆಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಹಿರಿದು.

- ಡಾ. ಸಿ. ಜಿ. ಬೆಟ್ರಾಂಡಮಠ, ಆಯುಕ್ತರು.

ಬಿಪಿಎಲ್ ಕಾರ್ಡ್‌ದಾರರಿಗೆ ಡಬ್ಬ ವಿತರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇತರರು ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೂ ಕಸ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಕಸ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಕಸ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ 1200 ಮಂದಿ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರು ನಿತ್ಯ ಕೆಲಸ

ಪ್ರಕಾಶನ ವಿಭಾಗ

ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಸಚಿವಾಲಯ
ಯೋಜನಾ - ಕನ್ನಡ, ಮೊದಲನೆಯ ಅಂತಸ್ತು, 'ಎಫ್'ವಿಂಗ್, ಕೇಂದ್ರೀಯ ಸದನ, ಕೋರಮಂಗಲ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 034.
ದೂರವಾಣಿ : 080 - 25537244. E-mail : yojanakannada@yahoo.com

ಪ್ರಕಾಶನ ವಿಭಾಗದ ಆಯ್ದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾರಾಟ ದರದಲ್ಲಿ ಶೇ. 50 ರ ರಿಯಾಯ್ತಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. 31 ಡಿಸೆಂಬರ್ 2004 ರ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ರಿಯಾಯ್ತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ನಮ್ಮ ಕಛೇರಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಪುಸ್ತಕ ಖರೀದಿಸಬಹುದು.
ವ್ಯಾಪಾರದ ಸಮಯ : ಸೋಮವಾರದಿಂದ ಶುಕ್ರವಾರದವರೆಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11.00 ರಿಂದ ಸಂಜೆ 4.00ರ ವರೆಗೆ

ನಿಮಗಿದು ತಿಳಿದೆಯೇ?

ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಅನ್ವಯಿಕಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಓಟಿಟಿ - ಓವರ್‌ದ ಟಾಪ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರ್ಜಾಲ ತಾಣ, ಸರ್ಚ್ ಇಂಜಿನ್, ಅಮೆಜಾನ್ ವಿಡಿಯೋ, ಮ್ಯೂಸಿಕ್ ಡೌನ್‌ಲೋಡಿಂಗ್ ತಾಣಗಳು, ಆಟಗಳ ಉಚಿತ ಡೌನ್‌ಲೋಡಿಂಗ್ ವೆಬ್‌ತಾಣಗಳು. ಇವು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸೇವಾ ನೀಡಿಕೆದಾರರಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಓಟಿಟಿ ನೀಡಿಕೆದಾರರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ತಲುಪಲು ಟೆಲಿಕಾಂ ಸೇವಾ ನೀಡಿಕೆದಾರರ ಸೌಲಭ್ಯ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಮೂಲಕ ಅವರು ತಾವು ಹಣ ದುಡಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸೇವಾನೀಡಿಕೆದಾರರಿಗೆ ಕಠಿಣವಾದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯೊಡ್ಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆಟಗಳು ಇ-ಕಾಮರ್ಸ್ ಸೈಟ್, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮೊದಲಾದವರಿಗೂ ಸ್ಪರ್ಧೆಯೊಡ್ಡುತ್ತಿವೆ. ಡೆಸ್ಕ್‌ಟಾಪ್, ಲ್ಯಾಪ್‌ಟಾಪ್, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಬಳಸಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸಂಪರ್ಕ ಪಡೆಯುವ

ರೀತಿ ಈಗ ಹಳೆಯದಾಗಿದೆ. ಈಗ ಈ ಅನ್ವಯಿಕಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನ, ಹಾಗೂ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್, ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್, ಫಾಬ್ಲೆಟ್, ಇ-ಬುಕ್ ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಟಿವಿ ಬಳಸಿ ನೇರವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಓಟಿಟಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಕಾಣದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಕಂಡಿವೆ. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್ - ಹಾಗೆ ಇವು ಅಗ್ಗದ ದರದಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಟಿವಿ ಸೆಟ್‌ಗಳಿಂದ, ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಯ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್‌ಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದು - ಓದಲು ಕಾಣಲು ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಡಿಜಿಟಲೀಕರಿಸುವ ಅವಕಾಶದಿಂದಾಗಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಪುನರ್ ನಿರೂಪಿಸಲು ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ವಿತರಣಾ ಬೆಲೆ, ಸಮಯ ಎರಡೂ ತಗ್ಗಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕಂಟೆಂಟ್ ಪೂರೈಕೆ ಊಹಿಸಲಾರದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ.

ಓಟಿಟಿ ನೀಡಿಕೆದಾರರು ತಮ್ಮ ಹೊಸ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಟಿವಿ ಸೆಟ್ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಓಟಿಟಿ ಅನ್ವಯಿಕಗಳು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕಂಟೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಕಾರಣ, ತ್ವರಿತಗತಿಯ ಬ್ರಾಡ್‌ಬ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಓಟಿಟಿ ಸೇವೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ, ಉದ್ದಿಮೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಹಕರು. ಈ ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಟಿಆರ್‌ಎಐ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಚೌಕಟ್ಟು ಕುರಿತಾದ ಸಲಹಾ ಪತ್ರವೊಂದನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ಸೇವಾ ನೀಡಿಕೆದಾರರ, ಓಟಿಟಿ ನೀಡಿಕೆದಾರರು ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಲ್ಲದೆ, ಇತರರು (ನೆಟ್ ನ್ಯೂಟ್ರಲಿಟಿ) ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ವಿಷಯ ನೆಟ್‌ನ್ಯೂಟ್ರಲಿಟಿ ಕುರಿತಾದ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅನುಭವ, ಹಾಗೂ ಓಟಿಟಿಯ (ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಹಾಗೂ ನಾನ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್) ನಿಯಂತ್ರಣ - ಮೊದಲಾದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಲಾಗಿದೆ. □

ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿನ ಭಾಷಣದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

- * ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೊಳಿಸಿ, ಭಾರತವನ್ನು 75ನೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿನಾಚರಣೆ ಅಂದರೆ 2022ರ ವೇಳೆಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು 125 ಕೋಟಿ ಭಾರತೀಯರ - ಟೀಂ ಇಂಡಿಯಾ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ.
- * ಕಲ್ಪಿದ್ವಯ, ಸ್ವೇಚ್ಛ, ಎಫ್ ಎಂ ರೆಡಿಯೋ ಪರವಾನಗಿ ನೀಡಿಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಆಡಳಿತದ ವಿವಿಧ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಹರಾಜು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪಾತ್ರ.
- * ಎಲ್‌ಪಿಜಿ ಸಹಾಯಧನದ ನೇರ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಪಹಲ್ ಯೋಜನೆಯಿಂದ 15,000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿತಾಯ.
- * ಬೇವು ಲೇಪಿತ ಯೂರಿಯಾ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ಸಹಾಯಧನ ಸೌಲಭ್ಯದ ಯೂರಿಯಾ ಕೃಷಿಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಳಕೆಯಾಗದಂತೆ ತಡೆ.
- * ಕಪ್ಪು ಹಣ ವಿರುದ್ಧದ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ರಮ ಜಾರಿ, ಅಗಣಿತ ಆದಾಯ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತಡೆ.
- * ಹಣಕಾಸು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಅಪ್ರತಿಮ ಒಲವು. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಜನಧನ ಯೋಜನೆಯಡಿ 17 ಕೋಟಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ಆರಂಭ. ಜನ್‌ಧನ್ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ 20,000 ಕೋಟಿ ಠೇವಣಿ ಸಂಗ್ರಹ - ಭಾರತದ ಬಡವರ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಪ್ರತೀಕ.
- * ರೂ.50,000 ಕೋಟಿ, ಯೋಜನಾಗಾತ್ರದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಕೃಷಿ ಸಿಂಚಾಯಿ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭ.
- * ಅಟಲ್ ಪಿಂಚಣಿ ಯೋಜನೆ, ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಸುರಕ್ಷಾ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಜೀವನಜ್ಯೋತಿ ಯೋಜನೆ - ಮೊದಲಾದ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಜಾರಿ.
- * ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಹಕಾರದಿಂದಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಗುರಿ ಬಹುತೇಕ ಪೂರ್ತಿ.
- * ಮಕ್ಕಳೇ ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರವರ್ತಕರು.
- * ದೇಶದ ಯುವ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಅಪ್ ಇಂಡಿಯಾ, ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಅಪ್ ಇಂಡಿಯಾ ಉಪಕ್ರಮ. ದೇಶದ ಪ್ರತಿ 1.25 ಲಕ್ಷ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯು ಕನಿಷ್ಠ ಓರ್ವ ದಲಿತ ಅಥವಾ ಮೂಲವಾಸಿ ಉದ್ಯಮಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕನಿಷ್ಠ ಓರ್ವ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕು. □

ವಾರ್ತಾ ವಿಶ್ಲೇಷ

ದೇಶದ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಉಪಗ್ರಹ ಜಿ ಸ್ಯಾಟ್ - 6 ಅನ್ನು ಶ್ರೀ ಹರಿಕೋಟಾದಿಂದ ಜಿಎಸ್.ಎಲ್‌ವಿ-ಡಿ 6 ಉಡಾವಣಾ ವಾಹಕದ ಮೂಲಕ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಹಾರಿ ಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಉಡಾವಣಾ ವಾಹಕ ದೇಶೀಯವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಕ್ರಯೋಜನಿಕ್ ಅಪ್ಪರ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಹೊಂದಿರುವುದು ವಿಶೇಷವೆನಿಸಿದೆ.

* * *

ಭಾರತ - ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ತಮ್ಮ ನಡುವಿನ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಬಾಂಧವ್ಯ ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿವೆ. ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ಕೆವಿನ್ ಟ್ರಾಡ್‌ಸಿನ್ ತಮ್ಮ ಭಾರತ ಭೇಟಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಹಕಾರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ಮನೋಹರ ಪಾರಿಕ್ವರ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದರು.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಗುಂಪು ರಚಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ.

* * *

ಪ್ರಸಕ್ತ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ಏಪ್ರಿಲ್-ಜೂನ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ರಫ್ತು ಮಾಡಿರುವ ಕಚ್ಚಾ ಉಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.75ರಷ್ಟು (26 ಲಕ್ಷ ಟನ್) ಸಿದ್ಧ ಉಕ್ಕನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಚೀನಾ, ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ ಮತ್ತು ಜಪಾನ್ ದೇಶಗಳು ಭಾರತಕ್ಕೆ ರವಾನಿಸಿವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಉಕ್ಕು ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ನರೇಂದ್ರ ಸಿಂಗ್ ತೋಮರ್ ಅವರು ಈ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಚೀನಾ, ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ ಮತ್ತು ಜಪಾನ್‌ನಿಂದ ಒಟ್ಟಾರೆ 19 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟನ್ನು ಉಕ್ಕನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಉಕ್ಕು ಆಮದು ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ದೇಶೀಯ ಉಕ್ಕು ತಯಾರಿಕಾ ಕಂಪೆನಿಗಳು ಅಸಮಾಧಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ 2013ರಲ್ಲಿಯೇ

ಆಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದದಂತೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಉಕ್ಕನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಚಿವರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರು. ಇದು 2013-14ರಲ್ಲಿ ಆಮದಾಗಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ಶೇ 71ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ.

* * *

ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣದುಬ್ಬರ ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಶೇ 3.78ರಷ್ಟು ದಾಖಲೆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯದ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟವಾದ ಶೇ 3.8ಕ್ಕೇರಿದೆ. ಹಣ್ಣು ತರಕಾರಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ ಗ್ರಾಹಕ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಆಧರಿಸಿದ (ಸಿಪಿಐ) ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣದುಬ್ಬರವು 2014ರ ಜುಲೈನಲ್ಲಿದ್ದ ಶೇ 5.40ರಿಂದ ಶೇ 3.8ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಇಲಾಖೆ ಪ್ರಕಟಣೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. □

Subscription Coupon

[For New membership /Renewal/Change of Address]

I want to subscribe to :

Yojana / Kurukshetra / Ajkal / : 1 yr. Rs.100/-; 2 yrs, Rs.180/- ; 3 yrs, Rs.250/-

Bal Bharati : 1 yr. Rs.80/-; 2 yrs, Rs.150/- ; 3 yrs, Rs.200/-

(Circle the magazine of your choice and the period of subscription)

DD/PO/MO No. _____ date _____

Name (in block letters) : _____

Subscriber's profile : Student / Academician / Institution / Others

Address : _____

PIN : _____

The amount may kindly be sent in the form of D.D. It should be drawn in favour of ADG (I/C), Publications Division, Min. of I & B, GOI and payable at New Delhi. The D.D. along with duly filled coupon may kindly be sent to The Business Manager (Journals), Publications Division, Ministry of Information & Broadcasting, Room No. 48-53, Soochna Bhawan, CGO Complex, Lodi Road, New Delhi - 110 003.

Please allow us 4 to 6 weeks for the dispatch of the first issue.

P.S. : For Renewal / change in address, please quote your subscription number